

ఆంధ్రపత్రిక

సచిత్ర వార పత్రిక

4 అణాలు
22-9-'54

ANDHRA PATRIKA ILLUSTRATED WEEKLY

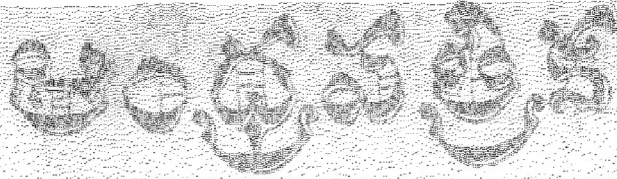
తరుమఁకొస్తొన్న మబ్బులా

—భావో : బి. గంగనాథన్, మ. కాసు.

సంవత్సర దండా

రూ. 12-0-0

పేజీలు 4 ల.

పరిశ్రమలు 48

సంచిక 4

22-9-54

సచిత్రవారపత్రిక

Founder : K. NAGESWARA RAO

జయ భాద్రపద బహుళ ఏకాదశి ముదవారం

కాంతారావ నిశ్చయ కాలము

భాస్వత్యంబ్ర పంధ్రాతపా
క్రాంత స్వచ్ఛ మరు న్నదీ పులిక
యోగ్య ఖిణి గూర్పుండి, జ
న్మాంతోద్వేగులమైన మేము
శివశబ్దావృత్తితో, నెప్పు డ
త్యంతానంద భవాను సంకుల
నికావాప్తిన్ సుఖం బుందుమో!

తా|| నిశ్చయముగా కాంతంగా ఉన్నటు
వంటి రాత్రివేళలందు ప్రకాశమానమైన
నిండినపండు వెన్నెల ఆవరించినటువంటి
చక్కని గంగానది ఇసుక తిన్నెలపై
కూర్చుండి, జన్మరాహిత్యమును కోరిన
మేము "శివా! శివా!" అనే శబ్దమును మరల
మరల ఉచ్చరిస్తూ, ఆనందమునల్ల కలిగిన
కన్నీళ్లతో నిండినవారమై ఎప్పుడు సుఖం
బుగా ఉందుమో గదా!

అడలేక మధుల ఓడన్నట్లుగా, అందిని
బ్రాతుపండ్లు అతి పులుపు అన్నట్లుగా,
ఇహలోకజీవయాత్రలో దారితిప్పి తీరు
తప్పి నడచి, ఇంట్లో అడచుకోలేని అహం
కారమును, హిమాలయ పర్వత ప్రాంత
కాంతారంలో అడచుకోవలెనని ప్రయ

విషయానుక్రమణిక

ముఖచిత్రం: సాహితీవారి
"అమర సంక్షేపం" లో
అమరనాథ్.

కాలక్షేపం—	2
నిధిలో మునిషి—	5
కెట్టి—	8
కదుల్లున్న మదుర—	12
ప్రమోదక—	20
వనితాలోకం—	22
వ్యయంసిద్ధ—	25
మామిడిచెట్టు-చాలుడు—	26
కృతఘ్నతకు కాస్తీ—	26
అన్నా-చిన్నా (సీరియర్)-	41
గొడుగు వెల ఎంతకీ—	46
తోడలు గొల్లపిల్లవాడు—	48
నినిమా—	50
విజ్ఞానపీఠము—	55

త్తింపడం ప్రస్తుత ప్రపంచ ప్రవర్తనా
ప్రగతి ప్రభావమునుబట్టి ప్రయోజ
కత్యుక్తమూ కాదు-ప్రశంసనీయమూ కాదు.
ఎందుచేతనంటే, యీ కాలంలో ఎవడు
విపనిచేసినా కూటికి గుడ్డకూ అక్కరకు
వచ్చేదిగా ఉండాలి, అఖరుకు కాతేజీలో
చదువుకొంటున్న విద్యార్థి కూడా తాను
చదివేటటువంటి అభిమాన కాస్త్రం ఉత్త
రోత్తరా మంచి పనిపాటులకుగాని,
ఉద్యోగ ఉపాధులకుగాని, వృత్తి వ్యాపా
రాలకుగాని అక్కరకు వచ్చేటటువంటిదై
ఉండాలి. వాణిజ్య కాస్త్రం చదివి
అందులో వి. కాం. పరీక్షయందు (బాచె
లర్-ఆఫ్-కామర్సు-వాణిజ్యకాస్త్రప్రవృత్త
చారి) కావచ్చు. అందులో ప్రవీణుడై
ఉత్తరుడైతే, అనేక ఆర్థిక వ్యాపార వ్యవ
హారాల లోతుపాతులు జాతీరీతులు బోధ
పడతాయి. అటులేవారిత అడిటర్ గా ఆరి
తేరి అనేక వ్యాపారసంస్థల లెక్కల
చిక్కుల చక్కగా విమర్శించి సోదాచేసి
ఆదాయం లెక్కతేల్చి, ఆదాయపు పన్ను
విధించుటకు వీలుగా మధించగల గణిక
ప్రవీణుడవుతాడు. ద్రవ్యం గుణించడం
లోనూ, గడించడంలోనూ ప్రవీణుడవు
తాడు. దివ్యంగా ద్రవ్యం గడించి ఘను
డని విమర్శింకక్కగలడు.

రసాయనకాస్త్రం అభిమాన విద్యగా
అభ్యసించిన విద్యార్థి అందులో ఆరి
తేరి వి. యస్.సి - (బాచెలర్ - ఆఫ్ -
నైస్సు - విజ్ఞానకాస్త్ర ప్రవృత్తచారి)
అనే పట్టాపొంది; రసవిష గంధకాదులతో
కూడిన ఔషధరాజములను కూడా తయారు
చేయుటలో తయారై, వైద్యకాస్త్ర విద్యాం
గుడై, రోగులకు మందులబిళ్లె లిచ్చి, అటు
పిమ్మట వారికి తన వైద్యకట్నపు బిల్లులిచ్చి,
కొల్లలుగా గడించి ముల్లెలు మూటకట్ట
వచ్చు - అటువంటి వైద్యుడు జనవంద్యుడు
కాకమానడు. ఆ వైద్యవృత్తిలో వరహాల
వర్షం కురిపించే ప్రథమహంస క్రియలుకూడా

ఉన్నాయి. సిద్ధ మకరధ్వజం తయారు
చేస్తే, తులము నలభైరూపాయలకు నిరధ్యంత
రముగా అమ్మకచ్చు. ఒక్క మోతాదుతో
వస్తాడును చేయగల వీర్యవృద్ధి లేవ్యాం
తయారు చేయగలిగితే, ఆ లేవ్యాం తో
అర్జించగల అయిశ్వర్యం దురూహ్యాం. అటు
వంటి ధన్వంతరి ధనవంతుడు కాకమానడు.
ఆ మందును శ్రీ మహావిష్ణువునకు కూడా
యిప్పించుచున్నదో యన్నట్లుగా లక్ష్మీ
అట్టి వైద్యునియింటికి విచ్చేసి విడిచిచేయ
గలడు.

అదీ యిదీ కాకపోతే, అఖరుకు
ఆనందభైరవి మాత్రలేనా అమ్మితే చాలు.
లోకానికి ఆరోగ్యం యిచ్చి, తాను అయి
శ్వర్యంపొంది, ఆనందంగా జీవించగలడు.
అయితే, ఆనందభైరవి మందు తయారు
చేయడం అంత సులభం కాకపోయినా,
ఆనందభైరవి రాగం ఆలాపన చేయడం
అంత కష్టమైనపనికాదు. అందువల్ల
వైద్యం తెలియనివాడు ఉన్నప్పటికీ,
సంగీతం రానివాడు ఉండడం సందేహమే.
కనుక, కళాకాలంలో ప్రవేశించి సంగీత
కాస్త్రం పాఠకంచేసి పనిపాటులు చేత
కొని పాటకుడైనా పాటలు పాడి మూటలు
కట్టలేక పోతాడా? ఏ సినెమా కంపెనీలో
నైనా, పాట పాడలేని సినెమా తారలకు
వెనుకహంగు (Play-back (ప్లే బాక్)
గాయకుడై కావలసినంత సంపాదించవచ్చు.
పాట కచ్చేరీలు చేయవచ్చు - గ్రామఫోను
రికార్డు లియ్యవచ్చు - తన పాటను ఎంత
వెలకైనా వెలముపాట పాడవచ్చు - ఈ
విధముగా వివిధ వర్ణసించినప్పటికీ, విద్య
యొనగును విత్తంబు అనే గ్యారంటీతో,
సరస్వతిని ప్రార్థనచేసి లక్ష్మీపూజ చేస్తు
న్నారు.

ఏ కళాకాల విద్యార్థి అయినా వేదాంత
కాస్త్రం తన అభిమాన విద్యగా స్వీకరించి
చదువుతున్నట్లయితే, అట్టి వానిని నెత్తి
చెంగళప్పగా భావించే కాలం ఇది. చాలా

చాలా వందల వందల వందల

ఏండ్లకిందట మద్రాసులో ఒక సుప్రసిద్ధ కాలేజీలో జరిగిన విద్యార్థి సమావేశ సభ యందు మద్రాసులో సుప్రసిద్ధ వ్యాయ వాదులుగా నుండినట్టియు, గౌరవతీలో జరిగిన కాంగ్రెసు మహాసభకు అధ్యక్షత వహించినట్టియు కీ|| శే|| యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు ఉపన్యసించడం తలపించింది. కాలేజీలయందు వేదాంత శాస్త్రాభ్యయనం ఆనవసరమనినీ, దానిని కళాశాలలందు బోధించడం విద్యార్థులను వ్యర్థముగా బాధించడమనినీ వారు ఆనాటి ప్రసంగంలో ప్రబోధించారు. ఆ ప్రసంగ పర్యవసానం ఏమిటంటే, ఈ వేదాంత శాస్త్రంగాని, తత్వశాస్త్రంగాని కూటికి గుడ్లకూ అక్కరకురాని విద్యయనినీ, దానిని బోధించడం మానివేయవలెననినీ, వారి అభిప్రాయం, అభిమతం, అభిలాష, అభిప్రం అన్నారు. అట్టి అభిప్రమే అరిష్టమని అరిష్టాటిల్ వంటి ప్రాచీన పాశ్చాత్య యువన (గ్రీకు) పండితుడు ఖండితంగా అన్నాడు.

ఇప్పటికి 2,280 సంవత్సరాల క్రిందట యీ భారతదేశంమీదకు దండెత్తి వచ్చిన గ్రీకు చక్రవర్తినయైన ఆలెగ్జాండరు మహాశయనకు యీ అరిష్టాటిల్ పండితుడు కొంతకాలం గురువుగా ఉండిన కోవిదవరేణ్యుడు. ఇతడు బహుశాస్త్రపారంగతుడు. ఇతడు రచించిన గ్రంథములు 400 సంపుటములు అని లెక్కించారు. మరికొందరు వెయ్యి సంపుటములు (వాల్యూములు) అని లెక్కించారు. గ్రీకుభాషలో ఇతడు వ్రాసిన గ్రంథాలు ఇంతవరకూ అభించినవన్నీ పోగు చేస్తే, తర్క మిమాంసశాస్త్రములో 6 గ్రంథములున్నాయి. వీని వన్నింటినీ ఒక్కటిగా సంపుటికరించి ఆ సంపుటికి (Organon) 'సత్య జ్ఞాన సాధనం' అని నామకరణం చేశారు. ఇవిగాక భౌతికశాస్త్ర సంబంధమైన గ్రంథములు 9 ఉన్నాయి. వీనిలో జ్యోతిశాస్త్రం మొదలుకొని జంతుశాస్త్రం వరకూ ఉన్నాయి. అన్నింటి కన్నా విచిత్రమైన విషయం ఏమిటంటే (On the soul - "ఆత్మవిషయం") అనే చర్చగల గ్రంథం ఒకటి యీ పండితుని భౌతిక విజ్ఞాన శాస్త్ర గ్రంథములలో ఒకటిగా చేర్చబడియున్నది. ఇవిగాక రసవిచారణకు కవిత్వ విచారణకు సంబంధించిన గ్రంథాలు పెద్దవి రెండు లభించాయి. ఇక నాలుగవ వాల్యూముగా (సంపుటిగా) చేర్చదగిన గ్రంథాలలో "నీతిశాస్త్రము," "రాజనీతి శాస్త్రము" "పరతత్వశాస్త్రము" అను మూడు గ్రంథాలు లభించాయి. 2,800 సంవత్సరాల క్రిందట గ్రీకుదేశములో విస్త

రించిన మహా విజ్ఞాన వటు మహీరుహము యీ అరిష్టాటిల్ మహాపండితుడు. ఆ మట్టి చెట్టు ఊడలే అయిరోపా ఖండ రాజ్యాల కన్నింటికీ వ్యాపించి, పాశ్చాత్య విజ్ఞాన వికాసమునకు ఆకాశముంత పందిరి వేయగల్గెను. అరిష్టాటిల్ పుట్టి 28 శతాబ్దాలు గతించాయీ కాని, అతనిని అయిరోపాఖండం యీ నాడు కూడా "మహా తత్వజేత్ర" అని ప్రకీరించి ప్రస్తావిస్తోంది. అరిష్టాటిల్ అంటే ఆనాటి విజ్ఞాన సర్వస్వం. భౌతికజగత్తు వంతటిని నడిపించేటటువంటి శక్తి, ఒక పరాశక్తి, ఉన్నదనినీ అదే భగవత్తత్వమనినీ అరిష్టాటిల్ నిరూపించాడు. భగవంతుడనెవ్వడు ఒక వ్యక్తికాడని వ్యక్తికరించాడు.

బహువిధ భౌతికశాస్త్రముల సన్నింటినీ, ఒక్క కల్యములోనికి ఎక్కించి ఒక్క మాత్రగాచేసి మన గొంతుకలో వేయగలిగినదే "పరతత్వశాస్త్రం" అన్నాడు అరిష్టాటిల్. శాస్త్రము లన్నింటియొక్క లక్ష్యం ఏమిటో చూపించేది ఈ పరతత్వశాస్త్రం - ఆయుర్వేదం, అంటే వైద్యశాస్త్రం - ధనుర్వేదం అంటే ధనుర్విద్య - సంగీతం అంటే గాంధర్వ విద్య - ఈవిధంగా ఎన్ని వేదాలైనా, ఎన్ని విద్యలైనా ప్రపంచంలో ప్రచారం పొందవచ్చు - ఈ వేదము లన్నింటిలోని అంత్య పర్యవసాన సారాంశం కన్పిస్తున్నదో దానిని బోధించేది వేదాంతం. అన్ని శాస్త్రాలను సమన్వయించి, అన్ని శాస్త్రాలను సక్రమంగా నడిపించేది వేదాంతం. కాని యీ విషయం విద్యాంసులు కూడా విస్మరించడం వింత విశేషంగా ఉంటుంది.

ఒకప్పుడు ఇంగ్లండులో బర్మింగ్హం విశ్వవిద్యాలయంలో హక్సీ అనబడు గొప్ప శాస్త్రజేత్ర ఉపన్యసిస్తూ వైవిధంగానే ప్రసంగించాడు. కాలేజీలలోను హైస్కూల్ లోనూ పిల్లలకు కావాలూ పురాణాలూ నాలుకాలూ భావకవిత్వాలూ పాఠం చెప్పడం వ్యర్థమైన విద్యాబోధ అన్నాడు. విద్యార్థులకు అది ప్రయోజనం లేని పాండిత్యం అన్నాడు. ప్రతిదినమూ కొన్ని గంటలకాలం యీ పనికిమాలిన పద్య గద్య పఠనంలో వాళ్లు మునిగి తేలడంకంటే, ఆ పెక్కుగంటల కాలమును భౌతిక శాస్త్రాధ్యయనంలో వినియోగించడం అనేకవిధాల మంచినన్నాడు. ఆవిషయమై ఆనాడు విశ్వవిద్యాలయ పండిత ప్రకాండలకు చాలా వాద ప్రతివాదములు జరిగినవి. భౌతికశాస్త్రానికే పట్టాభిషేకం చేయవలెనన్న పండితుల వాదం ఖండింపబడింది. భౌతిక ఆనందంకంటే మించిన, ఆత్మ

నందం ఇచ్చేది సాహిత్యం. కాని ఆ సత్యం గ్రహించని ప్రవీణులు సమీపంలో కూర్చు ఉన్నారు. పురాణాలన్నీ బూజుపట్టిడ ఎందు వరుగులనినీ, దుర్బలులకు, అర్జునలకు, గర్భిణులకు పథ్యంగా ఆరగించవలసిన ఊరగాయలనినీ, "చల్ చల్ల నవ జవాన్" (వడి వడి వడు వడు నవయావ్వ సుడా!) అనే అభ్యుదయ ఆధునిక అభినవ నవనాగరిక విజ్ఞాన వికాస విప్లవ యువక యుగానికి, పనికిమాలిన చేవచచ్చిన పాత పచ్చడులనినీ వాడించేడి ఆధునిక యోధులున్నారు. కాని, ఈపురాణ భారతభూమిని విడిచి నేట్ల లేకుండా ఉన్నాము. ఈ "భూమి" అనబడే గ్రహం ఎన్ని కోట్ల సంవత్సరముల నాటిదోగాని, ఎండి వరుగై పెద్ద ఊరగాయ వాడివలె నూర్చుని చుట్టూ గిరగిర తిరుగుతోంది. ఈ భూమిని నూర్చుణ్ణి పరస్పరం ఆకరించే శక్తి ఒకటి తాతలనాటినుంచీ పరస్పర గురుత్వకర్షణ శక్తి అనే పేరుతో ఒక పురాణాకర్షణ కథాకలాపం లాగున ప్రవర్తిస్తోంది. వినాడో పుట్టిన ఎక్కాల పుస్తకాలు ప్రతి పుస్తకాల హెచ్చులానూ పాత వరుగుల వలె కన్పిస్తున్నాయి. అవి యీనాటివి కావు. బహుశా యీ ఎక్కాల పుస్తకాలు కూడా వ్యాసమహర్షి కాలము నాటిదే అంటే, అవికూడా పురాతన పురాణసరకు లనుటకు సంజేహములేదు. నిన్ను మొన్ను టిడి విజయనగర సామ్రాజ్యం. కాని ఆనాటి ఆంధ్ర పౌరుషం యీ నాడు గొప్పగా చెప్పుకోవడం దొంగవేషంగా ఉంది. అల్లసాని పెద్దన్నగారి మనుచరిత్ర ప్రబంధము అప్పుడే మాతాపితృ పాత వరుగుల మరజాడీ అయింది. కాని, ఆ ప్రబంధంలోని ప్రవరుడు ఎటువంటి వరుగో చూడవలెననే భ్రాంతికలవాటు యీవాడీ తెరచి చూస్తారు. కాని, ఆ వాడీలూ ఆ పాత్రలూ అవన్నీ పాత ఊరగాయ సరకు అన్నారు సమీపము. శిష్టకవిత్వం చెప్పిన పెద్దనవంటి పెద్దలు మడి కట్టుకొని తయారుచేసి మనకు యిచ్చిన పాత ఊరగాయలను రుచిచూడరు నేటిఅభ్యుదయ ఖండకావ్య లఘు కావ్య అల్పవార ప్రయులు.

హంసీక్షేత్రం, ఆంధ్ర ప్రకృతి, ఆంధ్ర పౌరుషం, ఆంధ్ర లేజం, ఆంధ్రజ్యోతి, - యివన్నీ సారం లేని, కారం లేని, చేవ చచ్చిన, రుచిపలి లేని ఎందు వరుగులు కావచ్చు - అందుకు మన అవకతక నవ యువక విమర్శకుల కులశేఖరులే కారణం. అట్టి సితిలో, ఆరిపోయేడి ఆంధ్రజ్యోతిని ప్రాచీనార్య ఋషిసత్రముల సత్రేజముతో ఉత్తేజమొసర్చి మరల వెలగింపదల పెట్ట బని

★ కాల కై పం ★

లేదు - నేటి మానవజాతిలో సాటి లేని మేటియని లోకపరిపాటిగా పొగడబడిన పురుషోత్తముడు గాంధీమహాత్ముడు.

“కొల్లాయి గట్టి తే నేమి?”

మా గాంధీ కోమటై పుట్టి తే నేమి? అని మృదుమధురగానము చేసిన కీ॥ శే॥ బసవరాజు అప్పారావుగారి సంకీర్తన జీవము లేని గేయమనుట హేయము. ఎండి వరుగైన జీవాత్మ మహాత్ముల మహాపదేశములు కూడ పసలేని పాతవరుగు లగుట నిజము. ఋషులు చేసిన ఆత్మబల సాక్షాత్కార కృషి మృత కాదనుటకు మహాత్ముని సత్యాగ్రహ మహానిగ్రహములే నిత్య నిదర్శనములు. ఆయన గడ్డము లేని ఋషి యని మనము పరిగణింపవచ్చును - లేదా, పరిహసింపవచ్చును. ఆయన మహారి అయితే, ఆ మహర్షికి గడ్డమున్నదా లేదో యను విషయముగాని, ఋషులలో గడ్డము కొడగా పెరిగినవా రెవరను విషయముగాని పరిశీలించుట, పనిలేని మంగలియొక్క అమిత గునిశిత విమర్శయనుట విధితము. ఋషుల ఆత్మనియమనిగ్రహ సాధన విధానము మనకు అర్థముకాని వ్యర్థపురాణము కావచ్చు. కాని, ఆనాటి పురాణసీతులు ఎండి వాడిన పసచెడిన తెండు వరుగులైపోయి, - నేటి మన సిగ్గెమాభామల చేతల రీతులు ప్రేక్షకుల చిత్రము జల్లుమన వారి చిత్రమును కొల్లగొనడకు మచ్చున పచ్చిపచ్చిగా ప్రదర్శిత మగుచున్న, ప్రస్తుత వికృత పరిస్థితిలో, సిగ్గెమాతారల త్రికాల, త్రిమాస భజన మన గుజన లక్షణమా యనెడి గునిశిత విమర్శగాని, తర్జనభర్జన గాని దుర్జన లక్షణమా కాదు; పనిలేని మంగలి పడునులేని కత్తితోచేయు పణిమూ ఘటమా లేని అమంగళ విచారల వపనమా కాదు. మనము ఋషులము కాము - అమాట ముమ్మాటికి నిజమే. ఋషులమా కాము; ఋషుల పరిహసింప సాహసింపగల పరమపురుషులమా కాము. కాని, ఆత్మపరిశీలన చేసుకుంటే అసలువరుగై పోయింది మనమేగాని యుగయుగాలనుంచి ఉన్న యీ ప్రపంచంకాదు. ఈ సనాతన పురాతన భారత భూమికాదు.

మన ప్రాచీన సంస్కృతిని మనం జీర్ణం చేసుకోలేని జీర్ణావస్థలో ఎండు వరుగై పోయింది మన జీర్ణకోశం. మన తూర్పుల జీర్ణకోశం సకలకాస్త్ర సమన్వయకోశంగా, విజ్ఞాన సర్వస్వంగా ఉండేది. వారు సకలకాస్త్ర సమగ్ర సమన్వయ శక్తితో తత్వజిజ్ఞాస చేశారు. అన్ని తీగలను ఒక్క స్థాయిలోకి క్రుతిచేశారు. ఆర్థికం పౌరసూరికం వేర్వేరుగా తీర్చానికి

తీర్థం, ప్రసాదానికి ప్రసాదం అన్నట్లుగా వాళ్లు విమర్శించి పరిశీలించలేదు.

ఆయుర్వేద వైద్యశాస్త్రజ్ఞానం ఎందుకయ్యా అంటే, ఆయుర్వేదశాస్త్రం - ఆయుర్వేదాన్ని ఎందుకయ్యా అంటే, ధర్మ సాధనకు-ధర్మసాధన ఎందుకయ్యా అంటే, ఆత్మపరిపక్వానికి, ఆత్మశాంతికి అన్నారు. కాబట్టి వైద్యం అనేది ఏవిధంగా చేసినప్పటికీ వ్యాధుల నిర్మూలించాలి. వ్యాధి భయం లేకుండా చేయాలి. మంత్రం వేసి నాసరే, నవగ్రహ జపం చేసి నాసరే, మూర్త్యనుస్కారాలు చేసి నాసరే, చేయించినా సరే, చెరువులోని మెత్తని ఒండె మన్ను తెచ్చి మట్టివట్టి వేసి నాసరే, వ్యాధి బాధలను నివారించేట్లు చేయండిమే ప్రధానం. అటువంటివన్నీ వైద్య విధానములే - అవి అన్నీ ఆదరించి అభిమానించి పోషించి ప్రోత్సహించదగిన విద్యలే. అది సనాతన ఉదారభావం.

అమెరికాలో ఆ నేక సంవత్సరాలు ఆత్మంతాధునిక బౌద్ధధర్మ పరిశోధనలు చేసిన కీ॥ శే॥ డాక్టరు యల్లా పెగ్గడ సుభాషారావుగారు అఖండ కీర్తి విఖ్యాతులైనారు. వారు కనిపెట్టిన ఆ నేక బౌద్ధ ప్రక్రియలను అమెరికానులైన ఆధునిక చికిత్సా విధాన సాధనములుగా యానాడు విరివిగా వినియోగిస్తున్నారు. అటువంటి బౌద్ధ ప్రక్రియలను, యోగములను ఆయన కష్టించి కనిపెట్టి అమెరికాలోని బౌద్ధ వ్యాపార సంస్థకు సమర్పిస్తే, ఆ బౌద్ధ వ్యాపార సంస్థ అపార లాభములను అర్జించి ఆయనకు కృతజ్ఞతా వందనము లర్పించుటలో ఆసక్తికలగలేదు. వ్యాపార ఆర్థిక ప్రయోజనములకై ఆ నేక కాస్త్రవేత్తల కాస్త్రపరిశోధనలను ప్రభుత్వముకూడా ప్రోత్సహిస్తున్నాయి. పరిశోధనల ప్రయోజనం ఏమిటి? ఆర్థికలాభం. తండ్రి తుల కాస్త్రజ్ఞానం వ్యాపారస్తులకు అక్కరకు వచ్చే సరకుగా ఉండాలి. ఎవరైనా ఒక తపస్సంపన్నుడు తన తపశ్శక్తివల్లగాని, యోగసిద్ధివల్లగాని, అనేక వ్యాధులను అకలిగా పోగొట్టవచ్చు. కాని, ఆ తపశ్శక్తి ఆయనకే బద్దమై ఉంటుంది. కీ॥ శే॥ ఆయనకే బద్దమై ఉంటుంది. కీ॥ శే॥ పాముల నరసయ్యగారు తమ మంత్రప్రభావమునల్ల త్రాచుపాము కరచిన వానిని కూడా బ్రతికించారు.

అటువంటి మంత్రప్రభావం కనిపెట్టినట్లయితే, దానికి తగిన విలువయిచ్చి ఏ వ్యాపారపు కంపెనీ అయినా యామంత్రం కాపీరైటు కొనుక్కొని వ్యాపారం

చేయడం వలపుతుందా? భారీ ప్రమాణంలో బజారు సరుకుగా అమ్ముదగిన మహా ప్రసాదం కొదు యీ మంత్రప్రభావం - అందువల్ల యిటువంటి మంత్రవిద్యలను, యోగసిద్ధులను, ఆత్మశక్తులను ప్రోత్సహించడం ఆర్థిక వ్యాపార దృష్టిలో వ్యర్థ నిరర్థక వ్యాపారం. ఇటువంటి ఆత్మశక్తి యోగ శక్తి చింతానురక్తు లందరూ అవ్యక్తులు - అప్రయోజనాలు - వారి విద్యలన్నీ కూటికీ, గుడ్డకూ అక్కరకురాని విద్యలు. అందువల్ల ఆత్మతత్వ విచారణ ఆధునిక ఆర్థిక ప్రపంచంలో అక్కరకురాని విద్య అయింది.

కాని, ఆత్మశక్తివల్ల సాధింపగలిగిన స్వరాజ్యమే స్థిరమైన సామ్రాజ్యప్రదమైన వెలయగలదని మహాత్ముడు మనకు చెప్పింది గట్టుకొని బోధించి ప్రబోధించి పరమపదించాడు. అటువంటి స్వరాజ్యమే సామ్రాజ్యమన్నాడు. భారతవాదిగాని, అఖిలభారత వాతీయ మహాసభగాని తన మాటలను ఎండిన వరుగుల మాటలుగా ఎంచి పాటించనియెడల, తాను మంచుకొండలకు వెళ్లి తన ఆత్మశక్తిని తాను గ్రహించుటకై ప్రయత్నిస్తానన్నాడు. తపస్సుకై హిమవత్ తీర్థరతములకు వెళ్లి తన మహిమ హిమవత్ తీర్థరతములకంటే మహాన్నతమైనదని మహాత్ములు గ్రహించి తిరించగలరు. కాని ఎవరెప్పు ఖిలం ఎక్కినా “శివ శివా!” అని స్మరించనివార్యకు, ఆ మంచు కొండ ఎక్కినా లభించదు ఆత్మజ్ఞానం. ఆ మంచుకొండ ఎత్తును పరిశోధించే కాస్త్రవేత్త తన మహత్తును గ్రహించే సాధన సంపత్తితో, చిత్రప్రవృత్తితో ఆ కొండలకు వెళ్ళుడు. ఆ మంచుకొండలెక్కడి భౌతిక కాస్త్రవేత్తకు కలిగే ఆనందంకంటే మించిన ఆత్మానందం, అక్కడ తపస్సు చేసిన యోగులు పొందినారనే మాటలు తాతలనాటి వరుగుల మాటలు కావచ్చు. కాని వారికి కలిగిన ఆనంద భవానుభవులు మన కివ్వడు కలుగవు. ఈ ఆనందభావములు మన కంటివెంట రావు. ఆత్మచైతన్యం ఎండిపోయిన ఎండువరుగుల నుండెయెవరు? పాతకొత్తల మెలుగు తరుగుల నెలుగని యఖండులు నేటి మేటి పురాణ తత్వ పరిశీలన ప్రసాదాలు - ఆత్మవిద్యతో సంబంధంలేని ఆర్థికయుగంలో వరుగులు వీసే గురుతెరుగని పరిస్థితి పరిపరి విషయముల పరిస్థుటము కాగలదు.

అందువల్లనే జన్మాంతో ద్వేషులమైన మేము శివశబ్దావృత్తితో, నెప్పుడో త్యంతానంద భవాను సంకుల నిశావాసిన సుఖంబుందుమో! అని కలవరించేవాళ్లు కరవైనారు. ★

వీధిలో మనిషి

[ఆ వీధిలో రాత్రి బాగా పదిగంటల వేళప్పుడు, పూరిజనం ఎవరిళ్లకు వారు చేరి, వారి వారి పెళ్లం పిల్లల్ని ముచ్చటగా చూసుకుంటూ, గుడ్డుగా భోజనాలు చేసుకుని, మెత్తమెత్తగా పక్కలు సరిచూసుకుని, వెచ్చవెచ్చగా నిద్రిపోయే వేళప్పుడు, వెంకటప్పయ్యగారి వీధి అరుగు మొత్తమీద వొళ్లంతా వైపించ కప్పుకుని, కన్నాచెవులు వీధివేపుకు నిక్కబెట్టి, బిగదీసుకుని ముడుచుకున్న ఆ మనిషి ఎవరైందీ, ఆవేళప్పుడు అంత చలిలో ఆక్కడ ఎందుకు కూచుండి చూసినవారికి అంతు పట్టటం బహుకష్టం.

ఇంతలో ఎక్కణ్ణుంచో ఓతోక తెగిన చుండు నాయకుల నల్లటి పూరకుక్క డొక్కతెగరేసుకుంటూ, అయింటి యీయింటి మొత్తల్ని వాసన చూసుకుంటూ, గబగబ వెంకటప్పయ్యగారి వీధి అరుగు మొత్తదగ్గరకొచ్చి ఒక్కసారిగా గభిక్కిన ఆగిపోయి, అరుగు మొత్తమీద విగ్రహములే కూచున్న ఆ మనిషినిచూసి, వెంటనే గబగబ రెండు మాడుసార్లు ముక్కుపుటాలు ఎగరేస్తూ వాసనచూసి, ఏదో అనుమానం ముక్కుమధ్యన అడ్డంపడినట్లయి బోయేమనరిచింది. కూచున్న మనిషిని పరీక్షిగా చూస్తూ ఒంటి మొత్తమీద ఏ భాగాన్నికూడా యింతంటే యింత కదల్చి కుండా బిగదీసేసి, తనకేం ప్రమేయం లేనట్లు చల్లగా కళ్లు మూసుకున్నాడా మనిషి. తగిల్చి అనుమానం వెంటనే విరగడైనట్లు ఓచిన్న దగ్గ దగ్గేసి, చివరిసారి అరుగుమొత్తను యింకోసారి దీర్ఘంగా వాసనచూసి గిరున తిరిగి ఆచీకట్లోకి దూకి ఎటుగానో మాయమైంది పూరకుక్క.

అయితే యింటిలోపల వెంకటప్పయ్యకు చక్కవేస్తున్న పెళ్ళాం వెంకాయమ్మ చేసిన పూరకుక్క అరుపు గట్టిగా నాటింది. వెంటనే వెంకాయమ్మ వెంకటప్పయ్యను వెంటబెట్టుకునివచ్చి, వీధితిలుపు దిళిమని తెరిచి అరుగు మొత్తమీద చూసింది.]

వెంకా: ఇంకేం? నేననుకున్నంత పని అయింది.

వెంకట: అసలు నువ్వు ఆ నుకున్న చేబట్టి, జరిగిందేమిటి?

వెంకా: ఇంకా జరిగిందేమంటారమండీ. ఇదిగో? ఎవరా అరుగుమీద కూచుండి? అదేమిటి అట్లా బిగదీసుకుంటున్నాడేం ఆ మనిషి? కాస్త ముందుకొచ్చి కనుక్కోరమండీ? అట్లా వెనక వెనక నుంచుని చూస్తారా?

వెంకట: బాగానే వుంది. అసలు నువ్వు నన్ను ముందుకు పోని నేనా పోనివ్వందా? దారికడ్డంగా నిలబడి ముందో నీవిగా అన్నీ నవే ఆరా తీస్తుంటివి.

వెంకా: అరుగుమొత్తమీద ఆ విధంగా ఆ మనిషి దుప్పటి కప్పుకుని నక్కి కూచుంటే ఆరా తీస్తున్నానంటారమి

చూ. గొల్లలే

టండీ? దారే పోయ్యే యీ పూరి జనాన్నందరినీ ఆరాతీసి ఖర్చం పట్టాలా నాకు. వీధిలో మాటకు మందర పెద్దపెద్ద మాటలు మాట్లాడకండి. ఎవరన్నా విధిలే యిట్టే నవ్విపోతారు.

వెంకట: ఎందుకు నవ్విపోయా? ఆ అరుగుమీద కూచున్న పెద్దమనిషి యింకా నీ ధోరణి వినకుండా వున్నాడంటావా? యింతకూ నువ్వు నాకు అడ్డంలేచి ఆ మనిషిని చూడనిస్తావో లేదో ముందు చెప్తే. తొందరగా లోపలికి వెళ్లి, పడుకుంటా.

వెంకా: అవ్వ... చూశారా, ఆ మనిషి ఎట్లా బిగదీసుకుపోతున్నాడో మనల్ని చూసి? అట్లా చూసారు ఇంకా అడగరేం? మరి మనిషి దగ్గరకంటూ పోక యిక్కణ్ణుంచే కాస్త కనుక్కొండి మీకు పుణ్యం వుంటుంది?

వెంకట: భయన్నాం మీ అడవాళ్ళతో. ఎందుకు అట్లా లబలబలాడి పోతావా? వుండు. ఎవరా కూచున్నదీ?

మనిషి: ఆ...

వెంకా: ఆ? ఏమిటి? ఆక్కడ ఎందుకు కూచున్నాడో చెప్పమంటే. ఆ, యీ అంటూ సంగిసంగిగా మాట్లాడాడేం?

వెంకట: అసలా మనిషి నోట్లోంచి మాట రానిస్తానంటావా లేక యీ నువ్వే మాట్లాడ్తూ కూచుంటా నంటావా? ఆ కూచున్న మనిషి పొరపాటున ఏ పెద్ద మనిషో, ఏ పరమపాధువో గనకలే యీ నుకు పుట్టగతు లండవు. లోకోత్తర పురుషులు విహికసుఖాల్ని ఆశింపక యీ విధంగా సంచరిస్తారు కూడా.

వెంకా: అయ్యో. పల్లెత్తు మాట నే నెవర్నీ అన్నేదే. పాపం. ఆయ నెవరో కనుక్కొండి తొందరగా.

వెంకట: వుండు గాభరా పడకు. ఎవరన్నాయనా ఆక్కడ కూచున్నారా?

మనిషి: నేనేండ్డి. పూరక నే కూచున్నా.

వెంకా: ఎవడో చూలపన్నులే వున్నాడు కాస్త సరిగా కనుక్కొండి?

వెంకట: అబ్బబ్బ వుండవచ్చు తల్లీ. ఇదిగో, కాస్త గట్టిగా చెప్ప, వివరపట్టం లేదా?

మనిషి: పూరక నే కూచున్నారండీ. కూసేవుండి ఎల్లిపోతా.

వెంకా: ఇంకేం? నేననుకున్నంత పని అయింది. వీడెవడో యివాళ మనమీదే పట్టిచ్చాడు. కాస్త ఒకడుగు ముందుకువేసి వీడెవరో చూడకమండీ?

వెంకట: ఒకడుగు కాదు, వదడుగులు వేసిచూస్తూ, నువ్వు నన్ను స్వేచ్ఛగా వుండ నిస్తే. ఇదిగో? మీ చేపూరూ?

వెంకా: పూరూ గోతాలూ టండీ అడగటం ఆ చేరమిటో బయటికి లాగులే శేరి పోయ్యేదానికీ? మీరుండండి. ఇదిగో నీ చేరమిటి?

వెంకట: ఎవరూ? పోలాయా?

వెంకా: పోలాయా. ఏ పోలాయండీ?

వెంకట: ఏ పోలాయేమిటే. నీళ్లు పోయిన కొద్దీ మతిపోతున్నట్టేవుంది చూస్తే. ఆ కూచున్నది నువ ఏనాది పోలాయిగాదుటే.

కెఆర్ఎస్ సాంబశివయ్య డిస్ట్రిబ్యూటర్

కాష్మీర్-కుసుం

ఇప్పటివరకు మూడు వందలకు పైగా

సుగంధి చంద్రకర్త మలామ

సాంటలక్స్

దురద, గడ్డలు, కాళ్లు, ముటిమంతు

ప్రేమలీలా

ప్రసిద్ధమైన సైనాలో పోయినట్లు

నంజుగూడు-పండ్లపాడి

హ్యాండ్ క్రాఫ్ట్

నవ్వుకొన్న 60 అయ్యలవడ బిడ్డకమలు.

విజయ: యునైటెడ్ కంపెనీ. 54, బండకపిడి, మద్రాసు-1 బ్రాంచి: గాంధీనగర్. విజయవాడ-2

రూపగిబ్బ
భాటా : నాళం కామేశ్వరశాస్త్రి - రాజమండ్రి.

★ వీధిలో మనిషి ★

గొంతు అదేసవి అప్పుడే అడుగున్నా.

వెంకా మన వివాది పోలాయా యింకా నయం

వెంకట షేంకా నయమేమిటి నయం? అనవసరంగా పాడలుగొట్టి చంపితివి. వదలవ లోపలికి, వెళ్ళి పడుకుందాం

వెంకా (మెర్రిగా) మీకేమన్నా మతి పోతున్నదా ఏమిటి? రాత్రి పదిగంటలప్పుడు వాడు వాళ్ళ గూడెంలో వడుకోకుండా అవిధంగా దుప్పటి కప్పుకుని మూలవక్కి కూచుంటే మీకు ఏమవుతోందటలేదో?

వెంకటా (మెర్రిగా) ఆ, నీదంతా మరీ తృప్త

వెంకా. (మెర్రిగా) అవ్వ కొంప నుండాన పడుకుంటే యింకేమన్నావురా? మీరు లక్ష చెప్పండి వాడి వాలకం, ఆ వంగివంగి చూట్టాటం, ఆ వక్కినక్కి కూపోటం చూస్తూంటేనే నాకు దడవుతున్నది అందుల్లో యీ ఏ వాడులు కప్పాలు వేయటానికి ప్రసిద్ధిని లోకం కోడయి కూస్తున్నది

వెంకట ఇదిగో పోలాయో!

పోలాయో ఏంటి దొరా?

వెంకా ఇంత రాత్రిప్పుడు యిక్కడెందుకు కూచున్నావురా పోలాయో? వెంకటా: గూడెం పోకుండా యిక్కడెందుకురా కూచున్నావు?

పో. ఎక్కడయితే ఏంలే దొరా, కూసేపు కన్నుమూస్తే చరిపాయో

వెంకా ఇంత చరిలో నువు కన్ను మూయకేం?

వెంకట అవునా యీదురుగాలికూడా సాగుతున్నది ఎందుకురా విశేషంగా గుడి వెకు వెళ్ళి వెచ్చగా పడుకోకా?

వెంకా అవును పూరిగుడిపెల్లో ఎంత వెచ్చగా వుండేదీ నాకు కాగాతెలుసు. వెళ్ళువాయనా, వెళ్ళు పోయినా వెచ్చగా పడుకో

పోలా: ఆ, ఏం లేదులేండి - మొన్న గాలోనకు మా గుడినె కప్పు కాత్రా రెగిసి పోలేనూ, యాడయితే ఏంలే యీ అరుగు మీన పండుకుందాం గందా అ నొచ్చి కూకుండా గలిజి పెయకుండా గమ్మున పండుకుని, తెల్లారకతలకే రెగిసిపోతా లేండి

వెంకా అయ్యో అపలు నువీ చరిలో యీ అరుగుమీద పడుకుంటే లోపల మాకు నిద్రికే పట్టుడు చూస్తూ చూస్తూ.

వెంకటా అంతకన్న కిక్కి నా కింకోటి ఉండదు

పోలా మా గూడెంలో యిప్పుకుంక లేవకన్న యీ సరి ఒక రెక్కంటండీ మీకెందుకు మీరెల్లి ఆయిగా పంసుకోండి దొరా, దొంగలు గింగలు రానీకుండా వేసికె మక్క కావలి కాస్తాగా.

వెంకా (మెర్రిగా) మాకారా వాడి ఎక్సా! యి వాళ్ళే నీకు మన కొంప మంచావే వున్నది కానా వోడుకుని యీ వూర్నుంచి పత్రాలేకుండా పోలే అప్పుడు మీరూ వేనూ వీధిలో కాపరం వెట్టావు

వెంకటా. (మెర్రిగా) అంతవని జరిగినా అరగవచ్చు—

వెంకా (మెర్రిగా) కమ్మ గిచ్చని యింకా నీళ్ళు నముల్లారేం వాణ్ణి యీడ్చి అవతల పారెయకా - ఒక పోలాయో!

పోలా: ఏంటి దొరపాపమ్మగారూ?

వెంకట. ఆ—ఏం లేదురా పోలాయో. నిన్ను చూస్తే మా అవిడెకు ఏంబో— యిది గా ఉండట గానీ, కా సలటు ఎటు వేపన్నా వెళ్ళి పడుకో - ఏం?

వెంకా తెలివి మండిపట్టే ఉంది. యింతకీ యిదా మీర కేదీ—

పోలా: అదేంటి దొరగారూ తెల్ల న్నెనస్తే యీ పోలాయో తమ కళ్ళమంగళ

మనుల్లాడు, రేతిరవంగానే మారిపోతానంటుంది? నేనీడ కూకుంటే తమకు ఎటనో ఉందని అప్పుడే నెబుతే యిందాకనే ఎల్లి బొయ్యేవాణ్ణిగా?

[తనను చూసి ఉత్తపుణ్యానికి వెంకటప్పయ్య, వెంకాయమ్మలు బెదిరిపోయినారనుకుంటూ మెల్లిగా విధిలోపడి చోటు కోసం వెతుక్కుంటూ గురవయ్య దుకొణం దగ్గర కొస్తాడు బోలాయ్. గురవయ్య దుకొణం తలుపును అడ్డంగా ముందం వేసుకుని, పక్కనే అరుగుమీద సాధువు కూచుని పాక్షున్న తత్వం వింటుంటాడు, నిద్రకలతలో గురవయ్య.]

సాధువు తత్వం:

ఈ జనమిక దుర్లభమరా

సహజన్మ సహకార సద్గురుని గవరా

.....ఈజన్మ....

.....

.....

.....

.....

బోలా: దణ్ణమండి సాగువుగోరూ.

సాధు: భగవద్విధిం. ఎవరు నాయనా?

బోలా: మాదివూరేలండి. యాడ కూనేపు కూకుంటా.

సాధు: భగవదేచ్చ హరి.

గురవ: ఎవరా వచ్చింది?

బోలా: నేను బోలాయ్విగడండి గురవయ్యగోరూ.

గుర: రాత్రివేళ ఏదో పనిమీద వచ్చినట్లున్నావే?

బోలా: అబ్బేబ్బేబ్బే. రేతిరి నాకేం పనుంటది సానా? తత్వం యింటా కూనేపు కూకుందామని—

గుర: ఏంది? అర్ధరాత్రప్పుడు అంకమ్మ నివాలని నువు యిప్పుడు యిక్కడ కూచుంటా? ముందు లే అక్కణ్ణుంచి?

బోలా: అదేంటి సానా? నేనేం జేతానండీ?

గుర: అసలు మీ ఏనాది ముతాకు యింత రాత్రప్పుడు నా దుకొణందగ్గర ఏం పనుండీ? ముందు నడు యిక్కణ్ణుంచి?

సాధు: హరి.

బోలా: అదేంటండోయ్. తెల్లారింది మొగులు మీ దుకొణంకాడ తిరుగుతుంటాను రేతిరికి రేతిరే మడిసిని మారిపోతానంటయ్యా యాడన్నా?

గుర: ఇదిగో యివన్నీ కాచి వడబోసి నట్టు యీ గురవయ్యకు తెలుసుననుకో— తెలిసిందా? పగలు పగలే రాత్రి రాత్రే. లే లే—

సాధు: భగవదేచ్చ. హరి.

[సాధువు మళ్ళీ తత్వం అందుకుంటాడు.

బోలాయ్ మళ్ళీ కాల్చిడ్చుకుంటూ ఏనాది గూడెం యివతల చెరువుపక్క మర్రిచేట్టుకింద కొచ్చి నుంచుని గూడెంవేపు చూసుంటే వెనుకనుంచి ఓ నల్లని విగ్రహం వొచ్చి బోలాయ్పక్కన నిలబడుంది, బోలాయ్ గుండె లదిరేబట్టు.]

బోలా: ఎవరు... నువు దెయ్యానివా?

విగ్ర: నేను నీకు దెయ్యానికిమల్లే అనుపిస్తుండనా? అవున్నే, నేను వాడులేనే సాలనుకుంటున్నావు పాపం.

బోలా: ఆ. సీతాయ్?

సీతా: ఎపురయిందీ అగుపియటంటా?

బోలా: యాడికే నువు ఎల్లింది?

సీతా: యాడికో ఏట్లోకల్లా.

బోలా: సిగపాయ్ ఊడదీసితంతా, పిచ్చి పిచ్చి విసిగారేతానంటే. నాకాడనంటే నీయటా?

సీతా: మా తన్నావులే మొగోడివి. నాకూ తెలుసు నీ ఏడం. తింటానికి తిండి లేదు, వుంటానికి యిల్లులేదు, ఏ ఆడ దయ్యా నీతో కాపరం నేనీదీ? బాధపై మానం నన్ను కని బెట్టుక్కుకుంటావుగాని నీ కసలు మన కాపరం నిలబెట్టే ఆలోక నుందా? రేత్రి గాలివానకు గుడిసె కప్పుతా లెగిసిపాయ్ తెల్లారి లెగిసి యాడికి బోయినావో ఏ యాలకు రాక బోతివి. ఆమెన సింతపల్లెలో మా పిన్నాం గారింటి కలిబోయినా.

బోలా: బోయిందానివి మల్లీ ఎందు కొచ్చా? అవజాన ఏమారాజు నన్నా బతిమ లాడుకుని, కూలిపనేడన్నా నేసి, నాలుగు డబ్బులు సంపాదించిగాని యింటికి రాగూడదుకుని నేనుపోతే, నెప్పునన్నా నెప్పుకండా నంటే లగత్తుకల్లేదీ? నువు యాడికిబోయిందీ, ఏమయిందీ నా కట్టనే తెగిసేదీ? నీకు ఒల్లుబల్లిగందా అటువంటి పన్ను నేనీదీ? ఆ నూయ మారాజు బాయి తవిస్తుంటే ఓ రూపాయిడబ్బులు కళ్ళ చూసి, యిల్లయింటికి తిరిగిస్తే లగత్తుకు బోతానంటే? నీకోసం వూరంతా దిమ్మ తిరిగితిన్నే.

సీతా: నిజంగానా? నాకు తెలవ లేదయ్యా.

బోలా: ఏందీ నీకు తెచ్చేదీ? యిదే మన్నా మొగుడూ పెల్లాయవారమనుకుందానా, మరింకేదైనా అనుకుందానా?

సీతా: బుద్ధితక్కువ పనినేకా. నెంప లేనుకుంటుందా? మా పిన్నాంగారింటికి ఎల్లానేగాని, ఎల్లినప్పుట్టుంచీ పిచ్చైతి నట్లయి ఆమయన యిగ సీకట్టోబడి లగత్తు కొచ్చా. యిగ ఎప్పుడూ నెయనుగా?

బోలా: నువు అగుపించకపోయేతిరికి పానం ఎటోబోయిందనుకో. గూడెం బోసు

మొగం నెల్లక సీకట్టో యీ యాడుల్లో తిరుగుతుందా.

సీతా: నేనుత్త అక్కపచ్చిని. కాగా తన్నాల్సిందే నన్ను.

బోలా: లేదులేదు బుల్లా. నిన్ను తన్నటానికి నా నెయి, కాలు రాకేం.

సీతా: నా కంటే సాలు. పదయ్యా తెల్లారేదాకా ఏ మారాజు అరుగుమీద కన్నా ఎల్లి పండుకుంతాం.

బోలా: ఆ, అంతా మారాజులే. యింతకు ముంగిలే ఆ ఎంకటప్పయ్యగారి అరుగు మీదా, గురవయ్య అరుగుమీదా అట్టకూకో బోయ్యానో లేదో నన్ను కుక్కను తరిమి నట్లు బయటికి తరిమారు. యీ మారాజులు మనకి ఎప్పుడేం జేస్తారో తెలవనన్నా తెలవదు. తెల్లారెగిసి మనల్ని ఎన్నిసార్లు చూసి ఎన్ని పన్నునేయించుకున్నా, వుండట్టుండి ఆరికి మనం దొంగలకి మల్లే అనుపిస్తాం.

సీతా: ఎంతన్నాయం.

బోలా: మెల్లిగా అంటావేంటే? ఎప్పటి కయినా యింతన్నాయం ఊరక నే బాదు.

సీతా: పదయ్యా, మన గూడానికేపోయి యాడన్నా యింతపోటు నేనుకుని పండుకుందాం.

బోలా: అంతే. మన గుడిసెలోనే యాడో ఓమూల నాలుగు తాటాకు లేసుకుని పండుకుందాం పద. యిదిగో బుల్లావో? నా బొడ్డో గిడ్డెడు చనగపప్పు, అర్థజా బెల్లం వుండదే.

సీతా: నువు బజే మంచోడివయ్యా. పద దబ్బున ఎల్లాం.

[ఆలిండియా రేడియో ప్రసారితం]

కావతెను

నెలకు రు. 100/- ల జీతముపై ప్రతి చోటా బ్రాంచి రైప్రజెంటేటివులు కాక లేను. పెట్టుబడి అవసరం. వివరములకు: All India Representation & Commercial Services, Hathras U. P.

కుప్తు ★ బొల్లి

వగైరా మేహమచ్చలు, వెగ, సవాయి వ్యాధి లకు గ్యారంటీ దికివు. క్యాంటాగు ఉచితము. నంహాకు జి. ఎ. రెడ్డి & కో. (రిజిస్టర్డ్)

"కాస్మరాక్రమము"

గోపాలపురం. కూర్మగోదవరి.

జెట్టి

1

బయట నన్ను జల్లు పడుతున్నది. లోపల గాలిలేక ఉక్కపోస్తున్నది. కొంప ఇరుకుకొంప. పదివేల కల్పాల నుండి కాలగమనం స్తంభించిపోయినట్లుగా వుంది.

తండ్రి కొడుకులమధ్య సంభాషణ సాగలేదు. వాళ్ళిద్దరూ ఆజానుతాహులు. జెట్టిలు. తరతరాలనుండి తమను పోషిస్తున్న ప్రభువుల వీరవేవలో వారి కండరాలు పిరికితనాన్ని మరిచిపోయినవి. ఉష్ణ కాసారంవలె వుడుకుతున్న వాళ్ళ రక్తం గదిలోని విషను ప్రతిష్ఠంభనలో సంచలనమే పోగొట్టుకొన్నట్లున్నది.

ఆ యింట్లో దీపంలేదు. నరశింహులు జెట్టి - నిష్ఠూరాయికొట్టి ఆరిపోయిన పచ్చి ఆకు చుట్ట తిరిగి వెలిగిస్తున్నాడు. నిష్ఠూరాయి మెఱుగులో అతని పలికేకాలు బంగారంవలె మెరిసినవి. కొడుకు పొంత కుండవక్కనే మునిగాళ్ళవిదాన కూచుని పొయ్యిలోకి పుల్ల లెగదోసి మంటజేస్తున్నాడు. అతని ముఖం తూర్పుకు. తండ్రి ముఖం పడమటకు. తడిపుల్లలు మండక పొగతో చేధించినప్పుడు, పొయ్యివిదాన కుండలో కళ్ళపెళ్ళ ఆగిపోతున్నది. కుండలోని గిడ్డంబే గిడ్డజే మెరికలు దంచగా వచ్చిన బియ్యపుగింజలు. కాని కుండ నిండుగా గంజి వస్తుందని పొగలో, విష వాయు స్తంభనలో రెండు మానసిక సంఘర్షణలలో - బరువుగా, బిరుసుగా, దురభిమానపు మూర్తిగా, నిరాకాశవత్తమంటపంగా మారిన ఆ యిరుకుకొంప ఒక తాత్కాలిక ఆకలితో - కాలగమన స్తంభనను చేదంపజేస్తోన్నది. కాని పొగను ధరించలేని వీర రాఘవులు జెట్టి కళ్ళు మండిపోతున్నవి.

విసుగుపుట్టి పెద్ద జెట్టి చుట్ట పారవేయబోయాడు. కాని అతనిచెయ్యి వెనుకకు లాగింది. చిన్న జెట్టి, కడుపుమంటతో కుండ బద్దలు చెయ్యబోయాడు. కాని అతని మనసు వెనుకకు పీకింది. అతడు బొంబు వూదుగొట్టాన్ని కింద పారేశాడు. కుండలో గుడబిడ, గవ్వనలేచిన మంటతో పాటు, తిరిగిసాగింది. కాని జెట్టిలమధ్య

కారు. ఆకలి, రక్తం, కార్యం వాళ్ళిద్దరూ పంచుకొన్న పొత్తు సాక్షులు.

ఉండివుండి జెట్టి నరశింహులు ముట్టఆకు పొరగా చుట్టిన చుట్ట దూరంగా విసిరి వేశాడు. కొడుకు పక్కకు తిరగకుండానే - "రాజావారు కబురు పంపించారు" అని విషవాయువులోకి తన ఆత్మను వదిలాడు.

పగత్రాచువలె పొగగొట్టాన్ని వూదాడు చిన్న జెట్టి వీర రాఘవులు. అతడు తండ్రిమాటకు ఊఁ అనలేదూ ఆఁ అనలేదు. కాని ఆ మాటలు పదివేల కల్పాల నిశ్చలతనూ, విషమప్రతిష్ఠంభననూ భంగ పరచగలిగినవని అతనికి తెలుసు.

కాని అతడు సమాధానం చెప్పలేదు. అన్ని వాళ్ళాల్లోని రక్తం జివున్న అతని హృదయమండలంలోకి లావాలే దూకింది. పెద్ద జెట్టి మళ్ళీ మెల్లగా అన్నాడు.

మునిపల్లె రాజు

"చిన్న దొరవారు సీమనుంచి తిరిగి వచ్చారట" ఊఁ లేదు ఆఁ లేదు.

"యువరాజావారికి షికారీ నేర్పాలని కబురు" ఊఁ లేదు ఉప్పురాయి లేదు.

"పడమట అడివిలో చిరుతను మాటు పెట్టాలని సెలవయింది."

ఆ గదిలో చాతాత్తుగా ఒక ఉరుము పురిమినది.

"ఆ గాడిదలమాట నాదగ్గర లేవద్దని లక్ష పార్లు చెప్పాను."

"వాళ్ళ ఉప్పు తిన్నారా - వీరన్నా."

"ఆ కూలే కుయ్యెద్దన్నాను. ఎవరిదా ఉప్పు మనం తినటానికి? మన ఉప్పు మనం తిన్నాం. ఎవరి ఉప్పుతినే అమ్మ అటాకుక్కచావు చచ్చింది? ఎవరి ఉప్పుతినే మనకి గతిలేని గంజి యివ్వాలి కరువైంది? ఎవరి వుప్పుతినే నీకు కొయ్యకాలు దొరికింది?"

జెట్టి నరశింహులు కండరాలన్నీ ఉబికి పోయినవి. చీకటిలోగూడా అతనికి అద్దంలోలాగా తన ముఖబింబం కనిపించింది. అది కండగడ్డ. ముదిరి ఎర్రబారిక నలుపు కండగడ్డ. ఆ మాటలు అతని జీవి నడుచుపూర దర్శిత. నిలవలేక అతడు కది

లాడు. ఒక కాలు బరువుగా కదిలి కబ్బం చేసింది. అది కుంటి కొయ్యకాలు.

బయటి జల్లు వానకింద మారించింది. ఇంట్లో నిశ్శబ్దం తిరిగి మానవుల బహిః ప్రపంచం మీద అధికారం చలాయించింది. పొయ్యి త్రాచుసాము బుసలు కొట్టటం మానింది. పొయ్యి మంచున్న మనిషి పట్ల పటపటలాడలేదు. ఇటు కొయ్యకాలు కదిలి కలుకబ్బం చెయ్యలేదు. ఊర్వలోకపు అక్షహిణి జనుల విడుపువలె వాన కబ్బం చేస్తున్నది. పొయ్యి ఆరి పోయినట్లుంది. పైస బూడిద. లోపల నిష్ఠూ. వీరరాఘవులు రెండు ముంతల్లో గంజి పోసి ఒకటి నిట్టాడి స్తంభానికి దగ్గరగా వుంచి ఒకటి ముందుంచుకొన్నాడు. రెండు ముంతలనుండి ధూదేవి ఆవేదనవలె ఆవిరి పైకొస్తున్నది. చిన్న జెట్టి గంజి వూదుకొని ఒకసారి చప్పరించాడు. అందులో ఉప్పులేదు.

అడివిలో మానులరాపిడివలె అతను పక్షు కొరికి దిగిన లేచాడు చీకట్లో మారులో చేతులుపెట్టి రెండు మానువోట్ల వెతికాడు. తిరిగి పొయ్యిలోకి తొంగిచూచి వూది ఒక మోడుపుల్లను కాగడాగా చేశాడు. ఈమాటు అతనికి మారులో వుప్పు పొట్లాం కనిపించింది. కాగితంమధతలు ఓర్పులేకుండా గబగబా విప్పాడు. అందులో చారెడు వుప్పుగూడా లేదు. అతడు పొట్లాం నిట్టాడిదగ్గరి ముంతలో నిదిలించి తిరిగి తన ముంతముందు చరికిల బద్దాడు.

ఒక్క నిట్టూర్పు నిడిచి కొయ్యకాలు కదిలింది. అప్పుడే బయటినుండి వీస్తున్న చలిగాలికి ముంతలో ఆవిరి పైకి రావటం మానింది.

"అదిగాదురా వీరన్నా" కొడుకు మాటాడలేదు. పెద్ద జెట్టి ఒక చేత్తో నిట్టాడి అందుకొని మెల్లగా ముంత అందుకొని, ఆవురాపురన రెండు గుక్కలు తాగాడు. కొంచెం ఆగి, వుప్పు కరిగేట్లుగా ముంతను గుండ్రంగా కదిలించాడు.

"జరిగిందో జరిగిపోయింది. నీకా పని దొరక్కపోయి. చివరికి గుర్రాల మాటేను చేద్దామన్నా రాజాగారి గుర్రాలన్నీ పట్నంబోయి. నాకు వెనకటి ఓపిక వుండి చచ్చిందంటా? ఈ షికారీకి పోయిస్తే పది డబ్బులు దొరుకుతే. ఇంతలో నీకు పని దొరక్కపోయి."

కొడుకునుండి ఒక్క మాట గూడా రాలేదు. అతను గంజి చప్పరిస్తున్నాడు.

"నీతోడు. కానికాలం వచ్చింది. ఈ ఒక్కసారికి పోయిరానీ."

కొడుకు మాటాడవలచుకొన్నాడు.

* ఆంధ్రపత్రిక - సచిత్ర వారపత్రిక *

పెద్ద జెట్టి ముంతలో గంజి అడుగునబడింది
వీరరాఘవులు ముంత తరగలేదు.

“యమరాజావారు మంచి సరసుడు.
చిన్నప్పడు సామూ, తుపాకి నీతోపాటు
గదరా నేర్పింది? ఏం దర్జా మనిషి! నువ్వెర
గవు?”

కొడుకు ఒక్కటే ప్రశ్న వేశాడు.

“అమ్మకు దొంగతనం అంటగట్టి కాపా
వాళ్లు చావమోదుతుంటే ఏ దర్జావురు
మడు అడ్డం వచ్చాడు?”

ఆకాశంమిది అమరలోకాలన్నీ ఒక్క
సారి శోకించినట్లుగా, రాత్రి గళ్ళరెల్లో,
ఊర్వలోకాల ఆశ్రవులు ఆకాశానికి
చిల్లులు బొడిచినవి. అంతకంతకూ వాన
పెద్దదవుతూనే వున్నది. అన్నవలె పలిగాలి
అసరా వచ్చినది.

ఒక్క వాక్యం. ఒక్క ప్రశ్న. ఒక్క
దురంత కఠిన సత్యం. ఒక్క మటుంబం.
ఒక్క ఇల్లాలు. ఒక్క కొడుకు. ఒక్క
తండ్రి. ఒక్క దురవ్యాయం.

పెద్ద జెట్టి పెల్లుబుకివచ్చిన కోధాన్ని
దిగమింగుకొన్నాడు. ఎవరా మానక
మాత్రుడు తనముందింకా ఆ ప్రశ్న
తర్వాతగూడా బ్రదికున్నది? తనకొడుకు.
తన రక్తాన్ని, కండరాల్నీ, నరాల్నీ,
బొరికల్నీ పంచుకొన్న తన కొడుకు. తన
కనే బ్రదికాడు.

“మాట యిచ్చావా వీరన్నా! నామాట
విను. ప్రభువులతో పని. సాధించి చేసేది
కున్న. కలలో గంజో తాగి బతకాలి.”

కొడుకు ముంతపై తి నూటిగా స్తంభాని
నేసి గిరవాటు వదిలాడు. ఆకాశపు శోకా
|| ఈ మానవుల అంజలి యిది.

“మాట యిచ్చావా - షో. షో. షో.
వాళ్ళ సులాంబిగా. నీకు పుట్ట లేదను
కొంటా. ఇంత పీరికిగుండెకు, యింత నీరు
డికి తిరిగి నేను పుట్టను. నీకూ నాకూ
యింతే చెల్లు. షో. షో.”

వీరన్న చీకటివానలోకి గంతు వేసి
మాకాడు. పైనున్న శోకతలు అతన్ని
పిలవలేదు. కిందున్న చీకట్లో అతడు
మాయమైనాడు. గంజుకుండె పెంకులు
పెద్ద జెట్టి మంచికాలుకు సుచ్చుకొన్నవి.
అతడు వానలోకి తొంగిమాకాడు. తను
ఊర్వలోకపు శోకాతులుల ప్రతినిధిగా
గంజిముంతను వానలో పెట్టాడు.

2

పెద్ద జెట్టికి పిలుపు వచ్చింది.

“దొరవారు తయారుగా వున్నారు.
యానాదులు పొద్దున్నంటి పడిగాపులు
గాస్తున్నారు. విమయ్యో, ఎంత జెట్టి
వయితేమాత్రం యింత తల విరుపాకీ వద
వద ”

22-9-54

దీనితో
సమానమైనది
ఏదియునులేదు

బ్రూక్లక్స్

ప్రపంచ మంతటా ఆదరణ పొందిన
చాక్లెట్ షే షే చనకారి.

రుచికరమైనది.

FOR CONSTIPATION
TABLETS OF PHENOLPHTHALEIN B.P.

BROOKLAX

THE BRITISH
CHOCOLATE LAXATIVE

పెద్దలకు
పెద్దలకు

ఒకే రాత్రిలో
మలబద్ధకాన్ని
పోగొట్టుతుంది

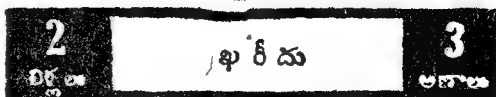
నకిలలకు మోసపోకండి!

బెస్టుమినిస్టర్ లెబరేటరీస్ లిమిటెడ్, లండన్

వారిచే బ్రూక్లక్స్ తయారు చేయబడి

8 లేక 24 బిళ్ళలుగల

ఎర్ర డబ్బాలలో ఎల్లప్పుడు ప్యాకుచేయబడును.

వ్యాపార వివరములకు

ఓరియంటల్ మర్కెంటైల్ ఏజెన్సీ

పోస్టుబాక్సు నెం. 10

★ జైల్లు ★

పిలుపు!

“తను మాటుబెట్టిన పులిమందు నుంచుని కుప్పాకితో ఘోటా తీయించుకొని పేవర్లలో వీరులుగా మెట్టెక్కె ప్రభువుల పిలుపు వచ్చింది. నరసింహులు జైల్లి కొయ్యకాలు తిరిగి కబం చేసింది. ఉక్కు భీముట్టి లక్ష కుంపుల నుగుగా ధృతరాష్ట్రానివలె తన ఆ పిలుపు తెచ్చినవాని పీకను నులిమివేయ గలడు. కాని అది దొరలపిలుపు. అది కడుపు పిలుపు. అది ఆ యింటి ఆకలి పిలుపు. ఆ సంగతి పెద్ద జైల్లికి తెలుసు.

అతను నులకమంచంలో మూలుగుతున్న కొడుకునక చూశాడు. ఆ చీకటిలో, వానలో కలిసి తడిసి జ్వరతీవ్రతలో, పూసిరితిత్తుల ఎగతాళిల తన కొడుకు యింటికి రాకపోయినా బాగుండును. కాని తన కొడుకు, తన యిల్లు. తన పాత్రసాక్షు. వచ్చి మక్కి నులకమంచంలో దగ్గు తున్నాడు.

అతడు కొడుకునక చూశాడు. అతని కంటికాలు అడుగెత్తి అడుగువేసి పిలుపు తర్వాతి నిశ్శబ్దాన్ని భంగంచేసింది. ఎవరు తను? యుధిష్టిరుడా? ధృతరాష్ట్రాడా? కొడుకుకు దగ్గు తీరవచ్చి పోయింది. అతడు పెద్దమూలుగు మూలాడు. “పోయిరా వాన్నా!”

పెద్ద జైల్లి చిన్న జైల్లికక చూశాడు. తండ్రి కొడుకునకకు తిరిగాడు. నరసింహులు వీర రాఘవుల్ని తేరి పార చూశాడు. ఆ మాటలు ఆకాశాన్నంచి పూడిపడలేదు. భూమి బద్దలై ఆకాశతన వచనం వివరపడలేదు. అది తన కొడుకు కంకం. అది తన కొడుకు వాక్యం. అది మక్కి నులకమంచపు దగ్గునుండి వచ్చింది. అతని కొయ్యకాలు ముందుకు సాగింది.

అతను డప్పుల యానాదులతోపాటు జీవలో కూర్చున్నాడు. వెనకవస్తున్న క్యాడిలాక్లో యువరాజువారు, పట్నం నుంచి బోగంవాళ్ళోసం వచ్చిన ఆయన రసికమిత్రుడూ. చిలుత పసిగట్టో, దెబ్బ తినో యీ యువరాజు దొరనే కబళించ బోలే తన ప్రాణం అడ్డువేసి ప్రభురక్షణకు పూనుకొనాలి. అడివిలో ముల్లు విరగ కుండా యీ పాలబుగ్గల ప్రభువిడ్డను తను కాపాడాలి. కాని తను, ప్రాణరక్షకుడు, దొరలప్రక్కనే కూర్చోను అడ్డుడుగాడు. అతని హృదయం కనిపిపోయింది. నులక మంచంకుక్కిలోని మూలుగు కొడుకు, దుమ్మును చిల్చుతున్న జీవుకారు అద్దంలో

కనిపించాడు. అనాటి రాత్రి చీకటివలె అతని హృదయం నల్లనైపోయింది. అనాటి రాత్రి చీకటివలె అతని హృదయాన్ని నల్లని తలంపులు వెనవేసుకొన్నవి.

అడివికి మెలుదూరంలోనే ప్రభువులు కొట్టించిన మట్టిదొంక గూడా మాయమై పోయింది. అక్కడే కార్లాగినవి. కను చీకటి పడలేదు. జైల్లి నరసింహులు జీవుడిగి చిన్న దొరకు అభివాదం చేశారు. చిన్న దొర సిగరెట్టు పారేసి డ్రైవరును సంబోధించాడు.

“ఎవర్రా యీ కంటివెధనను నునతో తోలింది.”

డ్రైవరు సమాధానం అతను - పెద్దజైల్లి - వివరేడు. చిన్న బాబులు తనను మరచి పోయారేమో.

“ఈ చానుడు తమకు చిన్నతనంలో కుప్పాకివేత, సామూ నేర్పాడు దొర వాడా!”

ఈ గురుసమానుడి మాట చిన్న దొర చెవిని మారలేదు. రాత్రి అనుభవించవలసిన పశుభోగాలు భంగమైపోయాయని మళ్ళుతున్న పట్నం స్నేహితుణ్ణి అతడు సమదాయుస్తున్నాడు, కంటి వెధవ.

చిలుతను మట్టుబెట్టానికి అన్ని సన్నాహాలు పూర్తిఅవుతున్నై. కాని పెద్ద జైల్లి హృదయం ఆ నిద్రయంతో నన్నాహం కావటంలేదు.

కంటివెధవా? శత్రురాజులు దండెత్తి వచ్చినప్పుడు ప్రభువుల ప్రాణాన్ని ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాజ మూసాన్ని, బొక్కసాల సంపదనూ - కాపాడిన వీర జైల్లిల సంతతివాడు. మల్లయ్యదాల్లో సంస్థానపు గెలుపు జెండా ఎత్తిపట్టిన యోధుడు. ఈ కంటికాలెందుకు వచ్చింది? ప్రభువులు తమవన్న అడవుల్ని ఆటవిక వీరులు కొల్లగొట్టకుండా ప్రాణాలాడి పోరాడిన పంథాల్లోనేనా? మనవులు చలి జ్వరాల్లో, వాలుగు వారికురుపుల్ని మరిచి పోయి, అహర్నిశలు ఈ ప్రభువుల ఆస్తి కాపాడి జేబిడిలో తిన్న తిండికి పదితల వేదను సమర్పించిన నేతకుడు తను గాడా? కాని యీ భీష్మాచార్యులకు, ఈ ద్రోణాచార్యులకు, ఈ అశ్వద్ధామలకు పట్నపునీతి అల్పిన కొత్త రాచరికంలో కాపావాళ్ళున్న గౌరవం లేదు. ప్రభువుల రాడీ కారుడ్రెగ్గవర్ ప్రతిపత్తి లేదు. ప్రజలనుండి బోచుకొన్న భూములమ్ము కొని పట్నాల్లో ఫాక్టరీలూ, వంశపు

గుర్రాలు కొన్న ఈ కొత్త రాచరికం కొట్టల్లో, జేబిడిలో అంగరక్షకుల పురాతన గృహాల్లో గూడా తలదాచుకొకుండా తరిమివేసింది. ఎవరి కంటివెధవా? వీరుడు, యోధుడు, గురుసమానుడు. ప్రాణరక్షకుడు. ఒకప్పుడు ప్రవాళశ్రువు. ఇక - ప్రభు భక్షకుడు. భీష్మాచార్యుడు గాడు. శిఖండి. రావణాసురులకు విభీషణుడు. ధృతరాష్ట్ర జేగాని యుధిష్టిరుడుగా తన చచ్చిపోలేదు. తను అశ్వద్ధామ ఈ కౌరవ సంతానంనుండి ఏనాడో బయట బడ్డాడు. వానలో కొడుకన్నమాట తన వేదం. తన లక్ష్మ్యం. తన ధర్మం. ప్రభు నేతలో పడిపోయిన తన పూర్వుల గోరిలకు ఇక రక్షంబలి. తరతరాలు రైఫిల్ పట్టిన తను నిరంకుశత్వానికి యిక ధర్మ రక్షణ కర్తవ్యం. పులినుండి పులులు. దుమ్మునుండి మానవులు. రక్తంనుండి కొత్త రక్తం. వీరులనుండి పిలులు.

3

చీకటి పడుతున్నది. మజ్జులనుండి విడిగ చంద్రుడి మూగబలుతురు అడివి సాంద్రతమీద వారి వాపోతున్నది. వేటకు కావలసిన మాటులన్నీ జైల్లి నరసింహులు ఏర్పాటు చేశాడు. ఏదైతరాల దూరంలో చిన్న నీళ్ళదారువు ఒడుక ఎండి చిగిర మున్న చెట్టుకు పేకను అంటగట్టారు. దొరుపు కెదురుగా చింతచెట్ల చాటులో

ఉచితము

వెండుకలను నలుపుగా చేయి మా నెం 801. (రిజిస్టర్డ్) మానె వాడిన మొదట ఏ రకమైన జుట్టు గూడా నల్లబడి పోవును. ఎల్లప్పుడూ నల్లటి వెండుకల మాత్రమే పెరుగుచూచుండును. రాలిపోయేది జుట్టును అపి కాంతి వంతముగాను, ఉంగరాంతిరుగు నట్లుగాను చేయును. సీసా 1-కి రు. 2-8-0 యి—ఒకరికి పూర్తి

వాడకంకి సీసాలు రు. 8-8-0 యి. దీనిని వ్యాప్తి తోనిక తెచ్చుటకు ప్రతి సీసాతోను గట్టిదనము నకు, అందమునకు 16 సంవత్సరముల పూచీ యివ్వబడిన ఒక చేతి గడియారము, ఒక న్యూ గోల్డు ఉంగరము ఉచితంగా వంపబడును. ఒకే పారి మూడు సీసాలను తెప్పించుకొనువారికి 8 చేతి గడియారములు, 8 ఉంగరములు, కేవలం ఉచితంగా వంపుదుము. సుందరముగా లేనిపో అరేదు తిరిగి యివ్వబడును.

SANYASI PHARMACY,
Circular Road (A. P. M) Shahdara, Delhi.

మంచె గట్టివున్నది. మంచెమీదికి చిన్న దొర వెళ్ళించి జైల్లో చిన్నగొంతుతో చిలుత పేటలోని అంతుపాతులు వ్యక్తం చేస్తున్నాడు. యువరాజుగారి పట్టుపు ముతును నిమేసిసాలతో ద్రౌపదివతోపాటు కారు దగ్గరే నిలిచిపోయాడు. ఆయన అసహాయులైన అబలలను బలాత్కరించటంలో అతి దౌర్భర్యశాలి. కాని చిలుతపులల పేటలో గాదు. మంచెకింద రెలుపొదల్లో డప్పుల యానాదివాళ్ళు నాలుగు మూలలకూ చెదిరిపోయి నక్కివున్నారు. చిలుతను ఆ యోమయ పరదటానికి వాళ్ళ ఒక సమయమూసి డప్పులు మోగిస్తారు.

మేకను పొట్ట బెట్టుకోటానికి వస్తేల మేకం వస్తుంది. దాన్ని భక్షించి దొంగలుగా నీళ్ళు తాగబోతుంది. ఆ మతులో దానికి తుపాకిగుండు తగులుతుంది. ఇంతలో నిలుమూలనుండి డప్పులు మోగుతాయి. దానికి శక్తు వెక్కిడున్నాడో తెలియక తబ్బిబ్బు పడుతుంది. దారితెచ్చా తోవగు ఇంతలో ఇంకొక చెబ్బు. థాం!! అంతే. ఇక పాను.

“ఇప్పుటినుండే ఆ స్థలాన్నంతా పరిశీలించి ఆవగాహన చేసుకొని సరి సరిజాను కోవాలి” అని జైల్లో యువరాజు దొరవారి చెనిగా చెప్పాడు.

“మనిషివాసన దక్కించా ఇక అంతు దొరకడు!”

యువరాజు తన సీమలో కొనితెచ్చిన జోడుగుళ్ళ ఆస్తిగియన్ తుపాకి తెచ్చాడు వేటకు. పెద్ద జైల్లోకి వెళుతే రోజుల్లో బహుమతిగా పొందిన మొదటియుద్ధం నాటి ఇంగ్లీషు ముతకరకం తుపాకి వుంది. కాని అది డజను మేకాల మొదకులు చీల్చిన ఆయుధం. అంతా నిశ్శబ్దం.

చిన్నదొరగుండాలో మోతలు జైల్లోకి నివబడుతున్నవి. దొరవారికి యిందాకటి చేరాకోళం పోయింది. జైల్లో తను ప్రాణ ప్రదంగా యిశ్చేళ్ళనుంచి కుభ్రపరిచి పోషించి దాచిన తుపాకి కంక ముఖాడు. దానిబాదు మంచె చీకటిలో నిగనిగలాడుతున్నది. చిన్నదొర హృదయ స్పందనం ఆస్తిగియన్ జోడుబాల్లతుపాకి నుండి ప్రసరించి, తన మొద్దు తుపాకి బాదు నుండి సరాసరి తన హృదయానికి తగులు తున్నది. అంతా నిశ్శబ్దం.

అతనికే హఠాత్తుగా తనపేరు స్పృశికి వచ్చింది. తనపేరు జైల్లో సరళింహులు. సరళింహవతారంలో హిరణ్యాక్ష హిరణ్య కళిపుల వధ జరిగి, ప్రహ్లాదుల రక్షణ జరిగింది. కాని అతను పానకపు కుండలు అసంఖ్యాకంగా తాగిన మంగళగిరి సరళింహస్వామివలె కదలక కూర్చున్నాడు.

అతను హఠాత్తుగా అన్నాడు - “బాబూ, తను పేరేమిటి?” యువరాజు గజం పాడుగుగల తన బిరుదుల పేర్లపట్టి చదివాడు. అంతా చెప్పి, “నా పేరెందుకు?” అని ప్రశ్నించాడు. జైల్లో “ఊరికనే - ప్రభువులకు చిన్నప్పకు తుపాకి వేత నేర్పించినప్పుడు ఎప్పుడూ అడగలేదు. అప్పుడు తమరు చిన్న వారు.” అంతా నిశ్శబ్దం.

దుర్రాస రెలు గుబ్బులముందు ఒక నీడ కదిలింది. చిన్నదొర జైల్లోని తాకాడు నిశ్శబ్దంగా. యువరాజు చెయ్యి వణికిపోతున్నది.

“చిలుత”

“కొంచెం ఆగాలి” అంతా నిశ్శబ్దం.

నీడ పెద్దదైనది. తర్వాత ఆకారం కనపడదు. ఆకారం అరుస్తున్న మేకవైపు నడిచింది.

మరొక ఊణంలో ఆకాశపు హృదయాన్ని చేదిస్తూ ఒక అసహాయ ఆర్తనాదం వినిపించింది. ఈ గురవ్యాయాన్ని భిన్నురాలై తలవంచి అడిచి దిక్కులేక పరికించింది. కాని ఆ మూలనుండి ప్రతిధ్వని ఆ ఒంటరి ఆర్తనాదానికి బదులు చెప్పింది. అంతా నిశ్శబ్దం.

మంచెమీది మనుషుల కళ్ళు మెరిసినవి. వాళ్ళ ఉచ్చాస్యన నిశ్వాసాలు ఆగినవి. వారి తుపాకి బాదులు గూడా మెరిసినవి చీకటిలో. దురవ్యాయాన్నీ, ప్రకృతి ధర్మంలో లీఖించిన సమన్వయాన్నీ, మానవ న్యాయం విచారించనున్నది.

జైల్లో నోగలో నోగపెట్టి “తమరు” అన్నాడు. కాని ఆస్తిగియన్ జోడు బాల్ల తుపాకి కదిలిపోతున్నది. చీకటిలో యువరాజు ముచ్చెమటల బింగువులు ముఖంమీద తళతళలాడుతున్నవి. జైల్లో మోచేతితో పొడిచి “ఊరి” అన్నాడు.

మంచెవంతా కదిలిస్తూ మెలుపు మెరిసి “థాం” అన్నది. కాని అది మేకానికి తగలలేదు. వణకుతున్న చేతులు సురితప్పి నీటిలోకి గుళ్ళు విడిచినవి. ఇక నిశ్శబ్దం లేదు. నియంత వాండీవాక్యంవలె భయంకరమైన గొండు వినిపించింది అప్ప ప్రజాపతుల యజ్ఞశాలలోని వాయిద్య గోస్థివలె నలు మూలనుండి డప్పులు పిక్కటిల్లినవి.

చిలుత పిరుదులు లెప్పి మంచెకు నూటిగా చూసింది అక్కడే వరుడివాసన. గాండ్రించి ఒక్క దూకు దూకింది. యువరాజు ఒక్క ఊణం నిలవలేదు. తుపాకి వదిలివేసి మంచెనుండి వెనుకభాగానికి ఒక్క ఉదాయించు దూకు దూకాడు.

జైల్లో ఊపిరి పీల్చుకోలేదు.

“థాం”

మువ్వన్నెల మేకం మూడు చుట్లు తిరిగింది. జైల్లో రెలుగుబ్బుల్లో గుచ్చిన బల్లెం తీసి ఒక్క గిరవాటు వేశాడు. అది మేకానికి భూమికి ఇరుసుగా గుచ్చుకున్నది. అంతా నిశ్శబ్దం. తప్పెటలు ఆగిపోయినవి.

పెద్ద జైల్లో ఊపిరి పీల్చుకొని మంచె వెనుకకు చూశాడు. దూరం పోలేక పరుగిడుతున్న చిన్నదొర తెల్లచొక్కా కనిపించింది. సరళింహులు తుపాకి లంకించుకొని రెలు తలలమీదుగా సరిచూశాడు. దూరపు ప్రతిధ్వనికే వణికి తలలు వంచింది. థాం... థాం... థాం... తెల్లచొక్కామీద నీడ కనిపించింది. భూమి కొరిగిపోయింది.

జైల్లో మంచె దిగి చచ్చిన చిలుత పక్కత ఒక ఊణం కూర్చున్నాడు. దాని దొక్కలోని బల్లెం లాగి దొరువులోకి విసిరి వేశాడు. యానాదులంతా కార్లవద్దకు పలాయనం చేశారు.

ఆ తెల్లవారుజామునగాని పెద్ద పోలీసు బందోబస్తు అతన్ని చుట్టుముట్టలేదు. అతడు చిన్నదొర కే వంపక్కనే కూచొని వున్నాడు.

లాంతరు వెలుతురులో అతడు పోలీసులను తన ముఖం చూడనిచ్చి చేరులు ముందుకు చాచి అన్నాడు—

“నాపేరు సరళింహులు. నేనే చంపింది. అరెస్టు చెయ్యండి.”

4

పెద్ద జైల్లోని ఉరితీస్తారు.

కాని ఆ వుదయం అతనివద్దకు కొడుకును తీసుకొచ్చారు. అతడు పూపిరితిత్తుల నుండి దగ్గటంలేదు - అప్పుడు.

కొడుకు తండ్రి పాదాలు తాకి—

“నాన్నా. నువ్వు జైటివి. జగజైటివి నేను నీ కొడుకును. ఆ రోజు నేను నిన్నన్నమాటలు మర్చిపో నాన్నా!” అన్నాడు. ★

కౌంట్ ఆఫ్ మాంట్ క్రిస్టో

రెండు భాగములు

ఒక్కొక్క భాగం

వెల రూ. 3-8-0

బొమ్మలు ప్రత్యేకం.

ఆంధ్రగ్రంథమాల, మద్రాసు.

కదుల్లున్న కుదురు

చెల్లెలు పెళ్ళిరా అబ్బాయి. వీలయినంత త్వరగా నెలవు తీసుకొని కనీసం పదిరోజులయినా ముందుగా రా అని ఉత్తరం రాస్తే ఇంకా కొన్ని గంటలలో ఖుగపెళ్ళివారు విడిదిలో దిగుతున్నారనగా కూడా పెద్దకొడుకు సత్యం అంతులేకపోవడంవల్ల గుమాస్తా రామయ్యగారికి ఒక చెంప కోపమా మరొక చెంప అవమానమా ఎక్కువయాయి.

పోనీ సత్యం చేసే ఉద్యోగం తీరికలేని ఉద్యోగమా అంటే అటువంటిదేమీకాదు. రోజుకు అయిదు గంటల చొప్పున అయిదు రోజులు పనిచేసి వారానికి రెండు రోజులు దిర్రాగా నెలవు అనుభవించే పంటుద్యోగం!

బడిపంతులుద్యోగమంటే గుమాస్తా రామయ్యగారికి అరికొలిమంట నెత్తికెక్కుతుంది. అయినా సత్యం ఆ వుద్యోగమే చేస్తున్నాడు. స్కూల్ సైనల్ రెండో సంవత్సరం పాసయి రెండేళ్ళు ఖాళీగా వున్నాడు. కొన్నాళ్ళు ప్రైవేట్ రెటెనింగు సార్దువోండా చేర్చుకొన్నాడు. ఆ తరువాత అవి మానిపేసి సంస్కృతం చదివాడు. తెలుగు విద్యానలో ఒక భాగం పాసయాడు కూడా. ఇంకా నయం. విద్యానంతా పాసయి తెలుగు పండితుడయ్యాడు కాదు. తెలుగు పండితులన్నా కాస్తార్గం చేసే తార్కికులన్నా రామయ్యగారికి చాలా అగౌరవం. ఇతరలేక బడిపంతులు ఉద్యోగంచేయడమయితే చావలేక తెలుగు పండితుడుద్యోగం చేయడమని రామయ్యగారి అభిప్రాయం. అంతమాత్రాన తెలుగు పండిత్యమంటే రామయ్యగారికి గిట్టనే గిట్టదనుకునేరు!

ఆయన పెద్దన్నగారు సుప్రసిద్ధ పండితుడు. రెండవ అన్నగారు సంస్కృతంలోనూ తెలుగులోనూ కూడా పెద్దకవి. అందాకా ఎందుకూ రామయ్యగారు స్కూల్ సైనల్ వరకూ సంస్కృతం చదివాడు. అయినా ఆయనకు తెలుగు పండితులంటే గౌరవంలేదు. వాళ్ళందరూ తమ మతమే సరయిన మతమనే దృష్టిలో కృతహరిస్తారనీ ఎదుటివాళ్ళ వాదనలోని తిర్కాన్ని అర్థంచేసుకొనడానికి ప్రయత్నించరని

గుమాస్తా రామయ్యగారి స్వానుభవం. ఒక సారి ఏదో చిన్న విషయం గురించి అభిప్రాయభేదంరాగా తన రెండవ అన్నగారు తింటూ తింటూన్న విస్తరి వదిలిపెట్టి వెళ్లిపోయాడు. పోనీ ఆ విషయం అటువంటిది. ఆయనకు అంత కోపం వచ్చింది కనుక అలా చేశాడని రామయ్యగారు సరిపెట్టుకొందామనుకొన్నాడు కాని, నలభయి యకరాల సుక్షేత్రమైన మాగాణి బొలం యాభయి వేల రూపాయల కొట్టుమావున్న తమ సమస్తీ కుటుంబం అంటే రామయ్యగారి అన్నదమ్ములు నలుగురూ కలిసి ఉండలేక పోయారు. తండ్రి బ్రతికిఉండగానే ఆస్తి పంచుకొని ఎవరి పొయ్యి వాళ్ళు పెట్టుకొనవలసిన పరిస్థితికి రావడానికి కారణం అన్న లేనని గుమాస్తా రామయ్యగారి అభిప్రాయం. కనుకనే పెద్దకొడుకు సత్యం సంస్కృతం చదువంటే ఆయనకు గిట్టలేదు. బడిపంతులుద్యోగమన్నా గిట్టదు

~~~~~

వి. యస్. అవధాని

కాని, తాను ఏం చేస్తాడూ? వాడు ఖాళీగా ఉన్నప్పుడు ఏమీ ఉద్యోగం చూపించలేకపోయాడు. వైగా సంసార భారం ఎక్కువకొనడంవల్ల స్థిరాస్థిబాధ చెప్పకోతగ్గంత ఆదాయం రాకపోవడంవల్ల ఇంట్లో అందరిమీదా రామయ్యగారు విసుక్కిన్న మాట నిజమే. ఇంట్లోకి ఏమన్నా తీసుకురావాలంటే ఇంట్లోవాళ్ళని ఏడిపించి ఏడుచెరువుల నీళ్ళు తాగించిన మాటకూడా నిజమే. అటువంటి రోజులలో సత్యం ప్రయనింగుకు వెళ్ళాడు. వెళ్ళవద్దని ఖచ్చితంగా రామయ్యగారు చెప్పలేకపోయాడు. వైగా నెలకు ఎనిమిదిరూపాయల చొప్పున ప్రయనింగు చదువుతున్న సత్యానికి పంపించాడు. అట్లా పంపించడానికిగాను ఆయన నేక అవస్థలు పడవలసి వచ్చింది. ప్రయనింగు చదివే రోజులలో సత్యానికి ఆయన తాను ఎదుర్కొంటున్న ఇబ్బందులన్నీ తెలుపుతూ ఉత్తరాలు రాసేవాడు. పోనీ సత్యం చెడ్డవాడా అంటే రామయ్యగారికి అట్లాగూ తోచదు. చిన్నప్పటినుంచీ తనను చూస్తే భయం. సంత

నంలో కల్లా పెద్దవాడు కావటంవల్ల ఇంట్లో తల్లికి చేదోడు వాదోడుగా వుండేవాడు. పిల్లలకు నీళ్ళుపోయడం తల్లి మూడు రోజులూ బయట ఉంటే ఇంట్లో అందరికీ అన్నం వండడంతో సహా అన్ని పనులూ చేసేవాడు. తల్లికి నల్ల పాండు వ వచ్చి ఏడాదిపాటు మంచంలో నుంచి కదలలేక పోతే మలమూత్రాదులు ఎత్తిపోయడంతో సహా అన్ని పనులూ చేశాడు. అందాకా యెందుకూ తనకు జబ్బుచేసినప్పుడు సత్యం ఎంత చాకిరీచేశాడు! ఈ పెండ్లికి పూర్వం అంటే కిందటేను సరిగ్గా రెండవకూతురు బాలింతి చావునస్తే సత్యం వచ్చేవరకూ తనం లేవడానికి వీలయిందా? అటువంటి సత్యమంటే గుమాస్తా రామయ్యగారికి కోపమని ఎవరు అంటారు? ఇటువంటి సత్యానికి తండ్రి అంటే భయభక్తులూ గౌరవవాత్సల్యాలూ లేవని ఎవరనగలరూ?

రేపుబ్రాహ్మణ లగ్నం జరుగుతుందనగా ఆ రాత్రి సత్యం వచ్చాడు. వచ్చినప్పుటి నుంచి అన్ని పనులూ సత్యమే చేశాడు. అప్పటికి వాడి భార్య సరళ ప్రసవించి ఇరవయ్యరోజులు. కనుక సరళ పెళ్ళికి రాలేదు. రామయ్యగారికి సరళ రాలేదన్న విచారంలేదు. ఆయనకు కావలసింది సత్యమే. సత్యం తన రక్తంలో రక్తం. కష్టసుఖాలలో తనకు అండదండగా నిలిచాడు పెద్దకొడుకు సత్యం.

లగ్నమయింది. ఒకరోజు పెళ్ళి. ఈ రోజులలో అయిదురోజుల పెండ్లి ఎవరు చేస్తున్నారు కనుక!!

లగ్నమయి అంపకాలు తప్ప మిగతా వివాహతంతు అంతా అయిపోయిన తరువాత, ఆనాటి సాయకాలం పెండ్లిపెద్దలందరూ తీర్గా కూర్చోనుండగా సత్యం ఇంత ఆలస్యంగా ఎందుకు వచ్చాడన్న విషయం గురించి పంచాయతీ ప్రారంభమయింది.

“అసలు చిట్టి పెళ్ళికి రానని ప్రసాదుతో అన్నావుటగా” అన్నాడు రామయ్యగారు.

“అవును అన్నాను” అన్నాడు సత్యం.

“ఏం? ఎందుకన్నావ్” అన్నాడు సత్యం పెద్దతమ్ముడు.

“నువుఉండరా...మరి చిట్టి పెళ్ళి చేస్తే

గాని ఈ యింట్లో ఆన్నం తినని భాస్కరంతో ఆస్వాపుటగా" అన్నాడు రామయ్యగారు.

"అర అన్నాను." అన్నాడు సత్యం.
"అబ్బాయీ నీ పద్ధతి వీళ్ళకు గిట్టడం లేదు" అన్నాడు రామయ్యగారి చివరి అన్నగారు.

సత్యం మాట్లాడలేదు. మాట్లాడేందుకు ఏమి ఉన్నదిందులో???

రామయ్యగారు కొంచెంసేపు పెద్ద కొడుకు ముఖంలోకి చూచాడు. ఆ ముఖంలో చేనికోసమే ఆయన వెతికాడు. ఆఖరికి అన్నాడు గదా "అసలు రానే రావేమీ అనుకోన్నాను. మీ మామయ్య నీకోసం వస్తానన్నాడు. ఇక రాకని యాభి చేసుకొని బయలుదేరబోతుండగా వచ్చావ్. మీ అమ్మ ఇంటినబడి రాగాలు ప్రారంభించింది. ఇదంతా ఏమిటి?" అన్నాడు రామయ్యగారు.

నిజమే ఇదంతా ఏమిటి అనిపించింది సత్యానికి కూడా. పెళ్ళిచేసుకోవలసింది చిట్టి. చేసేవాళ్ళు ఉండే నే ఉన్నార. చూచి ఆనందించడానికి కావలసినంతమంది వచ్చారు. తన రాకపోవడాన్ని గురించి ఇంత ఆందోళన చేసికో?? తన పెద్ద కొడుకు. తన రాకవల్ల, కుటుంబానికి తాను పొల్లావటంవల్ల తల్లిదండ్రుల మృదయాలు సంతోషిస్తవని సత్యానికి తెలియని విషయంకాదు. అయినా ఇదంతా ఏమిటి అనిపించింది సత్యానికి!

"చిన్నమ్మయ్య నీకోసం బెజవాడ వెలివచ్చాడు తెలుసా" అన్నాడు మూడోవాడు అంటే సత్యం రెండవ తమ్ముడు.

సత్యం వాడివంక జాలిగా చూస్తూ "అట్లాగా తెలియదు" అన్నాడు.

"వదిలె చెప్పలేదా?" అన్నాడు చిన్నవాడు.

"చెప్పలేదు." అన్నాడు సత్యం విసుగ్గా.

"అంత విసుగు చేసికి? నీకు వ్యక్తిత్వం ఉంటే మాటా ఉన్నది. నీకోసం వచ్చిన వాళ్ళను అంత అమర్యాద చేయటం బాగాలేదు" అన్నాడు మూడోవాడు.

రామయ్యగారు సత్యంవంక ఆదుర్దాగా చూస్తున్నాడు. కథ పాఠంలో వడుతున్న దని పెండ్లికి వచ్చిన పెద్దలందరూ అక్కడికి విచ్చేళారు.

"ఎవరు ఎవరిని అవమానించాడు?" అన్నాడు సత్యం.

"అది సరేకాని, బాబు భారసాల అని నాన్నకు ఎందుకు రాయలేదు నువ్వు. నువ్వేమో భారసాల అని రాయకపోతివి. ఆయనెవని ఊరికి నూనెలో ముఖం చూసుకుంటారు కాబోలునని వట్టిచేతులతో అక్క

డికి వోచ్చాడు. తీరా మీ ఇద్దరూ పీటల మీద కూచుంటే మీకు ఏమీ ఇవ్వకపోతే ఆయనకు ఎంత బాధగా ఉంటుంది?"

సత్యం మాట్లాడలేదు? ఏమి మాట్లాడుతాను? కోపం ఎక్కువయింది. నిశ్శబ్దం కూడా జాస్తి అయింది.

"ఏమిటా పెద్దవాడా అన్నింటికీ అట్లా తెల్లంకొట్టిన రాయలే చూస్తూ ఊరుకుంటావేం?" అన్నాడు సత్యం మేనమామ మూర్తి.

"ఏం చెయ్యమంటావ్ మరి" అన్నాడు సత్యం.

"పెండ్లికిరావని ఎందుకు అవలసివచ్చింది? భారసాల చేస్తున్నావని ముసలాయనకు ఉత్తరం ఎందుకు రాయలేదు?" అన్నాడు మూర్తి.

సత్యం విన్నాడు. రామయ్యగారు వాడి ముఖంలోకి చూచాడు చేనికోసమే ఆ ముఖంలో వెతికాడు. కాని, సత్యం జవాబు చెప్పలేదు. ఏమి చెబుతాడు కనుక!!

"అదంతా అట్లావుండు. నువ్వు ఎక్కడున్నావో చెప్పమంటే వదిల ఎందుకు చెప్పలేదు?" అన్నాడు సత్యం పెద్ద తమ్ముడు.

"నేను ఎక్కడ ఉంటాను? ఉద్యోగం వదిలి బేకాంతరం ఇంకా వెళ్లేదుగా" అన్నాడు సత్యం.

"అదేమిటి? అడిగినదానికి సమాధానం చెప్పకుండా బేకాంతరం అయిపోతే మాట్లాడతావేం?" అన్నాడు ఆఖరి వాడు భాస్కరం.

"ప్రసాదు ఉన్నాడా? ఉంటే ఇటు

పిలుచుకురా" అన్నాడు సత్యం భాస్కరం వంకరూచి. భాస్కరానికి సత్యమంటే భయం. కనుక వాడులేచి వెళుతూండగా "ఇప్పుడు వాడుకూడా ఎందుకులే" అన్నాడు రామయ్యగారు.

"సరిపోయిందా? ఇక నేను నాన్నకు రాసిన లెటర్ ఎక్కడున్నదో తీసుకురా" అన్నాడు సత్యం మళ్ళీ.

"ఇప్పుడు అది ఎక్కడున్నదో, ఎవరు వెతుకుతాడు" అన్నాడు రామయ్యగారు సంతృప్తిగా సత్యం ముఖంలోకి చూస్తూ.

"అయిందా? నాకు తెలియింది. రేపు సెలవులేదు. వెళ్తా మరి. భాస్కరం నాసంచీ తీసుకువస్తావా?" అన్నాడు సత్యం.

"అదేమిటా అప్పుడే వెళ్తానంటావ్? రాత్రికి చిట్టిన అత్తివారింటికి పంపించవద్దా మరి." అన్నాడు మూర్తి.

"పంపించడానికి పెద్దలందరూ మీరున్నారగా. నాకు రేపు జడిఉన్నది. ఇవాళి ఒక్కకోనే సెలవు ఇచ్చారు. అవసరమయినప్పుడు రాకుండా ఉండను. కాని, మిమ్మల్ని సంతోష పెట్టడానికి మాత్రం రాలేను." అంటూ సత్యం భాస్కరం తెచ్చిన సంచీ వట్టుకొని బయలుదేరాడు.

2

"కాఫీపాడి అయిపోయింది" అన్నది సరళి.

"తెస్తాను." అన్నాడు సత్యం ఏదో పుస్తకం చదువుతూ.

"వియ్యం ఇవార్లికి వస్తయి."

వ జ్ఞ క ర
(అధునిక కాయకల్పం)

అరోగ్యమే మహాభాగ్యం. అంటే ప్రాణము—
వజ్ఞకర యీ రెంజుని యిస్తుంది. నమ్మకగలవంత కీక్రముగా నిలపినం. చూపుమాండ్రము, మిథిమాండ్రం, వగైరా అమృతమ పూరిగా బోగాలును అన్ని రకముల నిరసములకు, సాధారణ వరముల నిలపినవకు అమృతంగా నిలచు నిర్దుండవ దీనికి సాటిమరొకటిలేదు.

మలబార్
ఆయుర్వేదిక్ స్టోర్సు
107-108, బ్రాడ్వే మద్రాసు-1.
ఫోన్-4116

సహకరించు వైద్యులు: Dr. ఎన్. కంబి మేన్ L. I. M

కందులన్న కుదురు

3

“అట్లాగా కుటుంబయ్యగారింటికి ఖబురు చెయ్యకపోయావా?”

“ఏమని ఖబురుచేసింది? ఇప్పుటికి వాళ్ళకు ముప్పుయిదాకా ఇవ్వాలి.”

“ముప్పయ్యో? ఏ నెల డబ్బు ఆ నెల ఇస్తున్నావా? ఇంత అవ్వ ఎందుకయింది?”

“కిందటి నెలలో పది బాకీ పెట్టారా. ఆ కిందటి నెల పది బాకీ పెట్టారా. పది రోజులకాదు పదిరూపాయల వియ్యం తెచ్చావా?”

“ఏం లేదదనూ యేమిట?” “అందుకే ఈ గొడవంతా నాకు వచ్చింది. అదంతా మీరే యాడండి. తీసుకువస్తే వండుతాను. లేక పోతే లేదు.”

సత్యం చదివే శుభ్రం శ్రీమద్భూమిదేవతే “నన్నేం చెయ్యమంటావా?” అన్నాడు సరళవంక కోపంగా చూస్తూ.

“వియ్యం అయిపోయాయన్నాను. నేను విమర్శిస్తూ ఏమీ చెయ్యమనేలేదు” అన్నది సరళ.

“ఇవారే ఇంకా పదోలేదేమో గదా. ఇంతలో డబ్బు ఎక్కడినుంచి వస్తుంది?” అన్నాడు సత్యం.

“నేను విమర్శిస్తూ డబ్బు అడగలేదు. వీళ్ళలకూ నాకూ సగలు చేయించమని గొడవ పెట్టలేదు. వియ్యం అయిపోయాయన్నాను. డబ్బు ఎక్కడినుంచి వస్తుంది అంటే నేనేం చెప్పేది?”

“అవును నువ్వేం చెప్తున్నావో? అది అయిపోయాయి ఇది అయిపోయాయంటావా?” అన్నాడు సత్యం కోపంగా.

“అంత విగ్రహం అరుదునుంటారు చేసింది?”

“అవును నువ్వన్నది బాగానే ఉన్నది. నేను మళ్ళీ సమాధానం చెప్పే అరుదుకోట ముఖమిది.”

“వియ్యంపరీక్షకు కట్టిన డబ్బు పంపించమని కూ అన్నయ్య ఉత్తరం రాశాడు. నా వంట్లో ఏమీ బాగుండడంలేదు. దాక్కులకు ఎప్పుడు చూపిస్తాం” అన్నది సరళ.

సత్యం చూట్టాడలేదు. చూట్టాడేందుకు ఇందులో యేమన్నది కనుక. కోపంతగింది. సరళవంక చూశాడు. సరళ చెప్పినదంతా నిజం. ఇంట్లో వియ్యం అయిపోయిందన్నవని తనకు తెలుసు. బాబు పుట్టిన తరువాత సరళ ఆరోగ్యం నానాటికి క్షీణించిపోతున్నదని కూడా సత్యం నికే తెలుసు. వియ్యం కాఫీపాడి మొదలయినవి కొనడానికి డబ్బు కావాలి. వంద

రూపాయల వరకు వచ్చి ఇంకా పదిరోజులు కాలేదు. డబ్బుంటేనేగాని ఇవన్నీ పరిష్కారంకావు. కానీ, డబ్బేదీ? డబ్బు ఎట్లా సంపాదించాలి? సంపాదించిన డబ్బు చాలకపోయేనే? కనుక సరళవంక చూస్తున్న సత్యంకి దిగులు వేసింది. దిగుతున్నాడు భయం పుట్టుకొచ్చింది. అయోమయంగా మళ్ళీ సరళవంక చూశాడు. సరళ వంట ఇంట్లోకి వెళ్ళింది.

సత్యం ఆలోచిస్తున్నాడు. ఏమి ఆలోచనలని? ఆలోచించడానికి ఏమి ఉన్నది ఇందులో? డబ్బు కావాలనే విషయం గురించి ఆలోచించిన శక్తులేదని బాకీలు తీర్చాలనే విషయం ఆలోచించినవసరం లేదుగదా? మరి దీన్ని గురించి ఆలోచించాలి? డబ్బు గురించి ఆలోచించాలి. కాదు - డబ్బు సంపాదించడం ఎట్లాగో ఆలోచించాలి. అంతలో మళ్ళీ సరళ వచ్చింది. చిరునవ్వుతో సత్యం అన్నాడుగదా. “సరళ... నీం చెయ్యమంటావో చెప్పు. చూస్తున్నావుగదా? కాఫీ చూసేశాను. రెండుజరిల గుడ్డలతో కోజులు పెట్టుకువస్తున్నాను. సంపాదన చాలటంలేదు. మరి నువ్వుకూడా నన్ను రాపాడితే ఏం చెయ్యమ చెప్పు”

“అవును నువ్వేం చెప్పేదంటే? నీ నాకు తున్నాను. కనీసావసరాలకు కావాలని అడగటంకూడా రాపాడడమే. వీల్లల గుడ్డలు పేలికలయాయి. రెండు చీరలతో మెళ్ళోడుంగళ్ళ నూత్రంతో...”

“అవును. నువ్వు చెప్పేదంతా నిజమే. నన్నేం చెయ్యమంటావో చెప్పు.”

“చేసినవన్నీ నేను చెయ్యమంటేనే చేశారా? చేసేయినా చేసుకు పుట్టాలంటారు. ఈ యేడు కూడా వాళ్ళు ఏమీ ఇవ్వనట్లేవా?”

“ఉత్తరం రాశాను.”

“ఉత్తరం అయిందేమిటంటే రాస్తూనే ఉన్నాను.”

“అయితే వాళ్ళు ఎప్పుడూ యేమీ ఇవ్వలేదంటావా?”

“ఇచ్చారు పెళ్ళిదా ఇప్పుడు పది అప్పుడు పోతానూ? మిగతా వాళ్ళందరికీ అన్ని ముద్దుముచ్చటలూ జరిపినవాళ్ళకు నా దగ్గరికి వచ్చేటప్పటికీ చేతులురావుకోవోలు. ఇంతకూ నా రాత. ఒక్కసారి ప్రయోజనం ఏమిటి?”

అంతలో ఎవరో స్పృహకుడు రావడం వల్ల సత్యం బయటికి వెళ్ళాడు.

“ఈ యేడయినా పెద్దన్నయ్యకు ఏమీ పంపించకూ” అన్నాడు ఆఖరివాడు భాస్కరం గుహస్తా రామయ్యతో.

“ఏం పెద్దన్నయ్య సంగతి నీ కండువూ” అన్నాడు చూడోవాడు.

“ఎందుకా? ఎనిమిదేండ్లనుంచి చూస్తున్నాను. వాడు రాసంతవరకూ రాలేదు రాలేదు అని గోలచేస్తారు. వస్తే ఎప్పుడు వెళ్తాడా అన్నట్లు చూస్తారు. ఈ యేడు పంట డబ్బులో మీ అందరూ తలా కాస్తా తీసుకున్నారగా పెద్దన్నయ్యకు కూడా కొంచెం పంపించండి” అన్నాడు భాస్కరం.

గుహస్తా రామయ్యగారు భాస్కరం వంక కన్ను ఆర్చుకుంటూ చూడటమే తప్ప ఏమీ చూట్టాడలేదు. భాస్కరం చెప్పింది నిజమే. ఏదో ఒకటి రెండుసార్లు తప్ప సత్యంకి తాను ఏమీ ఇవ్వలేదు. వాడింటట వాడు కష్టపడి ఉద్యోగం చేస్తూ విద్యోగ పాపయాడు. ముగరు వీల్లలనీ కోగిష్టి పెట్టాన్ని పోషిస్తున్నాడు. సమస్త కుటుంబంవల్ల బాంధవలసినంత ప్రయోజనం సత్యం అనుభవించలేదు. చూచుకు రోజులలో ఎట్లా తాను సత్యం డబ్బు ఇవ్వలేదు. కనుక పంటకోజులలో నయినా కొంచెం పంపించడం వ్యాయమే. కానీ, డబ్బు ఏదీ? అప్పటిన్నీ తీర్చితే మిగిలేదేమిటి? అనన్నీ అట్లా ఉంటు. డబ్బు కావలసినవాడు సత్యం న్యాయంగా ఎందుకురాదా? ఉత్తరం రాయడం ఏమిటి? ఇప్పటికీ నాలుగేండ్లయింది కదా ఇంటికివచ్చి. ఎంత ముచ్చాసంతో మూతం ఆరునెలల కోకసారి కాకపోయినా ఏదాది కోకసారయినా కనీసం ఈ డబ్బు కోసమయినా ఇంటికి రారాదా? అంత ముఖం చూపించరాని తప్పక నేమి చేశాడు అనుకొంటున్నాడు రామయ్యగారు.

“ఇట్లాగే మీనమేనులు లెక్కువేస్తూ ఆ వచ్చింది కాస్తా ఖర్చుచేస్తారు. ఆ తరువాత పంపించడానికి డబ్బు ఏదీ అంటారు. చిన్నన్నయ్యకి రెండు వందలు ఇచ్చారు గదా? పెద్దన్నయ్యకు నాలుగేండ్లనుంచి డబ్బుదీ ఇవ్వలేదుగదా ఈయేడు వంద రూపాయలు ఎందుకు పంపించరాదా?” అన్నాడు భాస్కరం మళ్ళీ తండ్రివంక కోపంగా చూస్తూ.

“మరి ఈ అప్పు లెవరుతీరుస్తారా?” అన్నాడు చూడోవాడు.

“ఈ అప్పులు చిన్నన్నయ్యకు డబ్బు ఇచ్చేటప్పడు అడ్డంరాలేదా” అన్నాడు భాస్కరం.

“అది వేరేసంగతి. చిన్నన్నయ్య సమస్త కుటుంబానికి చాలా డబ్బు ఇచ్చాడు

తెలుసా? చిన్న వది నె ఇంట్లో ఉండి అంద
చాకిరీ చేసింది." అన్నాడు మూడవ
వాడు.

"మీరు పెద్దన్నయ్యను ఇంటికి రాని
చ్చారా అసలు? జబ్బులో వాడు ఇంటికి
వస్తే ఈ కొంపలో వాడిమీద విసుక్కొని
వారేవరో చెప్పండి. పైగా అంత జబ్బులో
పోయి పెళ్ళాన్ని తీసుకురమ్మన్నారా.
తీసుకొచ్చిన తరువాత అనవసరమయిన
అల్లరింతా చేశాడు. ఇంకా పైగా ఏమిటో
చెప్పాస్తారేమిటి?"

భాస్కరం చెపుతున్నదింతా నిజమని
పించింది రామయ్యగారికి.

"వాడికి జబ్బు పంపిస్తే చదువుతుంటు
ఏమిటి? నీ పెళ్ళిసంగతేమిట?" అన్నాడు
రామయ్యగారు.

"నాసంగతి నాకు వదిలి వెయ్యండి.
పెద్దన్నయ్యకు జబ్బు పంపించండి."

"అదికాదురా బాబీ. జబ్బుకొలసిన
వాడు వాడే ఎందుకురాలేదా?" అన్నాడు
రామయ్యగారు.

"పైగా ఆదోక దండె. మద్రాసునుంచి
ఇక్కడికి రావలసి, జబ్బుంతా ఖర్చయిం
దని మీరు చెప్పటం నీళ్ళు నములుతూ
వాడు తిరిగి వెళ్ళడం ఎందుకొచ్చిన గోల
ఇది. ఎవరికి వచ్చేది వాళ్ళకు ఇచ్చినయ్య
రామా? ఎట్లా పెద్దవాళ్ళిద్దరూ విడిగానే
ఉంటున్నారాగా" అన్నాడు భాస్కరం.

"అంటేందయ్యా అన్నగారి మతం.
ఆయనో పెద్ద విప్లవవాది. మళ్ళీ ఈయన
గారూ అది దోచుకో తయారవుతున్నాడు"
అన్నాడు రామయ్యగారు.

"అదంతా ఇప్పుడెందుకులే, ఏదీ
వంద రూపాయలీటియే. పెద్దన్నయ్యకు మని
యార్లకు వేసినస్తా" అన్నాడు భాస్కరం.
ఇక్కడక్కడుండి జబ్బు" అన్నాడు
రామయ్యగారు.

"ఈ కొంపలో ఇదే పెద్ద గోల. దీనివల్ల
ఎవరికి మనక్కాంతి లేకుండా పోతున్నది"
అన్నాడు భాస్కరం.

"ఎవరిచేతనయింది వాళ్ళు సంపాదించు
కొంటున్నారాగా" అన్నాడు మూడవ
వాడు.

"అరేయ్. అనవసరంగా మాట్లాడకు.
ఒకప్పుడు పెద్దన్నయ్యకు కూడా చిన్న
న్నయ్య ఈ క్రింగనితీరులే చెప్పాడు. అతడు
వారే చిన్న వది నెమీద మనం ఎన్ని అభాం
దాలు చేశాం. నిలుచున్నవాణ్ణి నుంచో
న్నట్టు వేరే కాపరం ఉండమని చెప్పామ
లేదా? పెద్దన్నయ్య జబ్బు ఇవ్వలేదు.
అందుకని చెడ్డవాడయ్యాడు. జబ్బు ఇచ్చిన
చిన్నన్నయ్య కూడా ఎందుకు చెడ్డవా.
డయ్యాడా?" అన్నాడు భాస్కరం.

"ఇదంతా నా కెందుకు చెప్పా."
అన్నాడు మూడవవాడు.

"ఇప్పుడు అనవసరమేలే. ఒకనాడు
అనవసరమవుతయ్. అప్పుడు బాధపడవద్దని
ఇప్పుడే చెబుతున్నాను. మీరు పెద్దన్న
య్యకు జబ్బు పంపించలేదు. ఇది సరైన
కొండి. నేను ఇక ఈయింట్లో మంచినీళ్ళు
కూడా తాగను" అంటూ భాస్కరం లేచి
పోయాడు.

4

"ఇంత జ్వరం వస్తుంటే నాకు ఎందుకు
రాయలేదు" అన్నది సరళ సత్యానికి కాఫీ
అందినా.

"రాయలేదు. నువ్వు వచ్చి మాత్రం
య్యేస్తావా?" అన్నాడు సత్యం.

"అంత మరీ ఎక్కువగా వుంటే పిల
లొకాలు నెలవు పెట్టి తెజవాడ రమ్మన్నాడు
మా అన్నయ్య. ఏమంటారు?"

సత్యం మాట్లాడలేదు. ఏమి మాట్లాడ
తాడు? మాట్లాడడానికి ఏమన్నదిందులో?

సత్యం తాగిన గ్లాసు తీసుకొని, వస్తున్న
కన్నీళ్ళను బయటికి రాకుండా ఆపు
కొంటూ సరళ వంటి ఇంట్లోకి వెళ్ళింది.
పిల్లలు అన్నాలు తింటున్నారు. సత్యం
కొంచెం సేపు అటూ యిటూ తిరిగి ఆసీనుకు
వెళ్ళడానికి బయలుదేరుతున్నాడు.

అంతలో సరళ వచ్చింది.

"ఇవారేకూడా ఆసీనుకు వెళ్ళవల
సిందేనా?" అన్నది.

"ఇవారేకూడా అంటే." అన్నాడు.

"ఆ చెమటలు చూడండి. అమ్మయ్యా
కాళ్ళు చల్లగా నీటికుండల్లో ఉన్నయ్.
డాక్టరు కేవరికన్నా చూపించండి...
నామాట విసండి"

"సరళ..."

"సరళ...సరళ...సరళ ఏంచేస్తాందీ?
ఏం చేయగలుగుతుందీ? నాకోసం కాక
పోయినా ఈ పిల్లలముఖం చూచి అయినా
డాక్టరుకు చూపించండి!"

"డాక్టరుకు చూపించాలంటే జబ్బు
కావాలి వచ్చేజబ్బు ఈ యింటి అద్దెకా
ఇంట్లో కనీసావసరాలకే చాలటంలేదు.
ఇక మందులకు కూడా జబ్బు ఎక్కడినుంచి
వస్తుందీ?"

"ఇంతకన్నా ఒకప్పుడు మనసంగతి
బాగా ఉన్నది కనుకనా? అట్లా అని
రోగం ముదిర పెట్టుకుని ఎవరి కొంప
ఆర్పడామనుకున్నారా? నామాట విని
డాక్టరు దగ్గరికి వెళ్ళండి" అని సరళ బద్ధ
కంతంతో పెట్టెలో నుంచి పదిరూపా
యలు తీసి ఇచ్చింది.

"ఎక్కడినీ" అన్నాడు సత్యం.

"నా అన్నయ్య పిల్లలకు ఇచ్చాడు."

"మరి చార్జీలు పంపిస్తేనేగాని రావడా
నిలుకొదని రాకావ."

"అవును రాకాను. పిల్లలకు తలా రెండూ
ఇవ్వండి. అవి పెట్టుకుని నూ యింటికి వెళ్ళ
తాను అని చెప్పడం చేతకాలేదు. అదంతా
తరువాత మాట్లాడుదాం. ముందు మీద
డాక్టరు దగ్గరికి వెళ్ళిరండి అన్నది సరళ.

వెళ్ళకేం చేస్తాడు సత్యం! వెళ్ళినా తరు
వాత డాక్టరు చెప్పినట్లు పదిరోజులు నెలవు
పెట్టక తప్పే దేమున్నది. కొత్త వాడివి.
జీతంమీద నెలవు ఇవ్వడానికి నీలులేదని
కంపెనీవాళ్ళు జీతం నష్టంమీద మాత్రమే
నెలవు ఇస్తేమాత్రం చేసే దేమిటి?

5

"పెద్దవాడు నీ పెళ్ళికి కూడా రాలేదు.
చూశావా?" అన్నాడు రామయ్యగారు
భాస్కరంతో.

"ఎట్లా వస్తాడు? ఎల్లండి పెళ్ళి అని
ఇవారే టెలిగ్రాం ద్వారా జబ్బు పంపిస్తే
మాత్రం నెలవు దొరక్కాలా? అక్కడినుంచి
ఇక్కడికి రావటమంటే మాటలా? అయినా
వాడు రాకపోయినంత మాత్రాన మనకేం
తక్కువయింది కనుక" అన్నాడు భాస్కరం.

"మహా చెబుతున్నావ్ గాని పెళ్ళికి
వెళ్ళాలంటే నాలుగు రోజులు నెలవు
ఇవ్వకపోయారేం" అన్నాడు రెండవ
వాడు.

"వాడికి మనమంటే ఇవ్వంలేదు. ఇది
ఇవార్లదా నిన్నటిదా? వదేండ్లనుంచి విడిగా
ఉంటున్నాడు" అన్నాడు మూడవవాడు.

"మంచిగాని, చెడుకుగాని ఇదివరకు
పెద్దన్నయ్యరాలని చెప్పాడు చెప్పండి." అన్నాడు భాస్కరం.

"రావడం అనేది ఎవరినో ఉద్ధరించ
డానికి యివ్వటం మాట్లాడతావేమిటి? మేముందరం
రావడంలేదు? మంచి చెడుటా, కష్టసుఖాలూ అందరకలిసి

అబల సుధ

ప్రేమను మెచ్చుదులు. అశాం విహిష్టా,
ముకుందము. ముకుకుం. ఒడియోపుట,
తలనొప్పి, గుండెదడ కాళ్ళ రాగుడు,
మనస్థిమితము లేకపోవుట. విదవల్ల
జుండుట. నడుమనోపుట. నిలవనశ.
మలబద్ధము. హిస్టియా మోహించును.
వీసాడు. 3/- వి. సి. డు. 1/-

ఇండియన్ మెడిసిన్ హౌస్
రిక్విరీటరీ రోడ్డు - విజయవాడ-2.

కదుల్లున్న కుదురు

అనుభవించాలి కదా." అన్నాడు రెండవ వాడు.

"వాడు వచ్చి మిమ్మల్ని ఉద్ధరించాడని నేను అనలేదు. కాని, వాడు రాలేదని వాడివిద నెవమెన్ని, మీ బుర్రలు పాడు చేసుకోవడం ఎందుకూ? ఇక మీ అందరూ వస్తున్నామంటున్నారు. మీ అందరినూదిరి గానే వాణ్ణి చూచారా? నుంచి చెబులూ కష్టసుఖాలను అందరం కలిసి అనుభవించా లంటున్నారు. వాడికి ఇప్పుడు అయిదు గురు పిల్లలు కదా? ఒక్కనాడయినా అమ్మ వదిలి ముఖాన బొట్టుపెట్టి గుడ్డ ముక్క ఇచ్చిందా? వాడి పిల్లలు ఎంత ముద్దు వస్తూంటారా? వాళ్ళకయినా మనం ఒక్కడమొడి ఇచ్చామా? అనన్నీ అట్లా ఉంచండి. వాడికి జబ్బుచేసి కొంచెం డబ్బు పంపించమని రాస్తే ఏమన్నాం? ఉద్యోగం పోయింది కొంచెం సహాయం చేయమంటే ఏమన్నాం?" అన్నాడు భాస్కరం.

"అందుకే నువ్వు చాలా జాగ్రత్త పడుతున్నావా?" అన్నాడు రెండవవాడు.

"అవును మీ సంసారాలన్నీ చూచిన తరువాతనయినా జాగ్రత్త పడకపోతే నేను వొరి తెలివితక్కువ దడ్డమృతన్న చూట" అన్నాడు భాస్కరం.

"మరి నామాట? నేను ఇవారే చెబుతున్నాను. నన్ను విలూరు ట్రాన్సు ఫర్ చేశారు. నాకు రాజమండ్రిలో మూడువందలదాకా అప్పులున్నాయ్. కనీసం రెండువందలయినా అవసరంగా కావాలి" అన్నాడు రెండవవాడు.

భాస్కరం మాట్లాడలేదు. మూడవ వాడు ఇంటి కప్పునక చూస్తున్నాడు.

"డబ్బేదిరా? ఇవ్వడానికి" అన్నాడు రామయ్యగారు.

"డబ్బేదంటే నేనేం డబ్బేది? నాకు కావాలి. నా దగ్గరంటే మీకు ఇవ్వలేదా? ఎక్కడన్నా తెచ్చి ఇవ్వండి. భాస్కరరానికి నాలుగు వేల రూపాయలు కట్టుంగా ఇచ్చారుగా. అందులో కొంచెం ఇవ్వండి" అన్నాడు రెండవవాడు.

"నాలుగువేలు కట్టుమిస్తే విడిమిగిలింది. చెయ్యిరూపాయలు పిల్లనగలకింద ఇచ్చాం గదా? భాస్కరం చెయ్యిరూపాయలు ముందుగానే తీసుకుని బాంకులో వేసు కున్నాడుగదా? పెండ్లి ఖర్చుకింద మిగతా దంత ఖర్చయింది." అన్నాడు రామయ్య గారు నిర్దిష్టంగా.

"అయితే నన్నేం చెయ్యమంటాడు

ఇప్పుడు. ఎక్కడన్నా అప్పుతెచ్చి ఇవ్వండి" అన్నాడు రెండవవాడు.

"ఇక నేను అప్పుచెయ్యను, చెయ్య లేను. రెండునెలల్లో రిటయిరవుతున్నాను. నాకెందుకు వచ్చిన గొడవ?" అన్నాడు రామయ్యగారు.

"అంటే మీకు కోపం వస్తుందిగాని. పిల్లకి నగలకింద అయిదు వందలు ఇస్తే సరి పోకపోయిందా?" అన్నాడు రెండవవాడు.

"అది నీకు అనవసరం. వాడికి నాలుగు వేలు కట్టుం ఇస్తారని మనం అను కొన్నామా? వాళ్ళు అంత కట్టుం ఇచ్చి నప్పుడు చెయ్యిరూపాయలయినా నగల కింద ఇవ్వకపోతే బాగుంటుందా?" అన్నాడు మూడవవాడు.

"ఆ బాగుండకపోవటం అనేది ఇవారే వచ్చించే? మీ చిన్నవది నె నగల సొమ్ముతో సహా నా సంపాదనంతా వాడు కొన్నాడు ఈ ఆలోచన ఏమయిందే?" అన్నాడు రెండవవాడు.

రామయ్యగారికి భయం ఎక్కువయింది. రెండవవాడు చెప్పిందంతా నిజమే తాను డబ్బు ఇవ్వలేనిమాటకూడా నిజమే. ఏం చెయ్యాలో తోచక కోపంతో అన్నాడు గదా."

"అనవసరంగా మాట్లాడకు. నువ్వు నీ పిల్లలూ తక్షణం ఇంటికి వెళ్ళండి. చేత వయింది చేసుకోండి."

"అట్లాగే వెళ్ళతాను. నాకు డబ్బు కావాలి. అనిమాత్రం మంచిచిట్టా" అని రెండవవాడు నుంచున్నవాడు నుంచున్నట్లు పెళ్ళాం విడ్డూల తీసుకుని రైలుకు వెళ్ళాడు.

6

"ఈ యేడయినా వాళ్ళు ఏమన్నా ఇస్తారేమో" అన్నాడు సత్యం బెజవాడలో నరళ అన్నగారి ఇంట్లో.

"నాళ్ళంతటా వాళ్ళు ఇవ్వరు" అన్నది నరళ.

"అయితే..."

"అయితే గియితే అని పదిహేనేళ్ల నుంచి నెటుకువస్తున్నారు. ఉద్యోగంచేసే టప్పుడే లేనిది ఉద్యోగంనుంచి రిటయి రయిన తరువాత వాళ్ళంతటా వాళ్ళు విస్తుల్ని పిలిచి మొహాన బొట్టుపెట్టి డబ్బు ఇస్తారను కోవటం కుద్ద బారపాటు. చేయగలిగితే ఏమన్నా చేసుకోవాలి. తేకపోతే లేదు" అన్నది సరళ భోజనాల దగ్గర.

"కంకిపాడు వెళ్ళవస్తాను" అన్నాడు సత్యం.

"వెళ్ళి ఏం చేస్తారా?" అన్నది సరళ "ఏదో చేస్తాను. చూస్తూవుంటు" అన్నాడు సత్యం.

"చూస్తూవుండక నేను చేసిందేమున్నది లేండి. ఆయనకూడా ఇవారేనే కంకిపాడు

ఆతిమూత్రవ్యాధి వారం రోజులలో నెమ్మదించును

మూత్రములో అధికముగా చక్కెరపోవుట ఆతిమూత్రవ్యాధిఅంటారు. (Diabetes) ఇది యెంత ఉపద్రవకరమైన వ్యాధిఅంటే, దీని పాంపిదనవారు ఆరోజుకారోజు మృత్యువుకు అసన్నమౌతుంటారు. దీనికి డాక్టర్లు ఇన్సులిన్ ఇన్జెక్షన్ మూత్రమే కనిపెట్టారు. వాటివల్ల వ్యాధి పూర్తిగా నయం కానేకాదు. ఇన్జెక్షన్ల గుణము పున్నంతకాలము మూత్రం చక్కెర కాక్సారికంగా విలించిపోతుంది. ఈజబ్బులక్షణాలలో ముఖ్యమైనది దాహం, ఆకలి తరచుగా చక్కెరతో మూత్రము వియిలు వెడలటము. దురద మొదలైనవి ఈ వ్యాధి ముదిరితే రావ వుండు, కురువులు, కంటిపోర ఇతర చిక్కులు వంతమియును. వీనస్ ఛారమ్ అధునిక కాపులో అద్భుతమైన చికిత్స. దీన్ని వాడటం వల్ల వేనకు వేలమంది మృత్యుముఖంనుండి వియటవడారు. దీన్ని వాడితే రెండవ లేక మూడవ రోజునుండే మూత్రములో చక్కెర తగ్గింది ఆత్యధికమూత్రము గూడ నివారిస్తుంది. మూడు రోజుల తరువాత మీకు బాగా తేలిక యిస్తుంది. దీనికి వత్తం లేదు. ఇన్జెక్షన్లు అవ నరం లేదు. ఇంగ్లీషులో వివరములుగల కర వ్రతానికి వ్రాయండి. ఉచితంగా పంపుతాము.

50 నిగ్ల టబ్బి లభిం దు. 8-12-0 య

ప్యాకింగు పోస్టేజి ఉచితము
వీనస్ రిసెర్చి లేబరేటరీ.
పోస్టువాక్కు పం. 587, కలకత్తా (A. P. W)

నారసింహ లేప్రము

అంగారు చేర్చబడినది. మేపా మునిక్కొక్కనిస్సతువు, శుక్ల వస్త్రమును హరించి బలమును, కొంతిని, వీర్యవృద్ధిని కలి గించు వరప్రసాదము—

20 తులి డబ్బి రు. 8-4-0 పోస్టేజి 15 అ. డి. సి. పి. గ్రికం పెసి. "ఆయుర్వేదసమాజం" పెరిదేసి- నెల్లూరు జిల్లా.

వెళ్ళారట. అనవసరంగా ఆయనతో తగాదా పడవద్దు." అన్నది సరళి.

"తగాదా పడకపోతే మనకు రావలసింది రాదన్నావుగా మరి."

"నేను అనటం ఏమిటి? తగాదా పడమన్నావా మీతో? మానివెయ్యండి. మీరు కంకిపాడు వెళ్ళవద్దు. పైగా ఇదంతా నేను చెయించానని వాళ్ళు తిడుతున్నారు."

భోజనాలయినతరువాత బెజవాడనుంచి సత్యం బస్సులో కంకిపాడు బయలుదేరారు. నాన్న నుంచీ పదిహేనేళ్ళయింది. అందరూ కలిసి కూర్చుని చీట్లాడి ఇరవయ్యేండ్లయింది. ఈ జీవితంలో ఎన్ని మార్పులూ? ఎన్ని బాధలూ? ఇప్పుడు తనకు అయిదుగురు పిల్లలు - పెద్దది అడవిల్ల నూర్లపైసల్ చదువుతున్నది. రెండవవాడు అయిదవ ఘరం చదువుతున్నాడు. వాళ్ళకు పెళ్లి చెయ్యాలి ఉద్యోగందొరికే చదువు చెప్పించాలి. తన వొంట్లో ఓపిక తగ్గతున్నది. నాన్న రిటైరుయినాడు. ఫీంచను వస్తున్నది మూడవ వాడిదగ్గర ఉంటున్నారు డబ్బు చాలు తున్నదో లేదో. ఎంత అవస్థపడుతున్నారో. భాస్కరం భార్య ఇంకా కాపురానికి రాలేదు. అయినా వాడు విడిగా ఉంటున్నాడు. విదో ఉద్యోగం చేస్తూ చదువుతున్నాడు. తన తరువాతి వాడికి నలుగురు పిల్లలు. తాలూకా ఫీసు గుమాస్తా ఉద్యోగం. ఆ జీతం రాళ్ళు వియాలకు? కంకిపాడులో వున్న నాలుగు ఎకరాటూ అందరూ తలా కాస్తా పంచుకుంటే ఎంతవస్తుంది? ఈ కాస్త భాగ్యానికి ఎన్ని మనస్తాపాలు పెంచుకున్నారు? ఏమయినాసరే జీవో తేల్చివెయ్యాలనుకుంటూ సత్యం బస్సుదిగి పొలం చేసే రైతు ఇంటికి వెళ్ళాడు.

రైతు ఇంట్లోలేడు పొలం వెళ్ళాడు. రైతు బావమరది సత్యాన్ని పొలందగిరికి తీసుకువెళుతూండగా దోవలో రైతు ఎదురయ్యాడు. రైతు వెనుక గుమాస్తా రామయ్యగారున్నాడు రామయ్యగారు సత్యాన్ని పలకరించలేదు. సత్యం ముఖంలోకి దూడలేదు సత్యం రామయ్యగారి వంక ఆశగా చూశాడు రామయ్యగారు ముఖం అటు తిప్పకున్నాడు.

"ఏం కోటయ్యా మహనూలయాయా" అన్నాడు సత్యం.

"అయినయ్యండి. కిన్నీ నన్ను కట్టమన్నార మీ నాన్నగారు" అన్నాడు కోటయ్య.

"గింజలు అమ్మవా?" అన్నాడు సత్యం. "ఆ అమ్మను. మీ నాన్నగారు అమ్మ

నున్నారు. పుట్టి 170 రూపాయలకాడికి అమ్మను."

"మరి నాకు రెండువందలు కావాలి."

"మీ నాన్నగారుండారుగా అడగండి. ఇవ్వమంటే ఇస్తాను."

"అయిన ఇవ్వద్దంటే ఇవ్వవా?" అన్నాడు సత్యం.

"ఇవ్వద్దని ఎందుకంటారూ?"

"అంటారో అసరో అది వేరేసంగతి రెండు వందల రూపాయలు ఇస్తావా? ఇవ్వవా? ఈ యేజ్ కాదు, వచ్చే యేటినుంచీ మొత్తం అయిదు వాటాలుచేసి నా వాటా నాకు డబ్బు పంపిస్తావా? పంపించడానికి నీకు పిలులేకపోతే నేను పొలం ఇంకొకరికి ఇచ్చుకోవలసి వస్తుంది" అన్నాడు సత్యం.

"ఇద్దరూ ఈజ్ ఉండారుగా అనుకోనే దో మీ యిద్దరూ అనుకుంటే నా చిక్కు తీరుద్దిగా" అన్నాడు కోటయ్య.

"అనుకోటమూలేదు ఏమిలేదు. నువ్వు డబ్బు ఇస్తావా? ఇయ్యవా" అన్నాడు సత్యం

"బాబూ ఈనాటివాణ్ణికాదు. మీ తాతగారి రోజులనుంచీ ఈ గడ్డను నమ్ముకొని ఉన్నాను. ఎంత పొలం? ఎంత పొలం— ఇయాల మీ వాటా నాలుగకరాలు తప్పితే మిగతాదంతా అందిరూ అమ్ముకున్నారు."

"ఇదంతా ఇప్పుడెందుకూ. నాకు అవసరంగా రెండువందలు కావాలి" అన్నాడు సత్యం.

"కావాలంటే పట్టుకుపోదురుగాని. బాబూ నన్నుమాత్రం ఓకంట కనిపెట్టి ఉండు. ఏం చినబాబుగారూ మాట్లాడరే? అబ్బాయిగోరికి రెండువందలు కావాలంట" అన్నాడు కోటయ్య రామయ్యగారివంక చూస్తూ.

"నేను చెప్పే దేమున్నదీ. నేను ఉత్తరం రాసినట్లు చెయ్యి. డబ్బుంతా ఇటు ఇవ్వు. నేను వెళ్ళాలి. బస్సుకు లైనువుతున్నది" అన్నాడు రామయ్యగారు.

"అదేంటి గాబూ అట్లా అంటారూ? పెద్దబ్బాయిగారు డబ్బు కొవాలంటుండారు. ఆరికి రెండువందలు ఇస్తాను. మిగతాది మీరు తీసుకెళ్ళండి" అన్నాడుకోటయ్య.

ప్రఖ్యాత ఫ్రెంచి నవలాకారుడు

విక్టర్ హ్యూగో రచించిన

★ **ఘంటారావం** ★

నవలకు పుస్తకరూపంలో తెనుగు అనువాదం

అనువాదకులు : సూరంపూడి సీతారామ్

వెల రూ. 1-8-0 పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్ర గ్రంథ మాల, మద్రాసు-1

★ **విచిత్రవ్యక్తి** ★

మూలం : మార్క్ ట్వెన్

అనువాదం : నందూరి రామమోహనరావు

వెల రూ. 1-8-0

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకం

ఆంధ్ర గ్రంథమాల, ★ మద్రాసు-1.

కదుల్లున్న కుదురు

“మరి వాడి వాటాకి రెండు వందలూ ఎట్లా వస్తయ్” అన్నాడు రామయ్యగారు.
“చినబాబూ నేను మీకు చెప్పేవాణ్ణి కాను. నాయనగారి రోజులనుంచీ పొలం చేస్తున్నవాణ్ణి. మిమ్మల్ని ఎత్తుకు తిరిగాను. ఇన్నాళ్లనుంచీ పెద్దబాబాయిగానూ ఏమీ ఇయ్యలేదుగా. ఈసారి రెండువందలూ ఇయ్యండి” అన్నాడు కోటయ్య.
“ఏమీ ఇవ్వకుండానే, గాలిలో పెరిగి ఇంతవాడయ్యాడురా వాడు. మహా చెవుతున్నావ్. వాడి చదువుకోసం ఎన్ని తిప్పలు పడ్డానో, వాడు నన్ను ఎన్ని అవస్థలు పెట్టాడో అదంతా ఇప్పుడెందుకులే.”
“బాబూ తప్పదా? ఎంత చెడా ఆయన మీ పెద్దకొడుకు. మీరు ఆయనను కన్నోరు. తప్పేదేంలేదు బాబూ. ఆనాడు నలభయి ఎకరాలు పంచుకునేప్పుడు ఎంత గోల పడ్డానో అంత గోల ఈవాడూ ఎందుకు బాబూ చదువు సంస్థలు చెప్పిస్తే ఆయన గారు మాత్రం ఏం చెడు చేశాడూ? పట్నంలో పెద ఉద్యోగం చేస్తుండాడు. పెజవాడలో ఎకరవడిగినా సత్యం గారి సంగతి చెప్పతాను.”

కోటయ్య ఇంటివగ్గరకూడా తక్కిన కొడుకు ఒకరినొకడు పలకరించుకోసేను. సత్యం రెండు వందలరూపాయలూ తీసుకొని వెజవాడ వెళ్ళిపోయాడు. రామయ్యగారు నాలుగువందలూ తీసుకుని నాడు కోటయ్య నూ సత్యాన్ని తెలిపి తిట్టించుటకు చేరుకున్నాడు.

7

“భాగ్యమ్మ సంకతి ఏంవేదాంతా” అన్నాడు రామయ్యగారు మూడవ వాడితో.

“ఇన్నాళ్ళు ఎట్లా జరిగిందో ఇక ముందూ అట్లాగే జరుగుతుంది” అన్నాడు మూడవవాడు.

“ఎట్లా జరుగుతుంది? నా సింఘనూ, నీ జీతమూ, ఆ పంటమీద వచ్చేదీ మనం దరికి చాలడంలేదు. దాని మామగారు దానికి ఇచ్చేజేటులో తెచ్చుకొందాం.”

“అట్లాగే తేల్చుకుందాం”

“ఏమిటి తేల్చుకునేది” అంటూ భాస్కరం వచ్చాడు అంతలో.

“అజీ భాగ్యమ్మ మామగారు దానికి మరో వర్తి ఇస్తాడో ఇవ్వడో కోర్టులో తేల్చుకుందామనుకుంటున్నాను.” అన్నాడు రామయ్యగారు.

“అనవసరంగా కోర్టుకు డబ్బు తగలెయ్యడం దేనికి? ఆయన ఇస్తే మహా ఎంతఇస్తాడూ?” అన్నాడు భాస్కరం.

“ఎంతయినా కాని. ఎన్నాళ్ళు ఊరుకుంటాం?” అన్నాడు మూడవవాడు.

“ఇదేం ఆలోచనరా బుల్లెన్నయ్యా ఎన్నాళ్ళయినా నీ ఆలోచన మారదేం?” అన్నాడు భాస్కరం.

“పోనీ రెద్దూ... నేను మారకపోతే మారకపోయాను. నువ్వు మారావుగా? పెద్దన్నయ్య శిష్యుడి వయావుగా. నన్ను ఇట్లాగే ఉండనియ్” అన్నాడు మూడవవాడు.

“ఉండనియ్యక నేనేం చెయ్యగలనులే. కాని, అనవసరంగా ఎవరికో శిష్యుడి వయావ్ అని పదిసార్లు అని నన్ను అవమానించలేవు. న్యాయంగా పెద్దన్నయ్యకు రావలసిన పొలం ఇవ్వడానికి రసాభాస చేశాం. ఈవాడు భాగ్యమ్మ వాటాకోసం దాని మామగారిమీద దావా వేసామంటున్నాం బావ పోయింతయంతా భాగ్యమ్మ మీద దాని మామగారికి ఎంత శ్రద్ధ ఉంటుందో పెద్దన్నయ్యమీద నాన్నకూ అంత శ్రద్ధ ఉన్నది.”

“అవాకులూ చెవాకులూ వాకు. భాగ్యమ్మ మామగారితో పోల్చుతున్నావా నన్ను. నీగ్గు ఎట్లాలేదురా నీకు నేను పిల్లలకు చదువు చెప్పించలేదా? పెండ్లిచేశానో లేదా? ఏ విషయంలో లోపంచేశానోయ్” అన్నాడు రామయ్యగారు.

“ఇవన్నీ భాగ్యమ్మ మామగారకూడా చేశాడు. కాని ఆసలు సంగతి నీ సంగతి. ఆ విషయంలో మీ ఇద్దరూ ఒకటే నంటున్నాను.” అన్నాడు భాస్కరం.

“ఏం ఆస్తిసంగతికి ఏమి వచ్చింది? ఎవరిది వారు తీసుకొంటూనే ఉన్నారాగా” అన్నాడు రామయ్యగారు.

“ఆ తీసుకొంటున్నాను. అంతే కాని నువ్వు ఇవ్వలేదు. ముష్టి ముప్పాతిక ఎకరం పంచిఇచ్చి ఆమాట నిలపెట్టుకోలేక పోయావ్. నిన్నవడం దేనికిలే? ఇదంతా మా అదృష్టం.” అన్నాడు భాస్కరం.

“ఏం నాయనా అదృష్టానికి ఏమి వచ్చింది. చేతనయినంతవరకు చదువు

చెప్పించాను. మీ రక్కలమీద మీరు బతుకుతున్నారు.”

“అవును చేశావు. కాదనటంలేదు. చెయ్యాలన్న సరదాకొద్దీ చేశావు. అంతే గాని మాకు కూడా కొన్ని ధర్మాలుంటే వని తెలుసుకోలేక పోయావ్. సంప్రదాయం నేదాన్ని పట్టుకునేల్లాదావు. ఆ సంప్రదాయంకూడా పూర్తిగా నీకు తెలియదు. తమాషా యేమిటంటే పిల్లలు సంపాదించి పెట్టాలని నీ కోరిక. కాని, వాళ్ళు ఇంకా సంపాదన మొదలుపెట్టకముందే పెళ్ళిళ్లు చేశావు. వాళ్ళూ అదో రకమైన ఉత్సాహంలోపడి తమ సంగతి తాము చూచుకోలేక సతమత మవుతున్న రోజులలో వాళ్ళు నీకు సంపాదించి పెట్టలేదని సాధించావు ఇంకా సాధిస్తున్నావ్. పైగా అటువంటి కోరిక నీకులేదని దబాయస్తావ్...”

“అయిపోయిందిగా, నా తరం అయిపోయింది. ఇక మీరు చెయ్యండి చూస్తాను.” అన్నాడు రామయ్యగారు.

“అక్కడే ఉన్నది చిక్కంతా. నీకు పడకరాల పొలం వచ్చింది నువు మాకేమి ఇచ్చావ్? తలా ఎకరంకూడా ఇవ్వలేదు. పైగా మీరు నాకన్న బాగా చెయ్యండి అంటే...”

“నా లేవోయ్ చదువుకున్నంగుకు బరే నేర్చుకున్నావ్” అన్నాడు మూడవవాడు.

“నేర్చుకోవలసినంత నేర్చుకోలేదనే నాభావ. భాగ్యమ్మకోసమే వచ్చా. నేను దాన్ని నాతో తీసుకువెళుతున్నా. ఎల్లండి దానికి మళ్ళీ పెళ్ళి చేస్తున్నా. ఇవ్వమయినే మీరు రండి. రాకపోతే మానుకొండి పెళ్ళి అంటే అనంబరం ఏమీ ఉండదు. నలుగురు స్నేహితులు వస్తారు. పెళ్ళిచేస్తాం. అందరం కలసి ఘోషేస్తాం. రిజిస్టరు లిఫ్ట్ నుకువెళ్ళి పెళ్ళి రిజిస్టరు చేస్తాం.”

“ఇందుకు భాగ్యం ఒప్పుకుందా?” అన్నాడు రామయ్యగారు.

నవుంసక తైలం

అంగనరములు బలహీనతచెంది చిన్నదైనా తిరిగి యధాప్రకారమై పూర్తి సౌఖ్యమును అనుభవించుటకు 48 ఏండ్లు ప్రఖ్యాతి చెందిన గ్యారంటీ మందు. 1 సీసా రూ 10/-లు. వి. సి. రూ 1-4-0

కావలసినవాగురు 1/4 ముందుగా పంపేడి డా|| రత్నం సన్ను మెడికల్ హాల్, మలక పేటబిల్డింగ్ సహృదాబాదు-(డక్కా)

సంపూర్ణ శరత్ సాహిత్యం
*40 పుస్తకాలలోనూ...
14 సంపుటిములుగానూ...
తెలుపేడి నాలుగు విభాగాలు...
దేశకవితామండలి విజయవాడ

“నరే పొగుంది. అది ఒప్పుకోకపోతే
భావంపట్టింది. నా పెళ్ళి నువ్వే చేశావుగా”
అన్నాడు భాస్కరం.

“ఇక మీ అమ్మ ఏ సయ్యోగోయ్యో
మానుకొంటుంది” అన్నాడు రామయ్య
గారు.

“మాట్లాడితే అమ్మ సయ్యోగోయ్యో
మానుకొంటుంది అంటూ చెందుకు? నీకు
ఇష్టంలేదని చెప్పరాదా?”

“నాకు ఇష్టమంటే ఎంత తేలికపోతే
ఉంటి?”

“అసలు సంగతి అది. ఇది నీకు సంబం
ధించిన విషయం కాదు భాగీ, రాజావాం”
అంటూ భాస్కరం భాగ్యమ్మను అంటే
వాడికంటే పెద్దది మిగతా మగపిల్లలకంటే
చిన్నది అయిన రామయ్యగారి పెద్దకూతు
రును సంబంధించి చెప్పిపోయాడు.

రామయ్యగారు మూడోవాడివంక
చూచాడు. మూడోవాడు ఇంటికప్పు
వంకచూచాడు, అయిదు నిమిషాలయింత
వారే రామయ్యగారు అన్నాడు గదా.

“ఇక నాటకం చాలారా బాబూ.
అందరం కలిపికందామని కాయకల్ప
ప్రయత్నించాను. అందరూ ఒక చోట
ఉండి ఏదో ఉద్యోగాలు చేస్తుంటే వేడి
నీళ్ళకు చన్నీళ్ళు తోడుగా వుంటాయ్ అను
కున్నాను. కాని, అజీమీ పడలేదు. ఇక
ఈ పూల్లో ఎందుకూ నేనూ మీ అమ్మ
కంటిపాడు వెళ్తాం.”

“అక్కడ మాత్రం ఎక్కడ ఉంటాడు.
ఇల్లు అమ్మవేళాదుగా” అన్నాడు మూడో
వాడు.

“ఫరవాలేదు. ఏదో తంటాలు పడ

తాను. ఎవరి మీద నాకు చూపుకోగలరే,
రేపుకాక ఎట్లాంటి నేను బయలుదేరి
వెళ్తాం.” ★

రాజూ - పేద

వెల రు. 2-0-0

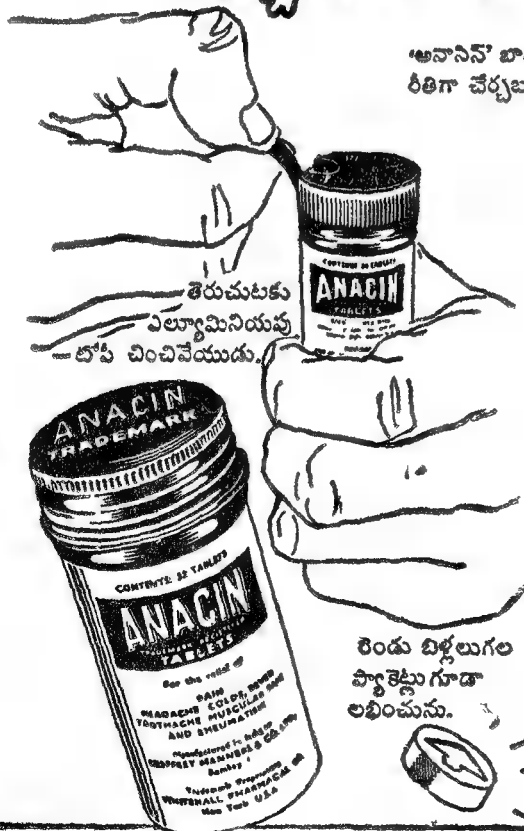
రశాల ఖర్చు ప్రత్యేకం.

హకల్ బెరీవిస్

వెల 2-0-0

ఆంధ్రగ్రంథమాల,
మద్రాసు-1.

4 ఔషధములు చేరి త్వరితంగాను, నిరపాయంగాను మరియు నిశ్చయంగాను బాధనివారణ నిచ్చను

“అనాసిన్” బాధలకు నాలుగు విధముల నివారణ ఇచ్చుటకు విజ్ఞాన శాస్త్ర రీతిగా చేర్చబడినది. ఎందుకనగా అది కలిసియుండు క్రింది ఔషధములే.

- 1 క్విన్లైన్ : అధిక శక్తినిచ్చు ఔషధమని మరియు జ్వర నివారణయని ప్రఖ్యాతి గాంచిన ఔషధ సమ్మేళనం. జ్వరాన్ని తగ్గించడంలో సాటిలేది.
- 2 కఫీన్ : బలవాదానికి మరియు చిక్కి పోయినందులకు తగిన ఔషధమని విరివిగా వాడబడుచున్నది.
- 3 సెనానిటన్ : తీవ్రమైన బాధా నివారణ మరియు జ్వరనివారణయని ఖ్యాతిచెందినది.
- 4 అసిటైల్ సాలిసిలిక్ ఆసిడ్ : ఇది తలనొప్పి, మరియు అలాటి వివిధ బాధలను సోగిట్టాటకు ఉపయోగబడుచున్నది.

“అనాసిన్” గుండెకు హానిగాని, కడుపులో ఏకార పెట్టుట గాని చేయదగిన గూడా జ్ఞాపకముంచుకొనుడు.

పిల్లవ్వుడును

‘అనాసిన్’

బళ్ళలే
కావలసినకొరంది

ప్రమోషన్

నిట్టల శ్రీరామమూర్తి

“అయ్యగారింట్లో వున్నారాండీ”
గేటు కట్టకట్టాల్లాంచి ప్రశ్న.

ఓసారి అటుకేసి బుర్రవిసిరి మల్లీ సావి
ట్లోకి వెళ్లిపోయాడు వెంకన్న, లోపలవిదో
పెద్ద పసున్నట్టు, వెంకన్న ఆలోచిస్తు
న్నాడు “ఈయన్ని ఎంతసేపు ఆలస్యం
చేయిద్దాం?” నడుస్తూ అంచనా వేసుకుంటు
న్నాడు. “ఏమాత్రం కిట్టుంది?”

సావిట్లోంచి గదిలోకి, మల్లీ వసారా
లోకి తిరిగి సావిట్లోకి విడో పని కల్పిం
చుకు తచ్చాడుతూ వీధిలో నించున్న
ఆయనకేసి మల్లీ చూపు విసిరి గదిలోకి
దక్కాబోయాడు. ఆయన కొంచెం ధైర్యం
చేసి, చెయ్యి వూపి నివృప్తియోజనంగా
సీరనంగా క్రిందికి చెయ్యి జారవిడిచాడు.
ఆయన బుంగమీసాలూ, జరీ ఖద్దరు
కండువా, పంచ, లాల్చీ వాటం అంతా
కనిపెట్టున్నాడు వెంకన్న. ఇంకా
ఆలస్యం చేస్తే అసలు బెడిసికొట్టుండేమా
అని ఓ నిర్ధారణకు వచ్చి, ఆఫీసుగదిలోని
వెండిగ్లాసు పెద్దట్లోకి తీసుకుపోయి తీరు
బడిగా నెమ్మదిగా గేటుకేసి వచ్చాడు
హైడ్రోజన్ బాంబు మీదపడ్డా దులిపేసు
కునే నిర్దిష్టత. గేటు తీస్తూ అప్పుడే
ఆయన్ని అకస్మాత్తుగా చూసినట్లు ఆశ్చ
ర్యంగా మొహం పెట్టి—

“ఎవరు బాబూ? ఏంటి కావాలి తమకి?”
అన్నాడు.

“ఆఫీసరుగారు లోపల వున్నారా?”
అన్నాడాయన.

“ఏం? ఎందుకు? ఏంకావాలి మీకు
ఆయనలో?” అన్నాడు చిరాగ్గా వెంకన్న
కనుబొమలు ముడిచి.

“కొంచెం పనుండి... ఓసారి దర్శనం
చేసుకుందికి వీలుంటుందేమా అని” సందే
హిస్తూ అన్నాడు ఆయన.

“ఇప్పుడేం లాభంలేదు. అయ్యగారు
‘బిజీ’గా వున్నారు. ఇప్పుడు ఎవ్వరూ
చూడడానికి వీలేదు.”

“అది కాదోయ్, ఇల్లా చూడు” తళతళ
మెరుస్తూన్న ఓ వెండిరూపాయి చేతులు
మారింది. ఆ అరక్షణంలో అంతవరకూ
కోపంగా చిరాగ్గావున్న వెంకన్న మొహం

వికసించింది. ఆనందంతో కూడిన చిరు
నవ్వుతో కళ్ళు పెద్దవిచేసుకుని

“మీరా బాబూ, ఒక్క నిమిషం
వుండండి లోపల చెప్పినట్లాను” అంటూ
ఎంతో ఆహ్వాయంతో ఏ సాతికేళ్లనించో
ప్రాణస్నేహం కలిగినవాడిలా,
ప్రబంధపులా, ఆయన్ని పలకరించి
ప్రసన్నుతదనంతో ఇంట్లోకి వెళ్ళేడు. మల్లీ
క్షణంలో వెంకన్న నవ్వుమొహం సావి
ట్లోంచి ఆయన్ని పిలిచింది. ఆయన బుంగ
మీసాలు సవరించుకుంటూ ఫామేదాతో
ఆఫీసరుగారిగదిలోకి ప్రవేశించేరు.

ఆఫీసరుగారు బుర్ర వంచుకుని
ఏవిటో పూరికే రాసేస్తున్నారు, వెంకన్న
వచ్చి ఎవరో వచ్చారని చెప్పినప్పట్నించీ
ఆయన గది గుమ్మం లోపలగానిల్లుని చిన్న
బొడిదగ్గదగ్గి, గొంతుక సవరించుకుని,
కండువా మెడమించి జాయిగా సర్దు
కున్నాడు. ఆఫీసరుగారు తలెత్తి చూశేరు.

“మాది... వూరండి... మీహీహీ... తమ
దర్శనం చేసుకుందామని...”

“ఏంపని?”

ఆఫీసరు సింహంలా చూస్తున్నాడు.
ఆయన ఆఫీసరు నైతికబలాబలాలు అంచనా
వేసుకుంటున్నాడు. “అంతా మేకపోతు
గాంభీర్యమా, నిజంగా స్ట్రిక్టుమనిషా” అని.
తొంగిచూసి మాయమైన వెంకన్న మొహం
ఆయన దిగజారిసరైర్యాన్ని ఎగసందోసింది.

“బ్రహ్మయ్యగారు చెప్పారు మీసంగతి.
ప్రభువుల దర్శనం చేసుకుందామని
వచ్చాను. మావాణ్ణి కాపాడమని”

బ్రహ్మయ్యగారిపేరు వినగానే ఆఫీసరు
గారి మొహంలో సీరియస్ నెస్ తగింది.
ముఖకవళికలు మామూలుసాాయికి వచ్చేయి.
ఇంతలో ‘ఆయన’ సంజ్ఞ చేయగానే ఓబుట్ట
గదిలో వారింది.

“మామిడిపల్లెలండి. మాపూరిపల్లె చాలా
ప్రశస్తమైనవి. ఈమట్టుప్రక్కలకి ఇల్లాంటి
పళ్ళులేవు. ఈజాతి మావక్కతోటలోనే
వుంది”

ఆఫీసరుగారి మొహంమీద చిరునవ్వు
అంకురించింది.

“ఎందుకుండీ ఇవన్నీ” అన్నవారిమాటల్లో
అంగీకారం నూచించే మెత్తదనం వుంది.

వెంకన్న బుట్టలోపలకి తీసుకుపోయాడు.
వెంకన్నని వద్దనబోయినట్లూ, వాడు ఏమీ
వినిపించుకోకుండా బుట్టతీసుకుపోతూ
న్నట్లూ, వాడు ఆపినా ఆగేరకం కాదనీ,
వాణ్ణి మంచిలోకి మార్చటం బ్రహ్మతరం
కాదనీ అర్థం తోపించేలాగ అదోలా
మొహం పెట్టేరు ఆఫీసరుగారు.

“మా విశ్వనాథం చాలా తెలివైనవా
డండి. అన్ని పనులూ అతి చురుగా చాక
దక్యంతో చేస్తాడు. గుమాస్తాలో అంత
సమర్థుడు లేవని తమకే తెలిసేవుంటుంది.
మరి వెళ్ళిస్తాను. వెలపు” ఆయన వెళ్ళిపో
యాడు.

ఇంకో గంటకి ఆఫీసరుగారింటిముందు
ఓ ఫియట్ ఓల్డుమోడలు కారు ఆగింది.
వెంకన్న పరుగెత్తుకుంటూ గేటుదాకావెళ్ళి,
పరుగెత్తుకుంటూ లోపలికి వచ్చి ఆఫీసరుతో
వాడావిడిగా చెప్పేడు బ్రహ్మయ్యగారు
వచ్చారని.

ఆఫీసరు త్రుళ్ళిపడి లేచేడు. బనీసుకంటి
వైటర్నిటవల్ కప్పుకుని, లుంగీ ముడి
బిందుకుంటూ వెంటనే గేటువరకూ వెళ్ళి
ఆయన్ని ఇంట్లోకి ఆహ్వానించేడు.

బ్రహ్మయ్యగారిలాంటి రాజకీయ నాయ
కుణ్ణి మంచిచేసుకోకపోతే శంకతగిరి మాన్యా
లకి బ్రాన్స్ ఫరు తప్పదని ఆఫీసరుకి తెల్పు!

“ఏబిటి తమరిలా దయచేసేరా?” అంతటి
గజితుడు ఆఫీసరు తనో? పురుగు ననుకు
న్నాడు ఆయన ముందు.

“అట్నో, మాపూరి అక్కయ్య మాటమీద
వచ్చేను. వాళ్ళ విశ్వనాథం చాలా చురు
వైనవాడూ తెలివైన వాడూనూ. నెప్పు
ప్రమోషనుకు అతను అన్ని విధాలా తగినవా
డనుకుంటాను” బ్రహ్మయ్యగారి
వాక్యం తీరులో ఆ విషయంలో తన కేవల
సందేహం లేదనే దృఢనిశ్చయము నిబిడి
కృతమైవుంది. సంభాషణ జరిగేటంతసేలూ
ఆయన పాముతల చేతికరని నెమ్మదిగా
వేలమీద కొట్టూనేవున్నారు పూతపడంగా.
ఆ శబ్దంలోని అంతరార్థం ఆఫీసరుకి
తెలుసు, గది వెనక వసారాలో మామిడి
పళ్ళు వాసన చూస్తూన్న వెంకన్నకి తెలుసు.

“అతనికైనా అయిదారుగురు వున్నా
రంటే—నీవీయారీటి...”

“అఁ సమర్థతమందు నీనియారిటీ లెంతి?” చేతికర్ర పూపుగా ఆఖరిసారి గట్టిగా నేలనుకొట్టి కుర్చీలోంచి లేచెను బ్రహ్మయ్యగారు.

కొంగు బురుమంది. చేతికర్రచప్పును ఆసీసరు మెదడులో మెదుల్చునే వుంది.

రాత్రి తానాలో పది కొట్టాండగా ఆయన మళ్ళీ కేటుముంగు తయారయ్యాడు. వెంకన్న అతికిడి పనికిట్టి శిశునవుతో ఆయన్ని లోపలికి తీసుకువచ్చెను. ఆసీసరు గారు “దయచేయండి” అని కుర్చీ చూపించెను.

“ఇప్పుడే బ్రహ్మయ్యగారువచ్చినారే?”

“అఁ అలాగా అండి, ఎంతసేపైంది?” అన్నా డాయన, తనేమీ ఎరగనట్లూ, అప్పుడే తనీప్రపంచంలో అడుగుపెట్టినట్లూ మొహం పెట్టి.

“మీ విశ్వనాథంసంగతి చెప్పేరు. చూస్తాను”

“చూస్తాననటంకాదు ప్రభువులు తిల్పు కుంటే కొనిదేముంది” ఒక బరువు కవరు బల్లవీదికి పోకింది.

“ఎదిటండీ ఇదంతా” అన్నాడు ఆసీ సరు నీరసంగా. ఒకరి నైతికవిలువలు ఒకరు లెక్క వేసుకుంటూన్నట్లు ఒకరి మొహంలోకి ఒకరు తీడుకొలం చూసుకున్నారు.

ఆయన బంగమీసాలు సవరించుకుంటూ “అట్టే విముదండీ మీమీద మాకున్న ప్రేమనీ భక్తినీ, గౌరవాన్ని ఇదో స్వల్ప రూపాన్ని చూపించుకుంటున్నాం ప్రభు వులు కటాక్షించాలి మరి”

బ్రహ్మయ్యగారి చేతికర్రచప్పును ఇంకా వింటూనేవున్న ఆసీసరుగారు చిడిచివచ్చి దేవుడా “అది” డ్రాయర్లోకి దిగజార్చి ఎంతో చిరాకు మొహం పెట్టి మట్టుప్రక్కల కలయజూసెను.

“విశ్వనాథమా, చురుకైనవాడు కదూ, ఆట్టే ఇబ్బంది వుండదులెండి. కొయిశక్తుల ప్రయత్నిస్తాను” ఆసీసరు లేచెను.

“నెలవిప్పించండి” దణ్ణం పెట్టి ఆయన పిల్చిపోయాడు.

మరి కొన్నాళ్ళకి. విశ్వనాథం హుషారుగా ఆచేశ ఆసీసుకివస్తున్నాడు. అతని సంతోషానికి అంతులేదు. పెళ్ళి నాటి తర్వాతి తనకి మళ్ళీ అంతసంతోషము కలిగింది ఆ రోజునే. అక్కయ్యమామ చెప్పే గు ఆర్డర్లు ప్యాగు అయ్యాయనీ, ఆరోజు వస్తాయనీ. తను గజి తెడు ఆసీసరు అయిపో తున్నాడు. అక్కయ్యమామ మీసాలపైని అపరిమితమైన అభిమానం పుట్టుకొచ్చింది ఇహమీద ముందు డివాలాబంట్లా తుం దన కొలతనూ... ఇంక తన పెళ్ళానికి కావల్సిన సగలు చేయించవచ్చు... ఇదివరకులా

ఆబగా రోడ్డుమించే యో కేసులుకేసి చూడ నవసరంలేదు. దర్జాగా లోపలకే వెళ్ళి కొనుక్కోవచ్చు. పిల్లల్ని కారులో కొన్యెంటుకు పంపించాలి ఇప్పుడు కొలు మీద కొలు వేసుకుని ముఖంగా కొవల్సిన వన్నీ తింటూ (అయ్యగారు హోటల్లో రెండు ఇడ్డీ సాంబారుతోనే సరిపుచ్చుకో సక్కు ర్లేరు), చూస్తూ, కొరికలన్నీ తీర్చుకో వచ్చు. తన స్వంతకారులో - అక్కయ్య మామ ఫియోర్ ఓల్డుమోడల్ తిల్పుకుని నవ్వుకున్నాడు - భార్యపిల్లల్లో నీచికి నీనీ మాలకి తిరిగొచ్చు... అమ్మయ్య ఎన్నాళ్ళకి ఈ ‘బల్లదగ్గర బానిసత్వం’ నించి విముక్తి! చేతిలోని కాయితాల పాడే కేసి చూస్తూ సానుభూతిగా ఓ నీరసపు చిరునవ్వు నవ్వేను. రోజూ తను విధిగా నడిచే ఈ రోడ్డూ, ఈ చెట్లూ, గరల్తూలు గోడా, ప్రక్క మైదానంలో పుర బాల్ ఆడే పిల్లలూ - అంతటితో బుద్ధిం తీరిపోతుంది బెంగగా చూసేను మట్టూ పాపం తన స్నేహితులంతా అల్లా గుమాస్తాలగానే వుండిపోతారు. ఎంతో తెలివైన వాడైతే నేనే అందరికీ అక్కయ్య మామలుంటారా? తనకి ఆర్డరు రాగానే మిత్రులందరూ అభినందిస్తారు. ఇంక కంప్రాబ్యులేషన్లూ, షేప్ షేండ్లూ, ట్రీ పార్టీలూ ఓ ఒహోలేమిటి తనకి ఆసీసుపన్న చేతికొకపోయినా, తనని మిత్రులు ఏం వేశాకోశం చేసినా, ఇప్పుడుమట్టుకి తన సుగుణాల్ని వర్ణించి తనని గొప్పగా చెప్పు కుంటారు. తనకి పూలదండలువేసి పార్టీ లిస్తే తాను వినయం నటిస్తూ ‘ఇది అంతా మీ అభిమానమేకాని నా ప్రయోజకత్వం ఏమీలేదనీ, మీ పొగడ్తలకు తగినవాడిని కానీ అంటూ ఓ చిన్న పుషన్యాసం దం చేస్తాడు. తనతోటి గుమాస్తాలే తన చేతికిందికి వస్తే? కె. విశ్వనాథంలాంటి వాడు వస్తే బాగుండును. పసంతా వాడే చేసుకుపోతాడు. తనకి సంతకాల శ్రమ తప్ప ఇంకేమీ వుండదు... ఈపాటికి ఆసీ సరులో తెల్సవుంటుంది కావాలనే తను ఆలస్యంగా వచ్చిన్నాడు తన కేనీ తెలియ నట్లుండాలని.

ఆసీసులోకి వచ్చేను విశ్వనాథం. “విశ్వనాథం!” అన్న కేక విని, అప్పుడే అందరికీ తెలిసిందేమీ అన్నట్లు వెనక్క తిరిగి చూసెను. కేశవయ్య కేశవన్నది తన్నికాదు కె. విశ్వనాథాన్ని! తనూ అటు కేసి చూసెను. విశ్వనాథాడి మట్టూ మిత్రు లంతాచేరి సంతోషంగా ఏదో అంటు న్నారు. కంప్రాబ్యులేషన్లూ, షేప్ షేండ్లూ ఎడతెరిపి లేకుండా జరిగిపో తున్నాయి.

“నువ్వు అదృష్టవంతుడివోయ్ విశ్వం. నీ తెలివి తేటలకీ, దురుకుతనానికీ తగినట్లు గానే వచ్చింది ఈ ప్రమాదము. నువ్వు గజి తెడు ఆసీసరు వగయ్యవంటే మాకు చాలా గర్వకారణం” అన్నాడు రంగయ్య.

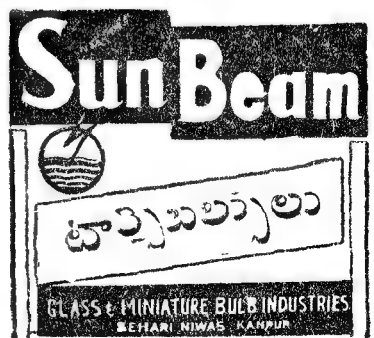
“అసలు విశ్వనాథం మొదటినించి ముప్పు నూటిగా నడిచే మనిషి. ఇంట్లో ఎంత బాగ పడుతున్నా ఎరని ఏగానే వైన తెచ్చు కోడం ఎరగకు. వాడి నిజాయితీయే వాణ్ణి రక్షించింది” అన్నాడు కేశవయ్య.

“ఎంతోయ్ ఏవేనా బ్రయల్లు చేసే వేమిటా? అంతిమంది ప్రేమండగా నీ కల్లా వచ్చిందిరా?” అన్నాడు ఫలోక్షిగా వెంక ట్రాపు.

“వాడి సంగతి తెలిసే అల్లా అంటా వేమిరా? అడిగిందుకోకుండా నీరి వాణ్ణి వరించి వచ్చింది అంతే... ఇదిగో ఐ. విశ్వ నాథం వచ్చేడే. ఎంతసేపైందిరా, వచ్చి... నీకు తెలిసిందిరా, భాయ్ మన విశ్వనాథం ఆసీసరు అయ్యారా” అన్నాడు కేశ వయ్య.

“అఁ” అని మాత్రమే అనగల్గిన విశ్వ నాథం తెరచిన నోరుతో గ్రుడ్లు మిటక రించి, మొహాన్ని నెత్తురుమక్క లేకుండా కొయ్యయిపోయి అల్లా చూస్తూ నిల్చుండి పోయాను.

తర్వాతి, అక్కయ్య మామమీసాలు వూడ లాగి ఓలు మోడలు ఫియోర్ కారు ఇంజన్లో వేసి వుపక శెట్టాలనే విశ్వనాథం తీవ్రప్రయ త్నాలూ, అక్కయ్యమామ నాలిక కరచు కున్నా తెగని నాలికా, మన్యానికి ట్రాన్స్ ఫర్లైన ఆసీసరు అర్థంకాని మొహమూ, బయటికి పొక్కని గంభీరముకొని ప్రపంచదరిత్రలోని పరమ రహస్యాల్లో వుండిపోయాయి

డెస్టిని బ్యూబల్బు : మెస్సర్లు: వి. సి. రాయలింగం & సన్స్ 2/422, టంకసాలపేధి, మద్రాసు.

మనశ్శాంతి

రంగ రంగుల దీపాలతో, పచ్చని రంగుల జాలతో, కిందపడి జరిగిపోయిన పూలరక్కలతో మంగళ వాయిద్యాలతో కళకళలాడుతున్న ఆ పండ్లతో మీరా ఒక్కరే అందరికీ విచిత్రంగా కనపడుతోంది. ఎటువైపుచూసినా పట్టుచీరలూ, కుకల ప్రక్కలూ, కొత్త స్నేహలూ, ఆ ఆనందాన్నంతటినీ ఒదిలేసి మీరా ఓ మూల నక్కి కూర్చుంది. స్నేహితురాలి పెళ్లికి వచ్చి అలా దిగులుగా కూర్చున్న మీరాని అందరూ వింతగా చూస్తున్నారు. చాళి దూపుల్ని భరించలేక ప్రకారంగా వుండే తోటతో పెళ్లి గట్టుమీద కూర్చుంది.

గట్టుకింద వేగంగా పొక నీళ్లతంక చూస్తున్న ఆమె ఆలోచనలు అంత వేగంగానూ ఒక చాన్సొకటి తరుముకుపోతున్నాయి. ఆలోచించినకొద్దీ మీరా మనస్సు క్షుణ్ణిపోవటమే గాకుండా మొద్దుబారి పోవటమూ కూడా జరిగింది.

చిన్నతనంనుంచీ తనతో అంత చనువుగా, సఖ్యంగావున్న సరళ హృదయం విప్పి తనతో మాట్లాడలేకపోయింది. తన సహాయం చేసేటంత సమర్థత లేనవరకు

దేమో! తనంటే నమ్మకం మమకారం వున్నట్లు తిరిగిన అత్యయంరాతే, మనస్సుని దహించే విషయాలని చెప్పలేక పోయింది. అన్నాళ్లు స్నేహంగా వుండగలిగినందుకు తన ఒక్క సహాయం చెయ్యటానికిగానీ, ఒక్క సలహా యివ్వటానికిగానీ అనకాశం లేకపోయింది. ఆ లోపం ఎవరిది? నమ్మకం

కొమ్మూరి

ఉషారాణి

కలిగించలేకపోయిన తనదా? లేక నమ్మకం చెప్పలేని సరళదా?

మనకి సహాయం చెయ్యగలవాళ్ళూ, చెయ్యదలచుకున్నవాళ్ళూ ఒక్క గజం దూరం లోనే వుంటారు. నోరు విప్పి ఒక్క మాట చెప్పినా, చెయ్యటానీ ఒక్క సహాయం కోరినా, చిక్కులు చాలామటుకు తొలగిపోయే అవకాశముంటుంది. కానీ కొందరు అత్యయంతోనే హృదయం విప్పి మాట్లాడి

లేరు. భూమి బద్దలైపోతున్నా నోరు మెదపరు. ఎంతటి ప్రమాదకరమైన పరిస్థితులు ఏర్పడుతున్నా మనసులోనే చామకుని కృశించిపోతారు. అది అలా హృదయంలో పేరుకుపోతాయి కానీ అంతరించవు. నూది సుచ్చినట్లు మనిషిని వేధిస్తూనే వుంటాయి. తర్ఫీరితంగా మానసిక అవాలోగ్యం ప్రారంభమవుతుంది. ఒంటరిగా కూర్చున్నప్పుడు ఆ చిక్కులు మరీ దూదరపేద తాయి మనుష్యుల్ని. వైకి ఎంతోసేపానం, ఓర్పు ప్రదర్శించడం జరుగుతుంది. కానీ క్రమంగా మనుషులు కుళ్ళటం ప్రారంభించి, అది ఒక జబ్బుకింద తయారవుతుంది.

ఈ రకం మన సత్వం మనుష్యులలో రకరకాలైన మార్పులని తెస్తుంది. ఈ ప్రపంచంలో తాము నమ్మదగినవాళ్లు ఎవరూ లేనట్లూ, తమ కష్టాలు చెప్పకునేందుకు ఎవరూ లేనట్లూ బాధతో కుమిలిపోయే వారి ఆలోచనాశక్తి పెడదారి న పడుతుంది. ఏ ప్రశ్నకైనా నూటిగా సమాధానం చెప్పలేకపోతారు. సంభాషణా చాతుర్యం సన్నగిల్లుతుంది. పరులనుంచి పానుభూతి దొరకదు. ప్రాప్తానం వుండదు. అలాచనలతో అనుమానాలతో వేధించుకునే మనసు అర్థంలేని గుబులుని కలిగిస్తుంది.

"సరళా! నీ ముఖం చూస్తే వాకివాళ్ళ విదో ధియమేస్తోంది. అలా ముంగిలా కూర్చోవలమూ, పలుకరిస్తే సుఖం వలమూ, నిన్ను విదో విషయం బాధిస్తోందని స్పష్టమవుతోంది. ఆ దోషావారో చెప్పకూడదు! చేతివైస సహాయం చేస్తాను."

"నా విషయాలు ఒకరితో చెప్పకోవలసింది కావు. నా కష్టాలూ సహాయం చెయ్యలేదు. బ్రతుకంతా యిలా వెళ్ళి బుద్ధివలసిందే."

"చాలా పొరబడుతున్నావు. కాస్త ప్రశాంతంగా ఆలోచిస్తే ప్రతి సమస్యకీ పరిష్కారమంటూ వుండకపోదు. వాటిని దాచుకోవలమన్న కలిశే ప్రమాదం బహుశా నీకు తెలియవచ్చింది. దైర్ఘ్యంగా ఎక్కడి వక్కాడే లేళ్ళేసుకుని, హాయిగా బ్రతికడం నేర్చుకో. నీకు నమ్మకమున్న వారితో నీ మానసిక బాధలనిగరించి చెప్పి ఉపశమనం పొందడం మంచిది. నోరన్నా మెదపకపోతే నువ్వు యిబ్బందుల్లో వున్నావని ఎదటివారి కలా తెలుసుంది? ఇదే మన్నా స్వర్ణలోకమా? కలలో దేవత నీకు కనపడి సహాయం చెయ్యటానికి? ఎదటివారికి నీ విషయాలు చెప్పలేకపోవటం కొంతవరకూ నీ పిరికితనంవల్లనే అని చెప్పాలి. ఇంట్లో అంతమంది వున్నారని అప్పు చెల్లెళ్ళూ, అవసరమైతే ప్రాణమైనా యివ్వటానికి సిద్ధపడే స్నేహితురాళ్ళూ వున్నారని. వారిలో ఏ ఒక్కరికైనా నీ చిక్కు లేమిటో చెప్పటానికి ప్రయత్నించ గూడదా?"

ఎంతో సఖ్యంగా సాహదర్యంతో సంతాపించుకుంటూ కట్టుగా తిరిగి సరళా ఆమె సహాయం చెయ్యలేకపోయింది. ప్రాణం విసిగిపోయేటట్లు బ్రతిమాలినా సరే ఒక్క విషయం చైకి పొక్కునివ్వదు. చైచెచ్చు "నీకు తెలియలే!" "నువ్వు అర్థం చేసుకోలేవులే", "నాఖర్చుమింలేలే" అనే సమాధాలతో ఆమెనిషికి కొంత అనాంకారమున్నదేమో ననే అనుమానం కలిగిస్తుంది. మరి గట్టిగా ప్రశ్నిస్తే ముఖం పక్కకి తిప్పుకుని కళ్ళనీళ్ళు దాచుకుంటుంది. అంతటితో వారి సంభాషణ ముగిసిపోతుంది.

కంటి మెలసి తిరుగుతూ, ఒకేచోట వుండే అక్కచెల్లెళ్ళ మధ్యా, తిలి కూతుళ్ళ మధ్యా కొన్ని విషయాలు అజ్ఞాతంగానే వుండిపోతాయి. అత్తవారింట్లో ఎన్ని యిబ్బందులు పడుతున్నా తిలితో చెప్పటానికి, సలహా పొందిటానికి వెనక్కిలేస్తుంది కూతురు. అలాగే డబ్బు చిక్కులూ, యితర యిబ్బందులూ చిత్రహింస పెడుతున్నా, కృశించిపోతారే గానీ

పరస్పరం సహకరించుకోలేదు అక్కచెల్లెళ్ళు.

* * * సామాన్యంగా అడవాళ్ళు నోట్లో రహస్యాలు దాగవనీ, విదో ఒక సందర్భంలో వాటిని బెటవె శబ్దస్తారనే అభిప్రాయం వెల్లడిస్తూంటారు కొందరు పురాణగాథలు, కౌవ్యాలు, ప్రబంధాలు చదివి వాటిని నూరింట నూరు పాళ్ళు నమ్మేవారు ఈ విషయాన్ని నమ్మటమూ, ప్రచారం చెయ్యటమూ జరుగుతోంది. ఈ వాదన అంతటితో ఆగటమే లేదు. స్త్రీలు తమ విషయాలలో చాలా జాగ్రత్తగా ప్రవర్తిస్తారనీ, యితరుల విషయాలను అతి తేలిగా బయట పెడతారనే అపోహ గూడా ఒకటి వుంది. పరుల కష్టసుఖాలని సరిగా అర్థంచేసుకోగల సహనమూ, సహృదయమూ, ఎంతటి చిక్కులనైనా సరే తమని సమీపవారిని స్వార్థత్యాగంతో కాపాడగల శక్తి స్త్రీలలో తరచు కనపడుతూ వుంటుంది. దీనికి పరులను అర్థంచేసుకుని నానుధూతి కనబరచగల శక్తి కారణమని చెప్పవచ్చు.

ఈ సందర్భంలో ఒక ప్రఖ్యాతి నవలా రచయిత సృష్టించిన యిద్దరు స్త్రీ మిత్రులని గురించి చెబుతాను. ఆ యిద్దరిలో ఒక యువతి పల్లెటూరిది. పట్నవాసంలో జీవించాలని పెద్ద కలలు కని, ఊహాసాధాలు విరియించుకుని, ఆ మోజులో ఒక యువకుని వివాహమాడుతుంది. కాలక్రమన ఆమె గాలిమేడలు కూలిపోవటమే కాదు, భర్త స్త్రీలోపడడనే విషయం గ్రహిస్తుంది. రెండో యువతి ధనికులవిద్ద. చదువుకున్నది. పట్నవాసంలో పెరిగినది. నాయకుని ఎవరికి వారే అమాయకంగా అతిగాధంగా ఇద్దరూ ప్రేమిస్తారు. ముఖాముఖి కలుసుకున్నప్పుడు అటువంటి స్త్రీలు ఎంతటి అనూయూ ద్వేషాలు ప్రదర్శిస్తారో, అవి ఎదురుమానే పతితలను రచయిత ఒక విచిత్రమైన సన్నివేశంతో ఆశ్చర్యదశికుల్ని చేస్తాడు. పరుల మా క్యాళతో ప్రారంభమైనవారి సంభాషణలో క్రమంగా పరస్పరం జాలి, సహృదయత కనబడతాయి. గాలివాసలో ఓ చెబుడగిర కూర్చుని, అతి ఆప్యాయంగా ఒకరి చేతిలో ఒకరు చెయ్యి వేసుకుని, వారి హృదయంలో రగులుతున్న బాధనీ, అజేదననీ, నాయకుడు వారి జీవితాలను ఎలా నాశనం చేసిందీ చెప్పకుంటారు.

అలా హృదయం విప్పి మాట్లాడుకోవటం వల్ల యిద్దరూ ఉపశమనం పొందగలుగుతారు. కానీ ఆ కథ చదువుతున్నంతసేపూ యిద్దరు స్త్రీలూ పరస్పరం కష్టసుఖాలను

రోజంతా శ్రమపడి పనిచేసిన తరువాత

మీకు డిప్యెహము

హమాంనకు సాటిలేదు!

మీ దబ్బు అదాయము చేయదుకూడా! హమాంలాడి నచ్చే లేదు - ప్రతి విగ్ల ఎంతో శాంపు వచ్చును! అది మంచి నబ్బు అని మీకు విశ్వాసముగీ తెలుసు. ఎందుకంటే అది లతా తయారు.

ఇండియా పెట్రోలియం, ఇండియా ఏర్వాహణ క్రింద, ఇండియాలోనే తయారవుతున్నది. లతా స్పెర్డ్స్ రెప్రెజెంటేవ్ మంగళవారము, శనివారముల రాత్రి 8 గంటలకు లేడియో పిలోన్లలో వివరించి TS. 9775 (2)

★ మనశ్శాంతి ★

నిష్పి చెప్పకోవటం సమంజసంగా లేదేమో అనే అనుమానం కలుగుతుంది. దానివల్ల వారికి తరువాత ఎటువంటి లాభం చేకూరిందీ అనే విషయమటుంచి, ఆ ప్రస్తావన చదివిన తరువాత ఆ సన్నివేశం మన హృదయంలో శాశ్వతంగా నిలిచిపోతుంది.

మన విషయాలని ఒకరితో చెప్పకోవలసిన అవసరం మేముంది? మనకంటే వారికి బాగా ఆలోచించగలిగే శక్తి వుంటుందనే దూధి ఏమిటి? అని ప్రశ్నించేవారితో బాదించటం కష్టం. అలాగని కనిపించిన ప్రతివాళ్ళతో, ముంగూ వనుకా ఆలోచించకుండా, ఒకే ధోరణితో స్వవిషయాలని గురించి చెప్పకోనవసరమేలేదు. అటువంటి అనివేకమైన పనికి పూనుకుంటే, మనశ్శాంతి కలగకపోవటమే గాకుండా, నవ్వులపాలయే ప్రమాదంగా ఉంటుంది.

కొందరి ముఖాలమీద అసలు పున్న విషయాలనే కాస్త గట్టిగా చెప్ప బుద్ధివున్నది. కొందరు కేవలం మన స్వవిషయాలను సేకరించి మూటగట్టుకొని మహాతపత్రయ పండితు ఆ ప్రయత్నంలో గమక కృత్యాత్మకతే, విధిలో అడుగు

పెట్టింది మొదలు నోట్ల బూరా ఒక్కటి తరువాయిగా అన్ని విషయాలూ జైటికి వా రేస్తారు. అటువంటివారిని కాస్త తెలివిగా ఉపయోగించుకోవాలంటే, నలుగురికీ త్వరితంగా తెలియజేయాలనుకొనే విషయాలని వేరే ప్రకటనప్రత్యేక ఖర్చులేకుండా, వారి చెవిలో వేళామా, అంటిలమీద ప్రపంచానికి తెలుస్తుంది. సామాన్యంగా అటువంటి వ్యక్తులవిషయం స్వామిభవం ద్వారానే లేక పరిశీలనద్వారానే తెలుసుకోవచ్చును.

తమకి సన్నిహితంగా వుండి, నమ్మకమున్న వ్యక్తులకి సొంత చిక్కులను గురించి చెప్పటములే ప్రమాదంలేదు. దానివల్ల తాము లోపమైనా తామునిగానీ, ఎదిటివారి దృష్టిలో హీనమైపోతామని గానీ అపోహపడుతూ కుర్చిపోవటం భారబాటు. అవి ఒకరితో చెప్పవలసినా తానవారు యితోధికమైన సహాయం చెయ్యాలని ఆశించవలసరంలేదు. ఒక సలహా అడిగినప్పుడు, ఆ విషయమే ఎదిటివారు మన అభిప్రాయాలతో ఏకభవించాలనీ, ఆ సమ

తముమీద (చదువుకుంటూ ఆగి) చిన్నక్క! పదమంటే ఏమిట?

చిన్నక్క: పదమంటే మాటన్నమాట.

పెద్దక్క: అదేమిట, తప్పు అర్థంచెబుతున్నావు?

చిన్నక్క: పదమనా మాటన్నా ఒకటేగా?

పెద్దక్క: కాదు. పదమంటే వెళ్లమని, మాటంటే రమ్మని, అర్థంకాదా?

అయ్యగారి గాంధీ, — మా సెప్టెంబర్.

స్వనిగురించి మనలాగే ఆలోచించాలనీ కోరుకోవలసివచ్చింది. వారి భావాలని గౌరవించినంతకాలం కొత్తవిషయాలని గురించి తెలుసుకోవటం కనీసం చేర్చుకోవటం జరగదు. తమ చిక్కులనీ సమస్యలనీ ఒకరితో చెప్పకుని, చర్చించటమువల్ల, లేనిపోని అపోహతో ప్రమాదంగా కనపడే పరిస్థితులని ఎలా తప్పించుకోవచ్చునో, యితోధికమైన కొన్ని యిబ్బందులని ఎలా తొలగించుకోవచ్చునో బోధపడుతుంది.

జీవితంలో ఏ ఆనందాన్నయినా అనుభవించే శక్తి గొప్పదాంటే మనశ్శాంతి ఎంతో అవసరమని ఒప్పుకుంటే రాలి. చిక్కులు ప్రత్యేకంగా తొలగిపోయి జీవితమనే బాట సాఫీగా ఆనందించే నెలుగులో ప్రవేశించటమువలనే గాకుండా, హృదయం విప్పి ఆ చిక్కులని గురించి యితరులతో చెప్పి పొందే ఉపశమనంవల్లగూడా మనశ్శాంతి కలుగుతుంది. ఈ రకం మనశ్శాంతికి గొప్పజేతే శివులనీ, తత్వలీతంగా కలిగే లాభాలనీ కొలవటానికి ఏ ప్రమాణాలూ లేకపోవచ్చు కానీ జీవితంలో సన్నిహితంగా వుండి పరస్పరం సహకరించుకోగల వ్యక్తులు దూరమైపోయే అనకాశంమటుకు వుంది ★

కాంచనద్విపం

వెల:రు. 1/8. లు.

తపాలా ఖర్చు ప్రత్యేకం.

ఆంధ్రగంధమాల, మృదాను-1.

నిగనిగలాడు దీర్ఘ కుంతలాలకు

కేశవర్ధని

కలలోని
మందును
వికటించండి.

గురువులను. దురదను చూస్తుంది. వెంట్రుకలు రాలటం ఆనంది. అకాలంలో వెంట్రుకలు నెరియటం ఎందుకు? నెరియటం ఆలస్యం కానివ్వండి

కేశవర్ధనితో కేశాలకు క్రొత్త కళ చేయవచ్చు.

కేశ కుభ్రతకు. సువాసనకు షాంపూ వాడండి

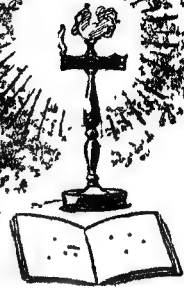
కేశవర్ధని ఆ 14, షాంపూ ఆ. 14 పోస్టేజీ అదనం. అన్నిచోట్లా లభించును.

కేశవర్ధని ప్రాదప్ర్యు. కోయంబత్తూరు.

స్వయంసిద్ధ

17

గోవిందు డింతసేపటినుంచి - ఏదో క్లిష్టమైన లెక్కకి పరిమైన ఆస్వదు లాక, కేంద్రా వివాద పడుతూ కూచున్నాడు చదువులగదిలో... అతడికి మరొక ధ్యాసేలేదు. బయట గురుంతలుపు చప్పుడు కొవలం, అది విని భార్య లేచివెళ్ళటం, ఆమె ఇంతసేపటినుంచి తన యెదురుగా కూర్చుని ఉండకపోవటం - ఇవేవీ కూడా అతడు గమనించనేలేదు. 'టేబిల్ మీద తెరిచిఉన్న పుస్తకంలోని పేజీలమీదనే అతడి చూపు నాటుకుపోయింది - అది తప్ప ఇంక చేసేకేసీ చూడటానికి - ■ లెక్క పూర్తిఅయితేనే కాని మరొకవైపు మనస్సు మరల్చుటానికిగాని అతడికి విశ్రాంతిలేదు.

కొంతసేపయినాక అతడు చటుక్కున చప్పుట్టుకొడుతూ 'యూల్ ఆఫ్ థ్రి ఫినిష్' చేశాను. ఈసారింకేమిస్తావ్! అన్నాడు సంతోషంతో.

పట్టలేని ఆనందంతో - జిజ్ఞాసాదృష్టితో గోవిందుడు భార్య కూర్చుండే కుర్చీకేసి అప్పుడు తలయెత్తి చూశాడు. అక్కడ భార్యలేదు. అక్కడ మరొకరు గంభీర ముఖంతో నిలబడిఉన్నారు. ఈ సమయంలో, ఈ గదిలో, ఈ స్థితిలో ఆయన్ని తాను చూస్తానని ఊహించుకోలేదతడు! అతడి మనస్సులోని ఉల్లాసం, ముఖంలోని సంతోషం చటుక్కున అప్పుడే మాయమైనాయి ఆస్థితిలో ఉండగానే అతడి కర్తవ్యం మళ్ళీ చటుక్కున స్ఫురించింది. అదరాబాదరా కుర్చీలోంచి నిలబడ్డాడు. ధయసంధి మాళ్ళిర్యాలతో అతడికి తెలియ

కుండానే అతడి నోటినుంచి "నాన్నా. మీరా?" అన్న మాటలు వెలువడ్డాయి.

తండ్రి సమాధానం చెప్పకుండా ఆళ్ళి ర్యంతో కొడుకును ఆ పాదమస్తకం తేలి పారచూస్తూ మెల్లిగా ఒక కుర్చీలాక్కుని కూచున్నాడు. ■ 'టేబిల్ మీద నోట్స్ పుస్తకాలూ, మామూలు పుస్తకాలూ ఎన్నో చెల్లాచెదురుగా పడిఉన్నాయి. దానిమీద పడిఉన్న రెండుమాడు బేండు పుస్తకాలు తీసి, పేజీలు తిరగేసి చూశాడు తండ్రి. అవి ఏ సభ్యుకు సంబంధించిన పుస్తకాలయింది బహుశా అతడికి తెలియలేదేమో! మళ్ళీ వాటిని యథాస్థానంలో పెట్టేశాడు. తర్వాత గోవిందుడు గంటలతరబడి నుంచీ చేస్తూ కూర్చున్న లెక్కల పుస్తకంతీసి, ఇంగ్లీషులో చేసిఉన్న లెక్కలకేసి విస్తుబోయి చూస్తూ "ఇవన్నీ నువ్వు చేసిన లెక్కలేనా? నీదస్తూరియేనా అబ్బాయి ఇది?" అని అడిగాడు.

"ఊం." అన్నాడు గోవిందుడు నెమ్మదిగా...

"ఇది ఏ గణితం?"

"త్రైరాశిక గణితం... ఇవాళతో అయిపోయింది."

పుస్తకం పేజీలు తిరగేస్తూ కుతూహలం కొద్దీ "సంకలన గణితానికి చాలా తరువాతివా?" అని తండ్రి మళ్ళీ ప్రశ్నించాడు.

తండ్రి అలా ప్రశ్నించటంతో కుడారుడి మనస్సు ఉబ్బి తల్పిబ్బయింది తండ్రి అతడితో ఇలా ఎప్పుడూ మాట్లాడి. యెరుగడు. అలాంటివాడివాళ్ తన లెక్కల పుస్తకమే తిరగేస్తూ, త్రైరాశికం - సంకలనానికి ఎంత తరువాతితో తననే అడిగి తెలుసుకోవా లనుకుంటున్నాడు.

గోవిందుడు ఉత్సాహంతో "చాలా తరువాతిది నాన్నా! ముందు సంకలనము, తరువాత వ్యవకలనము, ఆ తరువాత 'మల్టిప్లికేషన్' (Multiplication)-ఆ తరువాతి... ఆ తరువాతిదాని పేరేమిటో చెప్పవలసిన అవసరం కొడుకుకి కలిగించకుండానే "సరే, ఇది ఇవాళతో అయిపోయిందంటున్నావే - ఈ త్రైరాశికాన్ని ఇంగ్లీషులో ఏమంటారు?" అని అడిగాడు తండ్రి.

"'యూల్ ఆఫ్ థ్రి' నాన్నా!" అని వెంటనే చెప్పేశాడు కొడుకు.

హరివారాయగణాబు ఆనంద విచారమైన కొడుకు ముఖంకేసి చూస్తూ.

"సరేకాని అబ్బాయి! సంకలన గణితమే ఎన్నాళ్ళకీ నీకు సరిగా రాలేదని, మేష్టర్లు 'ఇంక లాభంలేదు, నీకేమీ రాలేదని ఆకే వదులుకొని వెళ్ళిపోయారుకదా! అలాంటివాడి వివాళ త్రైరాశికండాకా ఎలా చాటుకునచ్చావురా?" అని అడిగాడు.

తండ్రి మాటలకు గోవిందుడు తల వంచుకున్నాడు. అతడి ముఖంలో లజ్జ - వ్యథ - ఈ రెండిటి చిహ్నాలూ ఒక్కసారిగా వ్యక్తమయినాయి.

తండ్రి పుత్రుడి ముఖకవళికలు గమనించి, "మళ్ళీ ఇవన్నీ మొదలుపెట్టి ఎన్నాళ్ళయింది?" అని అడిగాడు.

కొడుకు అలా క్రిందికివారి న చూపుతే తండ్రి ముఖమీద నిగిడ్చి మెదలకుండా ఉండుకున్నాడు. తండ్రి మళ్ళీ తన ప్రశ్నను స్పష్టపరుస్తూ -

"నా ప్రశ్న అర్థం కాలేదా యేంరా? చదువు సంస్థల్లో నాదో నుంటపెట్టి గంట వాయిండావుకదా! మళ్ళీ యొప్పుడు మొదలెట్టావని అడుగుతున్నానురా!" అన్నాడు.

మూలం : మణిలాల్ వంద్యోపాధ్యాయ

అనువాదం : మద్దిపట్ల సూరి

స్వయంసిద్ధ

“పూలపాన్సు నాటిరాతినుంచి”
 “అలాగా? బాగుంది. సరేకాని నేర్పు
 కున్నా చెబుకు?”
 గోవిందుడు మళ్ళీ తలవంచుకున్నాడు.
 తండ్రి ప్రశ్నతో అతడిముఖం ఎర్రపడింది.
 తనభార్య అన్న మాటలు చటుక్కున
 జ్ఞాపకంవచ్చా యితడికి. భార్య భర్త
 లిద్దరూ ముట్లాడుకున్న సంగతు లింకెవరికి
 చెప్పకూడదని ఆమె గట్టిగా నొక్కినొక్కి
 చెప్పింది. తనకు మళ్ళీ ఈ చదువు అది
 యెవరు చెప్పటానికి పూనుకున్నానో,

తెల్లలెవరు నేర్చుకున్నానో చెప్పాల్సి
 వస్తే భార్య పేరు చెప్పాలి. కాని ఆమె
 చెప్పవద్దని నిషేధించిందామె! అంతేత
 ఈ ప్రశ్న విని గోవిందుడు తలవంచుకుని
 అలాగే నిలబడ్డాడు.
 తండ్రి ఓరహాపుతో అది గమనించి,
 తనలో తాను నవ్వుకున్నాడు మరుక్షణం
 లోనే మళ్ళీ - “ఇన్నా శ్మయి నాక
 ఇప్పుడు మళ్ళీ ఈ లెక్కలమీదికి ఎందుకు
 పోయింది బుద్ధి?” అని అడిగాడు.
 గోవిందుడు తలయెత్తి కంపితకంఠంతో-

“ప్రయోజకుడు కావాలంటే ముందు
 లెక్కలు నేర్చుకుంటారా. తేకపోతే బుద్ధి
 వికసింపదు” అన్నాడు.
 తండ్రిమనస్సు కోవో చటుక్కున గ్రమ్ము
 కున్నట్లయింది. అయినా అతడు మనస్సు
 లోని భావాన్ని గుంభనగా ఉంచుకుని,
 కొంచెం ఎత్తి పొడుపుగా - “పెద్ద పెద్ద
 మాష్టర్లు నీకు లెక్కలు నూరిపోయావని
 ప్రయత్నించినప్పుడు - అవి మరి నీమనస్సు
 కెందుకు ఎక్కలేదు?” అని అడిగాడు.
 గోవిందుడు పసివాడిలాగా - “అప్పుడు
 వాళ్లెవరూ నాకివి తెలిసేటవి చెప్పలేదు.
 ఊరికే మాట చూట్టాడితే, నేను గాడిదనని,
 నాది మట్టి బుర్రని, లాభంలేదు. నాకేం

మీ ఎల్లోరా

పద్ధతి తలకొప్పుయొక్క

అకర్షణ పూర్తికి

కేలిఫోర్నియన్ పాపి

(రిజిస్టర్డ్ ట్రేడ్ మార్కు)

తలనూనెను

వాడండి

డేచితముగా
 దొరకును!

ఈ తలకొప్పునుగూర్చిన వివరాలు దెలుపు 7వ
 వంబరు కరవత్రమువలె (ఇంగ్లీషు, హిందీ, బెంగాలీ
 లేక తమిళములో దొరకును) ఒక ఆణా పోస్టుబిల్లతో
 అడ్వర్టయిజ్ మెంట్ డిపార్టుమెంట్, పోస్ట్ బాక్స్
 822, బొంబాయి 13 వ్రాయండి ఇతర వర్తకుల తలకొప్పుల
 వివరాలు దెలుపు కరవత్రములకై రాబోవు ప్రకటనలను చూడండి.

CPH. 15-X50 TL

ఇంగ్లీష్ కంపెనీ లిమిటెడ్, లండన్ వారి తరపున ఇండియాలో తయారుచేయబడినది.

రాదని తిడుతూ ఉండేవాళ్లు" అనేకాదు అమాయకంగా.

"తర్వాత ఎవరో - నీది మట్టి బుర్ర కాదని, ప్రయత్నిస్తే నువ్వు ప్రయోజకుడివి కాగలవని తెలిపేట్లు చెప్పా రనుకుంటాను"

కొడువు అవునన్నట్లుగా తండ్రి అభిప్రాయాన్ని బలపరుస్తున్నట్లు తల ఊగించాడు. దాంతోపాటు భగవంతుడు కాదు వారి బుర్రలో మట్టి పెట్టింది. ఆ పని చేసింది తమలాంటి పూజ్యులే అని కొడలు తీవ్రంగా వాదించిన మాటలు మారినారా, యగబాబు చెవులకు సగారా చెబుల్లా వినిపించ సాగాయి.

తర్వాత అతడు కొంతసేపు నిశ్శబ్దంగా గదిలో ఉన్న వస్తువుల కేసి పరిశీలనగా చూశాడు. 'నిజంగా కేవలం చదువుల గదిలాగానే ఉన్నది. ఇక్కడ నిద్రలైనచదువే సాగుతూ ఉంటుందని గ్రహించాడు. ఆ మేజాబల్లమీద పడి ఉన్న పుస్తకాల్లోంచి ఒక నోట్సు పుస్తకంలాంటిది తీసి, అందులో చక్కగా - నిర్దృష్టంగా రాసి ఉన్న కొన్ని పంక్తులు పరిశీలించి తర్వాత కొడుకు కేసి చూసి - "ఇవి రాసిందీ నువ్వేనా?" అని అడిగాడు.

'కాదు' అని తల తిప్పాడు గోవిందుడు. "ఎవరిదస్తూరి ఇది?"

కొడుకు సమాధానం చెప్పకుండా మళ్ళీ తలవంచుకున్నాడు. తండ్రి గోవిందుడికేసి వక్రదృష్టితో చూస్తూ "అయితే ఇది నీ పెళ్లానిదా?" అని అడిగాడు.

కొడుకు పెదవులు ఒకటి రెండుసార్లు మాత్రం కదిలాయి. తండ్రి అనుమానం సత్యమేనని దాన్ని బట్టి తెలిసిపోయింది.

పుస్తకాలన్నీ పరిశీలించాక తండ్రి దీర్ఘంగా నిట్టూరుస్తూ "అయితే ఇప్పుడు లెక్కలే మాంచి జోరుగా చేస్తున్నావన్న మాట!" అన్నాడు.

కొడుకుకళ్లు రెండూ పెద్దవిచేసి, "లెక్కలాక్కంటే కాదు. చదువుకూడా బాగానే సాగుతోంది" అన్నాడు.

"అలాగా! ఏపద్ధతిని సాగుతోందేమిటి?"

"ఇదుగో - ఈ టైం టేబుల్ చూడండి" అంటూ అతడు ఒక యక్సర్ పైజా పుస్తకం లోని పేజీఒకటి తీసి చూపించాడు తండ్రికి. అందులో కొంచెం పెద్దపెద్ద అక్షరాలతో ద్వివికపాఠ్యక్రమం వ్రాసి ఉంది. తండ్రి విస్తుపోతూ అది చదవటం మొదలెట్టాడు.

తెల్లవారగట్ల అయిదింటినుంచి... ఆరున్నరవరకు
ఆరున్నరనుంచి ... ఏడింటివరకు
ఏడింటినుంచి ... ఏడున్నరవరకు
ఏడున్నరనుంచి ... ఎనిమిదింటివరకు
ఎనిమిదింటినుంచి ... పదింటివరకు
పదింటినుంచి ... పన్నెండింటినుంచి
పన్నెండింటినుంచి ... మూడింటివరకు
మూడింటినుంచి ... అయిదింటివరకు
అయిదింటినుంచి ... ఏడున్నరవరకు

... ఎనిమిదింటివరకు
... పదింటివరకు

... పదికొండింటివరకు
... పదికొండింటినుంచి

అది చదవటంకాగానే పుస్తకం మళ్ళీ కొడుకు చేతికిచ్చేస్తూ ఒక్క విషయాన్ని గురించి మాత్రం ప్రశ్నించాడు - "మాతృ పూజా?"

"ఆ గదిలో అమ్మ ఫోటో ఉంది. ఆ నిరీతిసమయంలో ఆ ఫోటోకి పూలదండ వేసి, ధూపదీపాలతో పూజ చేస్తూ ఉంటాను. తర్వాత 'అమ్మా! నా హృదయంలోని జడత్వాన్ని వోగొట్టు. అజ్ఞానాంధకారాన్ని వోగొట్టి వివేకజ్యోతి చూపించు. సరియైన పద్ధతుల్లో నేనుకూడా ప్రయోజకుణ్ణి అయేట్లు అనుగ్రహించు" అంటూ ఆమె ఫోటోకి మోకరిల్లుతూ ఉంటాను."

అని గోవిందుడు తాను మాతృపూజ చేసే స్వభావం అనుసరించే పద్ధతిని - అర్ధనిమిషానికి పేర్లుపై పసిపిల్లవానిలాగా అమాయకంగా అభినయ పూర్వకంగా తండ్రియెదుట ప్రదర్శించాడు.

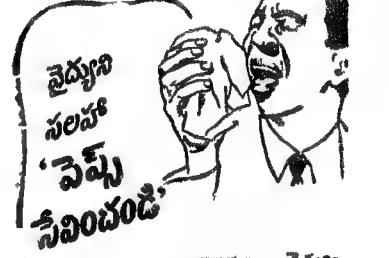
ఈసారి మారినారాయణబాబు ఎంతో కష్టమిడకాని నిగ్రహించుకోలేక పోయాడు. అవిరుళంగా వస్తున్న అశ్రువులను బలవంతాన అరికట్టమనే కళ్ళు రెండూ ఎర్రబడి ఉబ్బినవి. అశ్లేషి అన్న జ్ఞాపకం రాసాగాయి. వివాహంనాడు కూడా యువకుడైన గోవిందుడి మనస్తత్వం - ఆకళ్ళ కుర్రాడి మనస్తత్వంలా ఉంది. అలాంటివాడివారే చటుక్కున ఏడో మంత్రదండి పుర్తి ప్రభావంవల్ల అయి

నట్లు - పదిహారేళ్లు చక్కగా చదువుకున్న యువకుని మనస్తత్వాన్ని పుణికి పుచ్చుకో గలిగాడు. ఇంకా కొన్ని సంవత్సరాలు ఈ సాధన ఇలాగే సాగితేచాలు... తాను మాత్రం ఎన్నాళ్లని బ్రతుకుతాడింకా! ఇంతలో చదువుల గదిలో గడియారం

... (పాఠశక్యత్యాలు... వ్యాయామం...
... మాతృపూజ.
... గీతపఠనం.
... ఉపాహారసమయం.
... ఇంగ్లీషు.
... పన్నెండింటివరకు... స్నానం, భోజనం, విశ్రాంతి.
... లెక్కలు.
... మాతృభాషాసాహిత్యం
... ఉపాహారం, వ్యాయామం.
... సాయాన్న కృత్యాలు
... మాతృపూజ.
... వార్తాపత్రికాపఠనం.
... ఇష్టగోష్ఠి వగైరా
... పదికొండింటివరకు... భోజనం, విశ్రాంతి.
... రాత్రి పన్నెండింటివరకు... శాస్త్రపాఠాలు.

మూడు కొట్టింది... తండ్రి చటుక్కున ఉలిక్కిపడి, దృఢమైన కంరాన్ని ఎలాగో సవరించుకుని, "నీకింక చదువు వేరేయింది. (30-వ పేజీ చూడండి)

జలుబులు. శైత్యం

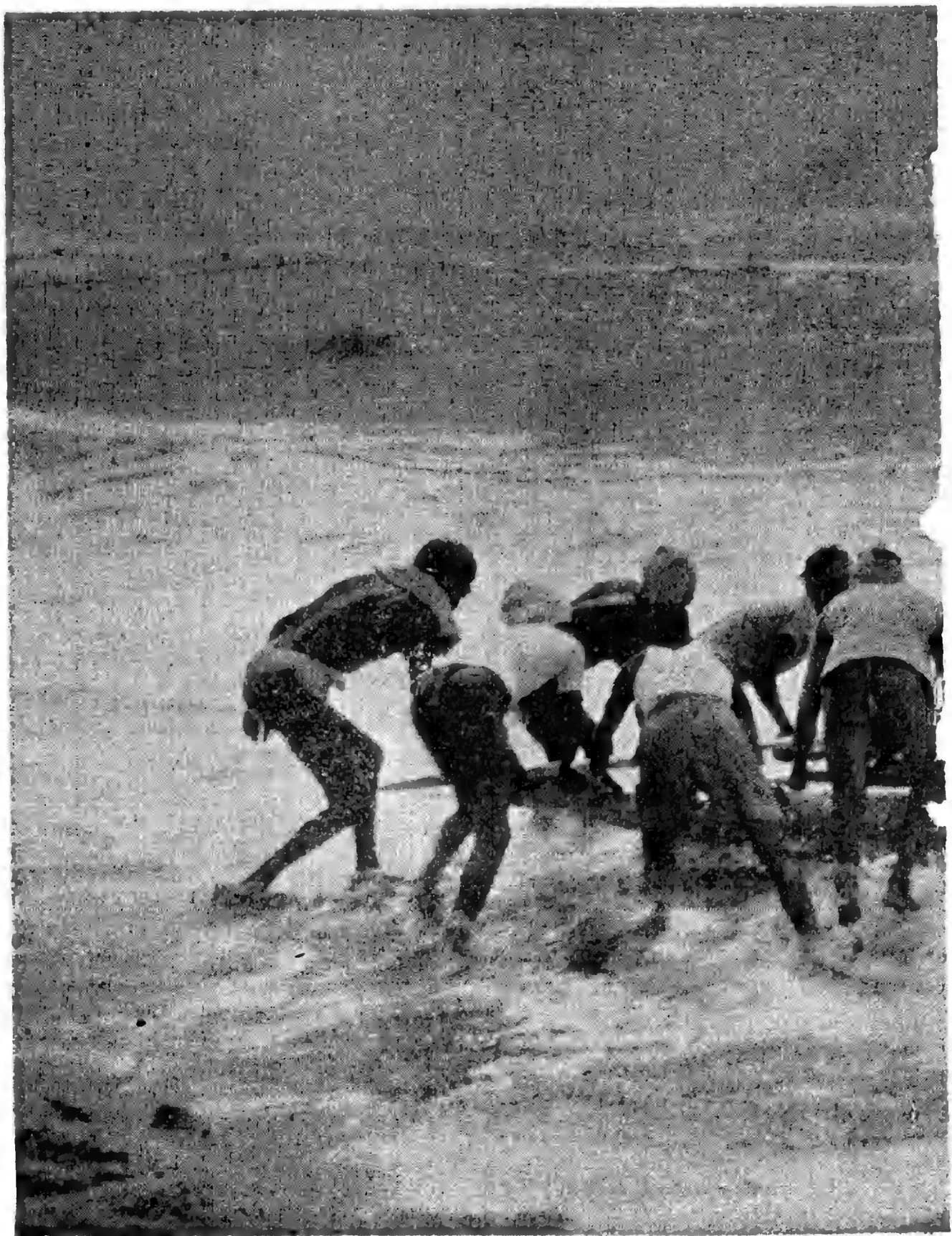
జలుబులు శైత్యం దగ్గుల గొంతు పెండు. ఇన్ ఫ్లెన్సా, క్రొంబెడ్స్, ఇతర ఇతర వర్షవర్షకే పెద్దను వేవించండి. పెప్స్ వర్షవర్షక వర్షకు క్రిమి విధ్వంసకరమైన భిషజసారాణ రొమ్మ. క్యాన్ కోలంతర్వానం ప్రవేశపెట్టుటకు తేలియను. పెప్స్ క్రిమిను వేవించి, వాపును చూపు. నువవు సోగడ్డ ఇరోవళవనం తరిగిపాటు. పెప్స్ వైద్యుల వివారమవేతు.

పెప్స్ సేవించండి.

PEPS

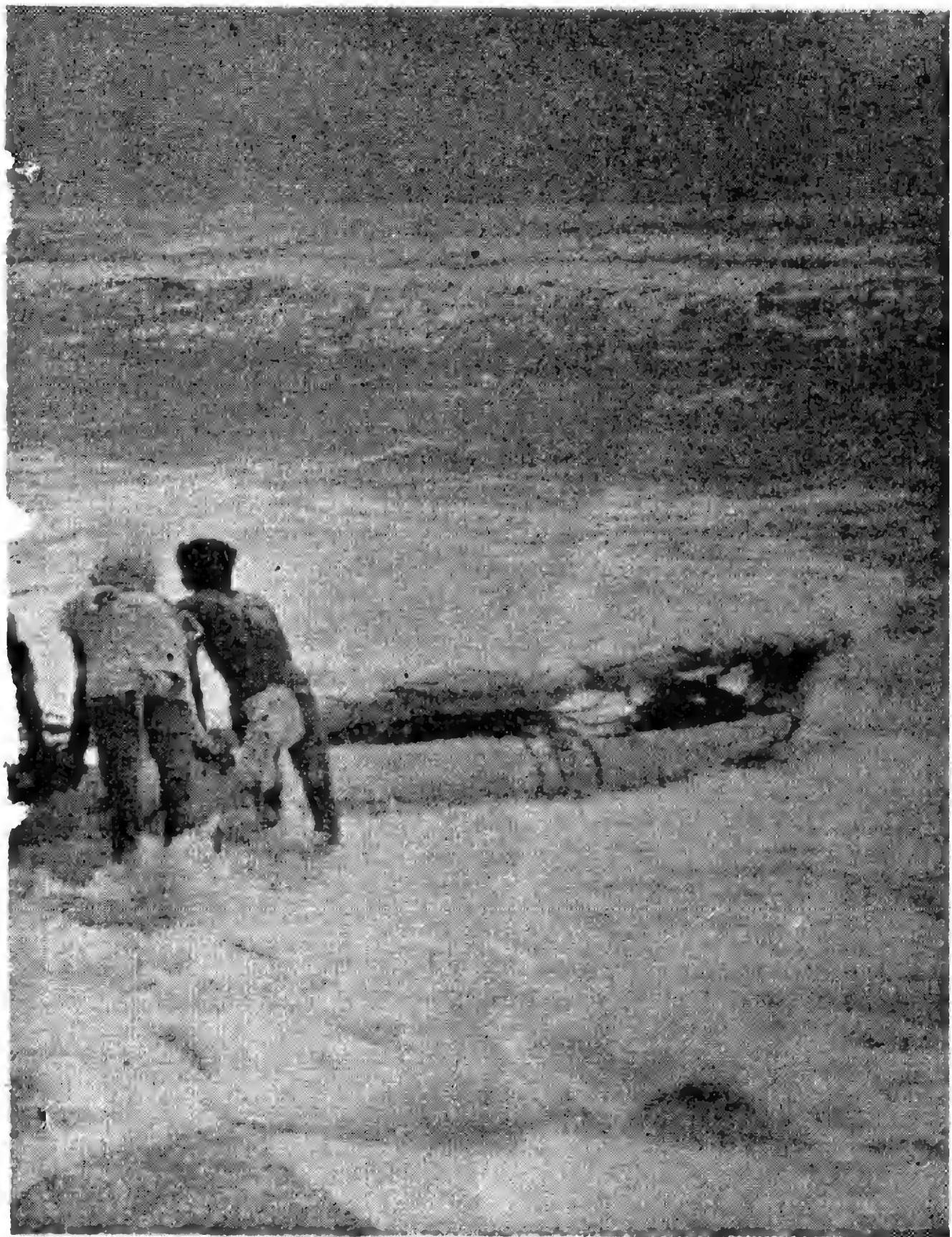
క్రిమి సంహారకరమైన గొంతు, రొమ్మ పేర్లెట్టు.

మద్రాసు సోల్ ఏజెంట్లు : దాదాకిం పెజీ పార్కు రౌన్, మద్రాసు-8.

జా ల రు లు

—ఫోటో : గోరృమూడి గోపాలకృష్ణమూర్తి, గుంటూరు.

స్వయం సద్ధ

నరే, ఇంక మొదలెట్టుకో నువ్వు నే, నొక్కసారి ఆ గదిలోకి కూడా వెళ్లి చూసి వస్తాను" అన్నాడు.

ఈ మాటలు అంటూనే వారి వారాయుణ బాలు మధ్య పెద్దగది వైపుకు వెళ్ళాడు. కొంత సమయం వృథా అయిపోతోంటే అని గోవిందు డిప్పటిదాకా దిగులు పడసాగాడు. ఇప్పుడిమా నిశ్చింతమై జీవితపు చదువుకో వలసిన తుదకాలు తీసుకుని కూచున్నాడు.

18

మధ్య హాల్లోకి రాగానే వారి వారాయుణ బాలు దృష్టి అర్ధాంగి భాటమీద పడింది.

స్వర్ణీయారాలైన ఈ సహస్రవారిణి భాటమీద అతడు చాలాసార్లు చూశాడు. ఆ వాళ్ళిమణి స్వల్పమైన నెత్తున సురుకుతెచ్చే ఈ హాల్లో నుంచుని, గదిచివ్వియన గాథల నెత్తు జైత్రీకి తెచ్చుకునే అవకాశాలు చాలాసార్లు లభించాయి అతడికి. వీరియా విరహానుభూతితో ఎన్నోసార్లు దీర్ఘంగా కూడా నిట్టూర్చాడు. కాని, ఇవాళ మళ్ళీ ఆ హాల్లోకి, ముపరిచితమైన ఆ చిత్రపు దగ్గరికి వచ్చి నిలబడగానే అతడి కేదో పవిత్రమైన పూజామందిరంలో అతడు గు పెట్టినట్లు, దేవీప్రతిమ సాన్నిధ్యంలో నిలబడినట్లు తోచసాగింది. పెద్ద హాల్ లాగా ఉన్న ఈ గదిలో ఒకవైపున కియ్యి అనీ ఆమర్చి ఉన్నాయి. అయినప్పటికీ అన్నీ ఎంతో పుచిగా అమర్చి ఉండటంవల్ల ఈ గదిలోని ప్రతిమస్తుతా దేవతావిర్యాల లాగా అనింద్యంగా - అనవద్యంగా భాసిల్లుస్తూంది. గదిలో ఎన్నో అహోరాత్రాలు అతడి గదిలో గడపలేదు! అయితే యేం ఎన్నడూ కూడా ఇదొక పవిత్రమైన పూజామందిరమనే అనుభూతి మాత్రం కలగలేదు. ఈ గదిలో గోడకి తగిలించి ఉన్న తన భార్య చిత్రపుట కూడా విదా ఆపూర్వమైన తేజస్సు ఉన్నట్లు దృశ్యతకమవుతోంది. వారి వారాయుణబాలు తీక్షణంగా చూశాడు. చిత్రపుటలో ఉన్న వ్యక్తి కిరస్సుమీద సన్నగా ఉంటే సిందూర రేఖ - సిద్ధవాస్తుడైన చిత్రకాండీకుంబెతో తోజాతోజా విస్తృతమవుతున్నట్లు భగవదగ్రహకాశిస్తోంది. ఈ స్వల్పమైన మార్పుతో ఆ తైలవర్ణ చిత్రంలోని ముఖమందర్భం ఎంతో ఇనుముడించినట్లుంది. కాని ఈ లోపం ఇదివరకన్నదూ అతడి దృష్టికి కొరతగా తోచలేదు. హాటిలోని సిందూర

రేఖ, మనాసన ప్రహ్వలతో ఎంతో శక్తిగా కట్టివేసిన ఆ పూలమాల, ఆ చిత్రపుటలో ఉన్న ఆకృతికి తనం బోధున్నట్లున్నాయి. అతడు రెప్పవల్చుకుంటూ ఆ చిత్రపుట కేసీ చూస్తున్నాడు. కొన్ని క్షణాలు గడిచాక దృష్టి కొంచెం మరల్చుగానే ఆ చిత్రపుటకి దిగువన పాలరాతిమీద ఒక పక్కెంలో పెట్టిఉన్న పుష్పాలు కంటపడాయి. అవి చిత్రపుటలోని దేవికి భక్తిభక్తిలతో అర్పించిన పూజాద్రవ్యాలని అతడు గమనించాడు. ఉదయం - సాయంత్రంలలో మార్పుపూజకై కొంత సమయం ప్రత్యేకించబడిఉన్న పుత్రుడి హైటేబిల్ చటుక్కున మళ్ళీ అతడికళ్ళకి జగల్మని కనిపించింది.

తర్వాత అతడు మెల్లిగా కియ్యివైపుకు వెళ్ళాడు. ఆ కియ్యి కూడా నిర్దిష్టస్థానంలో లేకుండా గదిలో ఒక మూలగా ఉన్న రెండు కిటికీలకు మధ్య ప్రదేశంలో నేసి ఉండటం అతడు గదిలోకి రాగానే గమనించాడు. ఇప్పుడు దగ్గరకెళ్ళి చూశాడు. కేవలం స్థలం మాత్రమే కాదు. ఆ కియ్యిలో కూడా చాలా మార్పుచెప్పించివున్నాడు. ఇదివరలో చక్కగా మెత్తనిపడుపులతో కంటికి నిండుగా ఒక కియ్యిగా ఉన్నది - ఇప్పుడు రెండు కియ్యిలుగా విభజించబడి విడివిడిగా ఉన్నాయి. ఇదివరలో వైన పరిచిఉంటే మొఖమల్ దుప్పట్టుబోయి, ఇప్పుడాస్థానంలో కృష్ణా జనాలు పరిచిఉన్నాయి. ఒక కియ్యికి ఒక కియ్యికి మధ్య వారకుపడం మాత్రం ఉంది. వారి వారాయుణబాలు విస్మయంతో - మరూహలతో రెండు ప్రక్కల్ని స్పృశించి చాలా పరిశీలనగా చూశాడు. రెండింటికి తేడాదేమీ లేదు. రెండు కియ్యిలలోనూ ఒకేవిధమైన కౌటివ్యమా, ఒకేరకమైన పుచిత్రయూ వలదవుతున్నాయి. "వెల్వెట్ క్లాత్" వేసి కుట్టించిన తలగడాలు ఇప్పుడే పక్కమీదా ఉన్నట్లు లేవు. ఇప్పుడున్న తలగడాలు కూడా కియ్యిలలాగానే కఠినంగా ఉన్నాయి. ఈ తలగడాలమీద పచ్చటి మొద్దు ఖద్దరు గుడ్డలు పరిచి ఉన్నాయి. ఆ కృష్ణాజనాలు పరిచిఉన్న పక్కలమీద ఈతలగడాలు ఎంతో అందంగా ఉన్నాయి.

మరి కొంతసేపు వారి వారాయుణబాలు అక్కడే నిలబడి, మనస్సులో ఏమి ఆలోచించుకున్నాడో తర్వాత మెల్లిగా భార్య చిత్రపుటదగ్గరకొచ్చి "అమ్మయ్యా!" అని విచిత్రాడు గోడల్ని.

అయినపిలుపు వినిపడగానే "ఎమ్మ! విచిత్రా నూనుగాయా!" అన్న గోడలి మాటలు వినిపించాయి.

మామగారి తీవ్రదృష్టి గుమ్మంవైపునే పడింది. అయిన పిలుపుకు సమాధానం చెప్పటానే కోడలు లోపలికి రావటంచూశాడు. ఆ మొముఖంలో విశోధంకాని, వినుగు కాని, అభిమానంకాని, అనుమానంకాని ఉన్న ఒక జాతాభేది కనిపించ గలేదు. కొన్ని క్షణాలక్రితం విరామం అనేది లేకుండా ఎంతోసేపు తనతో వాదించేసుకు మార్పున్నది. తనకి యెంత ఆపూతం తగిరినా దాన్ని ఓర్పుతో సహించి, మళ్ళీ మాటల్లో ఎదుట వ్యక్తిని ఆపూతపరచటంలో వెను తీయలేదామె. చివరికి మాట్లాడటమంతా అయిపోయాక బుద్ధిపూర్వకంగానే ఆమెని నిర్లక్ష్యం చేసి తాను ఈ గదిలో ప్రవేశించాడు. అయినా ఆ అమర్చి మైనపిల్ల తన పిలుపు వినిగానే - అసరింతమపూర్వం అనియమైన సంఘట నేటి జరగనట్లు - ఈ పిలుపుతోనే ఆదరా బాదరా పరుగెత్తుకొచ్చినట్లు - మాయాలుగా వచ్చి నిలబడి జ్ఞానాదృష్టితో మామగారి ముఖం కేసి చూడసాగింది.

మనస్సులోని ఆకృర్ణం ముఖంలో వ్యక్తం కానియకుండా - పైకి గంభీరంగా - "ఆ గదిలో ఉన్న నీ కాగితాలూ - పుస్తకాలూ అన్నీ చూసివచ్చా వమ్మయ్యా!" అన్నాడు.

చండి ఒక్కసారి మామగారి ముఖంకేసి చూసి మళ్ళీ వెంటనే తల వంచుకుంది. సమాధానం ఏమీ చెప్పలేదు.

వారీ వారాయుణబాలు గోడలి ముఖంలోని భావాన్ని ఓరమార్పుతో గమనించి, తన మాటల్ని కొంచెం వక్రంగా మార్చి, "ఈ గదిలోని వస్తువుల్ని - వాతాత్మక ఇలా ఎందుకు మార్చించావో అర్థంకావటం లేదు" అన్నాడు.

చండి ఈసారి తల యెత్తి నెమ్మదిగానూ దృఢంగానూ అన్నది - "మార్పువలసిన అత సరం వచ్చింది మామగారూ!"

"అత సరం వచ్చిందా? అంటే దాని అర్థం?"

"ఆ అర్థం - మీ రా గదిలో కాగితాలూ అనీ చూసివచ్చినా - నిజంగా ఇంకా అర్థంకానేలేదా మామగారూ?"

గోడ లింత కుండ బద్దలు కొట్టినట్లు మాట్లాడటంతో మామగారి ముఖం మళ్ళీ బిటుపెక్కింది. కాస్తేపు మొదలకుండా ఊరుకుని, గోడలికేసి తీక్షణంగా చూస్తూ "నీ మనస్సులోని అసలు ఉద్దేశాన్ని ఎలా

గయిలేయేం ఇప్పుటికి గ్రహించాను” అన్నాడు.

దండి మామగారి ముఖంకేసి ప్రశ్నార్థకంగా చూసింది - “మా యింట్లో ఉన్న సంప్రదాయం ప్రకారం - మాయంటికి కోడలుగా వచ్చిన అమ్మాయిని సంవత్సరం వరకు పుట్టింటికి పంపించే పద్ధతి లేదని మీ నాన్నతో చెప్పినాటి రోజు చెప్పాను ఈ విషయాన్ని ఉల్లంఘింప చెయ్యటానికి - దీనికి ఏదో అడ్డుచెప్పి, ప్రాధేయపడటంలో

అతడు వెనుదీయలేదు అయినా నేను మూతం ఒప్పుకోలేదు కాని ఇప్పుడు విస్తరించి - నేనన్న మాటను చెల్లకుండా చెయ్యాలనే నువ్వు ఇక్కడింత భేషర్యాగా ఈ పనులన్నీ చేస్తున్నావల్లే ఉంది” అన్నాడు మామగారు.

వధువుముఖంలో చిన్న మెరుపులాగా చిరునవ్వు తిరుక్కుకుంది మామగారి ముఖంకేసి స్వీగ్నద్వైతాలో మానూ - “అయితే ఇందులో నా కొచ్చే లాభం

ఏముంది మామగారూ?” అని అడిగింది.

“మళ్ళీ నీ పుట్టింటికి వెళ్లితే లాభం! నాళ్ళూ నిన్ను చూసి ఆశ్చర్యపోతారు. నువ్వు సగర్వంగా - ముసలాడి మాట చెల్లకుండా చెయ్యటానికని నేనక్కడికి వెళ్లి ఇంతపని చేసేవచ్చావని చెప్పగలవు” అన్నాడు మామగారు.

“నే నెప్పుడూ అవసర విషయాల్ని గొప్పచేసి మాట్లాడను. అలా మాట్లాడటం నీ నాకు అసలు యెప్పుడూ గిట్టదు.

భారీ కట్టడపు పనులకు మీరు అగ్రికో పై ఆధార పడండి!

అగ్రికో పనికితగిన పనిముట్లు!

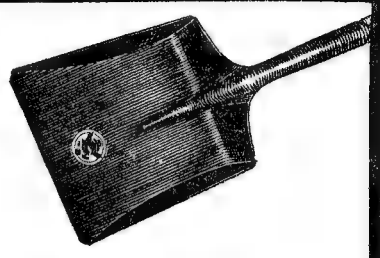

భూమి సాగుబడికి త్రవ్వటకు లేక అనకట్టలు కట్టుటకు మరి ఎటువంటి అవివృద్ధి కార్యక్రమములకైననూ అగ్రికో పనిముట్లు మీ అవసరములను తీర్చును. దృఢమైన, సరితూగు నిర్మాణముగల్గి అద్భుతముగా పనిచేయుట చేత సరిచేట కంట్రాక్టర్లు వీటినే ఎన్నుకొనుచున్నారు

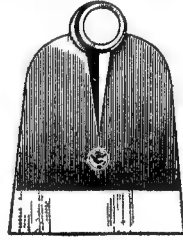

తాతా అగ్రికో పనిముట్లు

ది తాతా ఇరన్ అండ్ స్టీల్ కంపెనీ లిమిటెడ్
హాఫ్ సెంట్రల్ బిల్డింగ్, 23-వీ, నేతాల్ సుభాష్ రోడ్, కలకత్తా-1
సెంట్రల్ బిల్డింగ్, బాంబాయి, మదరాసు, నాగపూర్,
అహమదాబాద్, సికింద్రాబాద్ విజయనగరము
కంబోన్ మెంట్, బెలంధర్ కంబోన్ మెంట్ వాహ్వా

చదరపు ముఖపు షావెల్.
బి.యస్.బి. కోరినట్లు హై కార్బన్ ఉక్కుతో
తయారచేసి కరవియత రిగింపబడినది.

పళ్ళెము భారత పార.
అద్భుతమైన భృత్యము. ఇంపై న
భుజములకరిగి వుపయోగించుటకు చింతగా
మరి రొంకలము మున్నును

వికాసి,
రెండు రకములు గంపు, మిక్కిలి భృత్య
దీర్ఘకాలము మున్నును

గడ్డపార:
5 అ 6 అం. విత్తికపాదపు, 7/8" నుండి
1 1/2" అం. 1 బ్యాసముగరిగి హై కార్బన్
ఉక్కుతో తయార చేయబడినది

ఉల్లు. పెన్నం నారాయణ & కంపెనీ, మెయిక్ రోడ్డు, విజయనగరం; సువర్చల ఆంజనేయ ఐరిక్ & స్టీల్ అసోసియేషన్, రాజమండ్రి; సి మెంటు డీలర్లు అసోసియేషన్, రాజమండ్రి; అనుములి శైలి అప్పలరాజు, విజయనగరం; నిల్ల సుబ్బన్న & సన్. పెనుగొండ; కొత్తిగుండు గంగరాజు, పార్వతీపురం; పాలూరి నారాయణమూర్తి, అనకాపల్లి; పెనుగొండ కొమరాజు, తుని; తొంకెపు సత్యనారాయణమూర్తి, రాజమండ్రి; గుగ్గిలం కృష్ణమూర్తి, మెయిక్ రోడ్డు, విజయనగరం; పెన్నం చిన్న యల్లయ్య శైలి, విజయనగరం.

★ స్వయం సిద్ధ ★

అలా అయితే మీరు నా విషయంలో పాఠ
 ధర్మార్థమేమిట! ”
 “పాఠపాఠానా? నువ్వేదీ నిజమేనా
 అమ్మయ్యా?”
 “మీ రిలా అనటం-నాకు కావాలి వరంగా
 పరిణమించినట్లయింది - అని నేనంటే మీరు
 విశ్వసిస్తారా మామగారూ.”
 అలాగే తన మాటలను ఇంకా కొంచెం

దినమునకు ఇంక శుభమైనటువంటియు,
ఇంక మనోహరమైనటు
వంటియునైన దర్శము

రెక్సోనా
ఈ అద్భుతమైన
మార్పును మీరు
తెచ్చుకొంటారు

రెక్సోనా యొక్క కేడిల్ గుడిసనబ్బ
 నురగు మీ చర్మముమీద మెల్లగా రుద్ది
 కరువాత కడిగివేయండి. మీ చర్మము
 దినదినమునకు ఇంక మృదువుగాను,
 మెత్తగాను అగుటను మీరు చూస్తారు. మరియు
 మీరు క్రొత్త ఆకర్షకను తెచ్చుకొంటారు.

రెక్సోనా
ఈ అద్భుతమైన
మార్పును మీరు
తెచ్చుకొంటారు

RP. 123-50 TL

రెక్సోనా ప్రొడ్యూసర్స్ లిమిటెడ్ వారి కర్మశు ఇండియాలో కలుపుచేయబడినది

మెత్తగా మార్చి, “అదేమిటి?” అని అడి
 గాడు.
 చండిముఖంలో దృఢత్వం ఉట్టిపడు
 తూనే ఉంది. ఆమె గొంతు సవరించుకుని,
 మున్నగుగా “మీ అబ్బాయితో పరిచయం
 కలిగిననాటి రాలే - వారి విముక్తికోసం
 నే నిక్కడే ఉండి ఈ తపస్సును సంప
 త్నరంవరకు కొనసాగించటానికి నిశ్చ
 యించుకున్నాను” అన్నది.
 మామగారు పంకాయాన్ని వెట్టిచూ
 “సంపత్సరంవరకు పుట్టింటికి వెళ్ళటానికి
 వీలేదని తెలిసేనా?” అని అడిగాడు.
 “నేను బుద్ధిపూర్వకంగానే పుట్టింటి
 మారాన్ని మానీ చేసుకుని వచ్చాను మామ
 గారూ!”
 “బుద్ధిపూర్వకంగానా?”
 అమృతం నేతలతో మామగారి ముఖం
 కేసి చూస్తూ చండి సమాధానం చెప్పరా
 గింది. “అంగుళే అప్పుడు కనకాంజరి
 ఇవ్వటం! తమరిచ్చిన పళ్లెము మొహి
 రీయూ నా అమ్మఒడిలో పోసి, బంధాలన్నీ
 తెంచేసుకుని, ఒకే ఉద్యోగాన్ని, ఒకే
 లక్ష్యాన్ని మనస్సులో పెట్టుకుని”
 దుఃఖంతో చటుక్కున ఆమె గొంతు
 పట్టుకుపోయింది ఆపై మాట ఇంక బయ
 టికి రాలేదు.
 మామగారు చటుక్కున త్రుళ్ళిపడి,
 ఆశ్చర్యంతో - “ఆఁ. అవును - జ్ఞాపక
 ముంది” అన్నాడు. తర్వాత మళ్ళీ ముఖ
 కవళికనూ, మాటతీరునూ మార్చుకుని,
 “ఆఁ నీ లక్ష్యం మేదో పట్టుబడిపోయింది.
 పోనీ నువ్వన్నట్టి పుట్టింటికి తేల్చే మారాన్ని
 పంధించాననేది ఒప్పుకుంటాను కాని
 అత్రవారింటికీవచ్చి ఈ చేనేపను లేమిటి
 మరి? ఎవర్నీ లక్ష్యంపెట్టవు. ఈ ఇంటి
 కోడలిని నువ్వు అయినా ఎవరితోనూ నీకు
 సంబంధం లేదు. మంచి చెడులవైపు నీకు
 దృష్టి లేనేలేదు. కర్తవ్యాల నన్నిటిని
 ప్రోసేపుచ్చి నీ లక్ష్యాన్నే నువ్వు పట్టుకు
 మాచున్నావు! చిత్రం!” అన్నాడు
 తుణంగలో చండి ముఖంలో కాశిన్యం
 వ్యక్తమయింది. కన్నీళ్లు కార్చిన ఆ దుర్బ
 లత్వం రెప్పపాటులో మాయమైపోయింది.
 మామగారిముఖంకేసి నిండుగా మాస్తూ “ఈ
 ప్రసంగాన్ని ఇంతటితో విరమించండి
 మామగారూ! ఇది అప్రియమైన చర్చ”
 అన్నది ధీమాగా.
 కోడలిమాటలతో హరినారాయణబాబుకి
 విపరీతమైన కోపం వచ్చేసింది. ఆమె ఇవాళ
 చూడు మీరీ, చర్చించలేనివిషయా లేవో
 కూడా తానే విధేయిస్తాంది. ఈ ప్రసక్తి

అమెక్ ప్రాణం మీదికి వచ్చినట్లుందని గ్రహించాడతడు. అంచేత దీన్నే ఆధారంగా చేసుకుని, అతడు కోడల్ని తగినట్లు ఆహారపరచటానికి సంసిద్ధుడయ్యాడు.

మాటలోనే తన కోపాన్ని వ్యక్తంచేస్తూ "అన్యాయాన్ని మరిచి వచ్చేదర్పవృద్ధుడూ అప్రియంగానే ఉంటుంది దీన్ని కన్నీళ్లు మృగోవా లని ప్రయత్నించటం మరీ అన్యాయం. నేను నిన్ను అడిగిన ప్రశ్నకు నువ్వు సమాధానం చెప్పి తీరాలి నువ్వు ఇంతవరకు ఎన్నడూ అన్యాయం అనేది చేసి యెరుగనని, ఒక్క అబద్ధంకూడా ఎన్నడూ ఆడి యెరుగనని అప్పుడు మరి గట్టిగా వాదించావుగా!" అన్నాడు.

చండి నిరుత్తరయై తల వంచుకుంది.

ఏమీ మాట్లాడలేదు. కాని ఈ మానం ఆమె ఇదివరకన్న మాటలనే బలపరుస్తున్నట్లుంది.

మామగారిసారి మరింత గట్టిగా "నవ వధువులు అవశ్యం చేయవలసిన కర్తవ్యాలను వేటిని నువ్వొంత చెయ్యలేదని నేనంటున్నాను" అన్నాడు.

చండి అలాగే తలవంచుకునిఉంది. మామగారిమాటల్ని ఆమె కాదనీ అనలేదు. తన మీదఉన్న అభియోగాన్ని తాను అంగీకరించటం లేదన్నట్లుయినా ఒక్కమాటకూడా మాట్లాడలేదు.

"నువ్వు 'కా'దనలేవుఅని తెల్లుసు వాకు. నువ్వు ఈ ఇంటికి వచ్చి మూడుమాసాలు వైసయింది. నీ ప్రథమ రసితో - ఇంట్లో ఉన్న వాళ్ళతో ఎవరితోనూ నీకు సంబంధం అక్కర్లేదన్న సంగతి అందరికీ తెలిసి పోయింది అసలు ఎవరిమీదా లక్ష్యమున్న మాటే లేదు నీకు ఈమాట కాదంటావా నువ్వు?" అని అడిగాడతడు.

చండి అప్పటికి మాట్లాడలేదు. రాలి బొమ్మలాగా, రెప్పలు వాల్యకుండా తల వొంచుకుని అలాగే మాన్తూ నిలబడింది.

"అయితే నువ్వీమాటా ఒప్పుకుంటున్నా వన్న మాటేగా! నేను ఇంకా కఠినంగా చెప్పాల్సి వస్తోందిమాయా! ఇది అప్రియమైనదియితే అవొచ్చుకాని అక్షరాలా యధార్థంమటుకు అవును. నీ అత్తగారు, మిరిది, ఆడబిడ్డ వీళ్ళే వరి సంగతి నీ కసలు అల్లుర్నీ లేదు. కానా లన్న మాటకూడా తోచదు నీ మనస్సుకు ఇహ-ఇహ నీకు నామీదాకూడా ఏమాత్రం లక్ష్యం లేదన్న మాటా యథార్థమే."

చండిముఖంలో మార్చేమీ కన్పించలేదు. అంతదాకా యెందుకు? ఇలా ఒక దానివెంట వొకటి చొప్పున ఆరోపణలు చేస్తున్నా ఆమె ముఖంలో దిగుటూ, విచా

రమూ, భయమూ ఉన్నట్లు ఛాయగా నైనా కన్పించలేదు.

మామగారు ఈసారి కొంచెం తగ్గి మృదువుగానూ - విక్రృతంగానూ అడిగాడు. "ప్రపంచంలో నీకున్న ఏకైక లక్ష్యం - భార్య! అవునా?"

ఆ రాలిబొమ్మ కింతసేపటికి ప్రాణం వచ్చినట్లుంది. పమిటచెంగు కంఠాన్ని చుట్టుకుని, మామగారి పాదాలచేత వ్రాలి గద్దడ కంఠంతో "ఇవాళే మీ ఈమనూ నమే నాకు పరమ ఆశిస్సు!" అన్నది.

మామగారు ■జేకధ్యానంగా ఉండి ముఖంకేసి చూస్తూ "కాని ఇది నూతన వధువు కేసుంత గౌరవనీయమైన విషయం కాదు...నీత, సావిత్రి, దమయంతి వీరూ వధువులే. వాళ్ళకీ భర్తలున్నారు, అత్తగార్లున్నారు. సంసారాలూ ఉన్నాయి -" అన్నాడు.

చండి విశ్రమస్వరంతో - "కాని కర్తవ్య సమస్య వీరి జీవితాల్లోకి తుపాను తీసుకొచ్చినప్పుడుమాత్రం వారికి ఏకైక లక్ష్యం భార్య. ఆ సంగతి పురాణాలు మాస్తే తెలుస్తుంది మామగారూ!" అన్నది.

కోడలిలా యెదురుజవాబు చెప్పటంతో మామగారు మరింత మండిపడ్డాడు. "పురాణాల్లోని విషయాలు తీసుకుని నీతో చర్చించటం ఇష్టం లేదు నాకు - అవసరమూ లేదు కాని నువ్వు అన్న మాటలనుమాత్రం ఈ యుగంలో ఎవరూ సమర్థించరు. నీదిస్తరంలో రామకథామృతం కూడా చూసి వచ్చాను నేను. అది నువ్వు తప్పకుండా చదివేఉంటావు. ఆయన ఏమన్నాడు?... తంట చేయడం చేతయిన అన్యాయానికి వస్తువుభరింగా ఉండుకోవటం తెలియకపోదు. భర్తమీద గౌరవం ఎంత ముఖ్యమో అలాగే సంసారంలో ఎన్ని విషయాలమీదా లక్ష్యం ఉండుకోవటం కూడా అంత ముఖ్యం."

మామగారి మాటలు శ్రద్ధగా ఆలకించి, చండి తలపైకెత్తి "శ్రీరామకృష్ణప్రభువులు ఆమాట సంసారాల నుద్దేశించి అన్నారు మామగారూ! సంసారంలో చాలా పనుల్లో మునిగివున్న వారుకూడా దాని వల్ల భగవంతునిమీద, లక్ష్యం ఉండుకోగలుతారు.

కాని, భ్రువులు, ప్రహరీదుగు, ఇలాంటి వారివిషయంలో ఈమాట చెల్లుతుందా?" అన్నది.

మామగారు వెలకారంగా "అయితే వాళ్ళుపోయిన మార్గాన్నే అనుసరించాలని నీ కోరికా? అందుకే నేనా యం అందిస్తా

నిర్లక్ష్యంచేసి ఏకముఖులు ద్రాక్షతయి కూచున్నావా?" అని అడిగాడు.

"ఏకోన్ముఖంగా చెయ్యకపోతే ఏ సాధనా సిద్ధించదు - మామగారూ!"

మామగారు విస్తుబోతూ "సాధనా?" అని అడిగాడు.

కోడలు ధీమాగా "అవును మామగారూ! సాధనే కాని ఈ జేకంలో ఇంక ఏ వధువూ నాలాగా ఇంత కఠోరసాధనను ప్రారంభించలేదు. ఇంతకఠినపరీక్ష కూడా ఎన్నడూ ఏ స్త్రీకి వచ్చిపడలేదు. అందుకనే నేననేది. వివాహంనాటి రాత్రి నేను పొందిన 'వస్తువు'ను ఉత్తమోత్తమమైన వస్తువుగా చెయ్యటానికి నాలక్ష్యంన్ని పూరిగా అటు మార్చుకోవలసి వచ్చింది. ఎవరికోసమై, నా సాధనో, నాలక్ష్యంకూడా వారిప్రజే. వారి సాధనను ఫలింపచేసేవరకు నాలక్ష్యంన్ని మార్చుకుంటానని ఏమీ అనుకోనల్సివచ్చేదు మామగారూ!" అన్నది.

వారిసారాయభవాలు ముఖం గంభీరంగా పెట్టి "మీయీ సాధన ఎన్నాళ్ళవరకు పొగుతుంది?" అని అడిగాడు.

"సంవత్సరం వ్రతం పట్టానని ముంగుగానే చెప్పామకండీ!"

"సరే తెలిసింది. కాని ■ వ్యవధిని కొంతవరకు తగ్గించాల్సిన అవసరం వచ్చింది."

చండి తల యెత్తి ప్రశ్నార్థకంగా మామగారి ముఖంకేసి చూసింది.

"నీమీద వచ్చిన ఫిర్యాదును అన్నాళ్ళ వరకు విచారించకుండా పడేసిఉండటానికి వీలేదు."

చండి తీక్షణంగా మామగారికేసి చూస్తూ - "ఈ వ్యవధికి - నామీద ఫిర్యాదుకీ సంబంధం యేముందో నాకు బోధపడలేదు. అయినా విచారణ కాకుండా శిక్షించే యేర్పాటు చేస్తారా?" అని అడిగింది.

"అది సరికాదు. పైగా ఈ ఫిర్యాదు నుంచి నిన్ను తప్పించే ఏర్పాటే జరుగుతోంది. ఇప్పుడు వ్యవహారం వచ్చిపడింది. కనుక మీరు ప్రారంభించిన వ్రతానికి విఘ్నం రావొచ్చు. లక్ష్యం మరొక వస్తువు పోవటానికి ఎక్కువ అవకాశం ఉంది. అందుకే చెప్పాను ఈమాట. ఇప్పుడు నా వాంఛ-యేమిటంటే ఈగోణ మొదలుకొని నాలుగు నెలలలోగా మీ వ్రతానికి ఉద్యాపన జరపాలి!

"నాలుగు మాసాల లోపలా?" చండి నోటినుంచి ఈమాట అప్పుడే గానే వెలువడింది.

★ స్వయం సిద్ధ ★

“ఆఁ. నాలుగు నెలలు మాత్రమే వ్యవధి ఇవ్వబడింది. వచ్చే ఆశ్వజమాసం దేవీ పవరాత్రుల ప్రారంభదినం నాటికే మాత్రమే ద్యాపనం జరగాలి. తర్వాత వీచివారణ ప్రారంభమవుతుంది. ఈలోగా రెండు వైపులనుంచి వచ్చిన ఫిర్యాగుల్ని శురించి దిర్యాప్తు మాత్రమే జరుగుతుంది” అన్నాడు వారి నారాయణబాబు ఉత్సాహంతో గట్టిగా...

“వీచివారణనుగురించి నాకేం దిగులేదు మామగారూ! వ్రతం పూర్ణంకావలసిన వ్యవధి చాలా తక్కువగా ఉన్నదనే విచారం.”

“మామగారూ! ఈ వ్రతంతోనే గడిచిపోయాయి. ఇంకా నాలుగు మాసాలున్నాయి నాలుగు మాసాలంటే తక్కువా? కొద్దిరోజుల వ్యవధిఉంటే పెద్దపెద్ద భవనాలే కట్టగా లేనది నాలుగు నెలల వ్యవధిలో ఒకరినీ ప్రయోజనపట్టి చెయ్యటం అసంభవమవుతుందా?”

మామగారి మాటలలో చండిముఖం అపరిమితమైన ఉత్సాహంతో ఉద్బింప ముంది. మామగారి ముఖంకేసి ఉజ్జ్వలంగా చూస్తూ -

“తమ ఆశీర్వాదం కనుక ఉంటే అసంభవమవుతున్నది సంభవమే అవుతుంది మామగారూ!” అన్నది.

కోడలి మాటలకి ఈసారి మామగారికి నవ్వువచ్చింది. అంతలోనే అతడు కొంచెం సగర్వంగా “అయితే ఇప్పుడు చెపుతున్నాను. భవిష్యత్తును పారమానే అప్పుడు నీకు బంగారపు కొరడాను బహుమతిగా ఇచ్చాను. దాని అండతో ఈ అసంభవాన్ని వినాటికేనా సంభవంగా చేయగలవని తెలిసే ఇచ్చాను.”

మామగారి మాటలతోపాటు - ఆయన ఇచ్చిన ఈ బంగారపు కొండా దెబ్బకూడా ఒకటి తన వీపున తగిలినట్లు తోచిందామెకి. ఒట్టు మండిపోయింది. ఆ మంటను అణచుకుని, ముఖంలో వ్యక్తమవుతున్న క్షేత్ర చిహ్నాలను కూడా బలవంతంకొనకప్పిపుచ్చుకుని, సవినయంగా. “తమరు కొంచెంసేపు ఆగండి మామగారూ! నేను యిప్పుడే వస్తాను!” అన్నది.

మామగారు తీవ్ర దృష్టితో గమనిస్తూనే ఉన్నాడు. వధువు గబగబా ప్రక్కనున్న గదిలోకి వెళ్లింది. బయటకు విన్పించిన ధ్వనినిబట్టి ఆమె అక్కడ పెట్టె

తీసినట్లు తోస్తోంది. చటుక్కున అతడి కనుబొమలు రెండూ ముడిపడ్డాయి.

చాలా కొద్దిసేపటిలోనే, వధువు తిరిగి రావటం చూశాడు. కాని కోడలి చేతిలో ఉన్న వస్తువుమీద అతడి ఉత్సుక దృష్టి పడగానే “ఆ బంగారపు కొరడాయేనా ఇది? అన్యభావిక మైనకంఠస్వరంతో అడిగాడు

వధువు అతి సహజమైన ధోరణిలో “అవునుమామగారూ! మీరిచ్చిందిఇచ్చినట్లు అప్పట్నుంచీ పెట్టోనే ఉంచాను. ఇంత వరకు దాన్ని ఉపయోగించాల్సివ అవసరం రాలేదు. అంచేత మీవస్తువును మీకు తిరిగి అప్పగించేస్తున్నాను.” అన్నది.

మామగారు కళ్ళు రెండూ పరికాయలంత చేసుకుని, చండికేసి చూస్తూ “తిరిగి ఇచ్చేస్తున్నావా?” అని అడిగాడు.

చండి పెదవులమీద చిరువత్స కన్పించింది. “ఇచ్చిన వస్తువును సంపూర్ణంగా వినియోగించి పారకం చెయ్యకపోతే - దాన్ని ఉంచి లాభించేదు మామగారూ! అది బరువవుతుంది చివరికి”

మామగారు మాన దృష్టితో చండికేసి చూస్తూ “అయితే నేనే పారపడ్డానా?” అన్నాడు భిక్షుస్వరంతో.

చండి విమాత్రం తో గర్జించడాచెప్పింది జనాబు. “మీరు ఈ పారపాటును ఇచ్చేటప్పుడు ఉపాసించలేదు మామగారూ! మీరు అసలునాకొసమని ఉంచిన వస్తువునున్ను కొట్టుకుని ఉన్న బంగారం లాంటిది. బంగారపుకొరడాతో ఝులిపించి అవస్తువును వీనాడూ అసలు బంగారుగా చెయ్యలేము. అందుకు కావలసింది ఒరవడిరాయి అలా బంగారాన్నిగా మార్చేందుకే విశిష్టమైన ఈ సాధన.”

మామగారు రెప్పవల్చుకుంటూ కోడలి దృఢముఖంకేసి చూడసాగాడు. చండి ఇంతలో ఆ కొరడాను మామగారి పాద సన్నిధినిపెట్టి, “నేను దీని మర్యాద కాపాడలేకపోయాను మామగారూ! తమిం చండి!” అన్నది.

వారినారాయణబాబు నివర్తముఖంతో వంగి కొరడాను అందుకుని, “నిజంగా నువ్వి భారాన్ని వహించటానికి ఒప్పుకోవా అమ్మాయీ?” అని అడిగాడు.

“అవును మామగారూ! నిజంగా ఇది నా తాతాకుమమించిన బరువు” అని మరుక్షణంలోనే “అసలు ఇది కంటపడితేనే ఒడ్డునుంట నాకు” అన్నది.

మామగారు నీరసంగా - “ఆలాగా! అయితే పోనీ ఈ భారాన్ని నివారించుకో అప్పచెపుతానులే” అన్నాడు.

చండిముఖం ఒక్కనిమించంపాటు ఉలే జితమయింది. చింతనిప్పల్లాంటి కళ్ళతో ఆమె మామగారిముఖంకేసిచూస్తూ “అలాగే అప్పచెప్పండి. కాని ఆ త్రగారిముఖంకేసి ఒక్కపారిచూసి, దానిక సలైననానం ఎక్కడో ప్రశ్నించారంటే - దానిక జవాబు మీమనస్సుకు మీకే తోస్తుంది మామగారూ!” అనేసింది ఒక్కనుక్కలో.

ఈమాటలు అంటూనే చండి తరచరా ప్రక్కగదిలోకి వెళ్ళిపోయింది. ఆ చివరి మాటలోఉన్న చురుకేదో మామగారికి గట్టిగానే తగిలింది. వెంటనే అతడు భార్య చిత్తరువుకేసి విచారణగా చూస్తూ “నువ్వు లేని ప్రదేశమంటూ ఎక్కడుంది? నీకన్నీ తెలుసు. నీవిషయంలో చేసిన పారపాటుకి ఇన్నాళ్ళకి ప్రతికారం చెయ్యటం అంటూ తలపడకుతోంది. ఇప్పుడు నువ్వే ఓసారి దిగివచ్చి, ఈ కొరడాని నీ చేతులలో స్వీకరిస్తే, గంభూగీమంశంగాని అయోగ్యమైన ఈ స్వర్ణభారాన్ని శీలించగలవు. దీనికిదే సరి అయిన ప్రాయశ్చితం!” అంటూ వాపోయాడు... (సకేమం)

విచిత్రవృత్తి

మూలం :

మార్కెట్స్

అనువాదం :

నండూరి రామమోహనరావు

వెల రూ. 1-8-0

పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకం

ఆంధ్రగంధమాల, మద్రాసు.1.

శ్రీమదాంధ్ర

మహాభారతము

ఉద్యోగపర్యము

వెల రూ. 1-0-0

ఆంధ్ర గ్రంథమాల,

మద్రాసు.1

మామిడిచెట్టు - బాలుడు

చావలి రామచంద్రరావు

ఒకరోజున బాలుడొకడు
పాఠశాలనుండి మరలి
త్రోవలోన నిలిచియున్న
మామిడివృక్షమును గాంచి
సందేహంబేదో కలుగ
ప్రశ్నించా డీవిధముగ :
“తోటలోని నాటిచెట్టు
ఆకాశము నంటుకొనగ
పోటీలేపడి పెరుగుచుండ
ఏమిటి నీ పీతరుగ
మరుగుజ్జుగ మారినావు.
“చూచితివా నీరూపము
ఎంత రోతగొడుతున్నదో
గూనియవ్వవలె నుంటివి
ఏల కలిగె నీదుర్గతి?
“ఇప్పుడైన పూనికతో
తిరిగి నరిగ పెరుగరాద ?
నాటిచెట్టవలెనె నీవు
మేటివేల కాకూడదు?”
అని యడిగిన ఆ వృక్షము
వినుమని బదులొనగకున్న
మనసులోన మధనపడుచు
చనబోయెను బాలుడపుడు.
బదులు చెప్పలేదటన్న
బెంగతప్ప వేరెరుగని
పాప మతనికేమి తెలుసు
చెట్టు మాటలాడవనుచు.
ఇంతలోనె గాలివచ్చి
వంతగ ఆకులను కదిపి
ఎంతో మధురస్వరముతోడ
సంతనమున పలుకసాగె.

అంతట యాబాలుడపుడు
వృక్షమే మాట్లాడసాగె
ననుచు ఎంతో సంబరముతో
వినసాగెను శ్రద్ధమీర.
“మించిపోయె మించిపోయె
మంచిరోజు అంతరించె
ఎంత తన్నుకున్న నేడు
తిరిగి నరిగ పెరుగలేను.
“మొక్కగ నేనున్ననాడె
చక్కజేసి నను తిన్నగ
చక్కదనపు మ్రానుజేయ
ఒక్కడునూ లేక పోయె
“పెక్కురు వస్తాడు లివుడు
ఒక్కుమ్మడి పాటుబడిన
ఒక్కవీనమైన నన్ను
చక్కజేయ జాలరోయి.
“నాకొరకై చింతపడక
నా యనుభవమెరిగి నీవు
బాలునిగా నున్ననాడె
తెలివిగలిగి మెలగుమోయి.
“తిన్నని ఆదర్యముగల
ఎన్నదగిన మానవుడవు
ఎన్నిశ్రమలు పడినగాని
పిన్నవయసులోనె నుమా!
“వెద్దవాడవైనపిదప
బుద్ధి మారరాదలనకు:
చిన్ననాటి యలవాటులు
పొమ్మన్నను పోజాలవు.
“మంచినపుడు ప్రేమించుట
చుక్కనంద దేవమించుట

చిన్నతనమునుండే నేర్వ
వన్నె కక్కగలవు నీవు.
“పసితనమున ఒట్లు మరచి
ముసలివాడవైన పిదప
సివలగు మానవుడుకాగ
పనలేదని దిగులుపడిన
ఐసివాడా! ఫలము సున్న!
“నన్నుగాంచి నీవివ్వడు
జాలిపడిన తీరుగనే
నిన్నుజూచియును విజ్ఞులు
నిట్టూర్తురు వేదనతో.
“మంచియదను మించిపోవ
ఎంతమంచివారలైన
నిన్నుజూచి జాలిపడుట
కన్నమించి చేయున దిల
సున్నాయని తెలియుమన్న”
ఆమామిడివృక్ష మటుల
మోమోటము లేకయన్న
ఆమాటలు విన్నబాలు
డేమనుకున్నాడోగాని,
ఆబాలుని గంభీరత
ఆబాలుని మోముతీరు
వంతవంత కాంతులతో
లోనిదీక్ష చాటసాగె.
“చెట్టు నేడు నాకెంతో
గట్టిపాఠమును కెప్పెను
యిదిమాత్రము మరువ”ననుమ,
తనకు తానె చెప్పకొనుచు,
మింతో గంభీరముగా
గ్రుడ్లదోతుల తన నింటికి

కృతఘ్నతకు శాస్త్ర

ఒకరోజున చావోబారన్ పెద్ద కోలాహలంతో చంగ్ మోన్ వర్షతాల్లోకి వేటకి బయలుదేరాడు. జాగిలాలు, ఫాల్కన్ పక్షులు, ఈటెలు, విల్లంబులు ధరించిన విలుకాండ్రు అతని పరివారము. వారల్లా వెళ్తున్నప్పుడగా రోడ్డుకు కుడిప్రక్కగా అడ్డంగా నిలుచున్న తోడేలొకదాన్ని చూచాడు బారన్. వారి దృష్టిని అటువైపు ఆకర్షించడానికా అన్నట్లు అరుస్తూ అది వెనకకాళ్ల మీద వింతగా నుంచుంది. దీన్ని చూచి బారన్ బాణము వదిలాడు. తోడేలైతే గాయపడింది గాని, పారిపోయింది. వేటగాళ్లు వెంటపడి తరమటం మొదలెట్టారు. మనుష్యులు, జాగిలాల అరుపుల ధ్వనితో అడవి అంతా ప్రతిధ్వనించింది. తోడేలు పారిపోవటానికి సహాయంగా వాళ్ల హడావుడికి పెద్ద దుమారం లేచింది.

ఇదేసమయంలో టంగ్ క్యూ అనేవాడొకడు తన పుస్తకాలు బట్టల సంచితో ఒక బలిష్టమైన గాడిదమీద ప్రయాణమయి చంగ్ మోన్ కు వస్తున్నాడు. ఆకాలంలో స్వార్థత్యాగానికి, తోటి మానవ సేవకి జీవితాలర్పించి పాటుబడుతూ విశేషమైన ప్రచారము గలిగిన “మాట్సిను” అనే మతశాఖకు చెందినవారిలో ఒకడు ఈ బాట సారి. వారు అమితమైన పట్టుదలతో రాజల్ని, భూస్వాముల్ని,

ప్రజల్ని సహృదయులుగా మార్చడానికి విశ్వప్రేమనుగూర్చి బోధిస్తూ తిరిగేవారు. ఇతరులకు సహాయపడటానికి, వారిని సుఖవంతులుగా చేయటానికి వారు తమ జీవితాల్నే దరిద్రదేవతకి అంకితం చేశారు. అవసరమైతే తన పులు గూడా త్యాగం చేసేవారు. అట్టి మతానికి చెందినవాడు ఈ టంగ్ క్యూ.

టంగ్ క్యూ ఆ రణగొణధ్వని అంతా విన్నాడు. వేటగాండ్రు చేత్రవముగా తరమబడుతూ గాయపడిన తోడేలొకటి తన వేపుకు పరుగెత్తుకొని రావటం చూచాడు.

మొ. యు. చౌ. జంతువు అతన్ని చూచి సహాయం కొరకై దీనంగా విలపించింది. దాని వీపునున్న బాణం చూచి టంగ్ క్యూ హృదయం కరుణపూరితమయింది.

“భయపడబోకు, నేను నీ వీపు నుండి బాణంతిసివేస్తా” అన్నాడు టంగ్ క్యూ.

“ఓ, నువు మాట్సినువి. చాలా మంచివాడవు. వెనుక వేటగాళ్లు తిరుముకువస్తున్నారు. వాళ్లు వెళ్ళి పోయేదాకా నన్ను నీ సంచిలో దాక్కొనియ్యి, నా జీవితాన్ని రక్షించు. నేను యావజ్జీవితం నీకు కృతజ్ఞురాలుగా ఉంటాను.” అని ఆ తోడేలు ప్రార్థించింది.

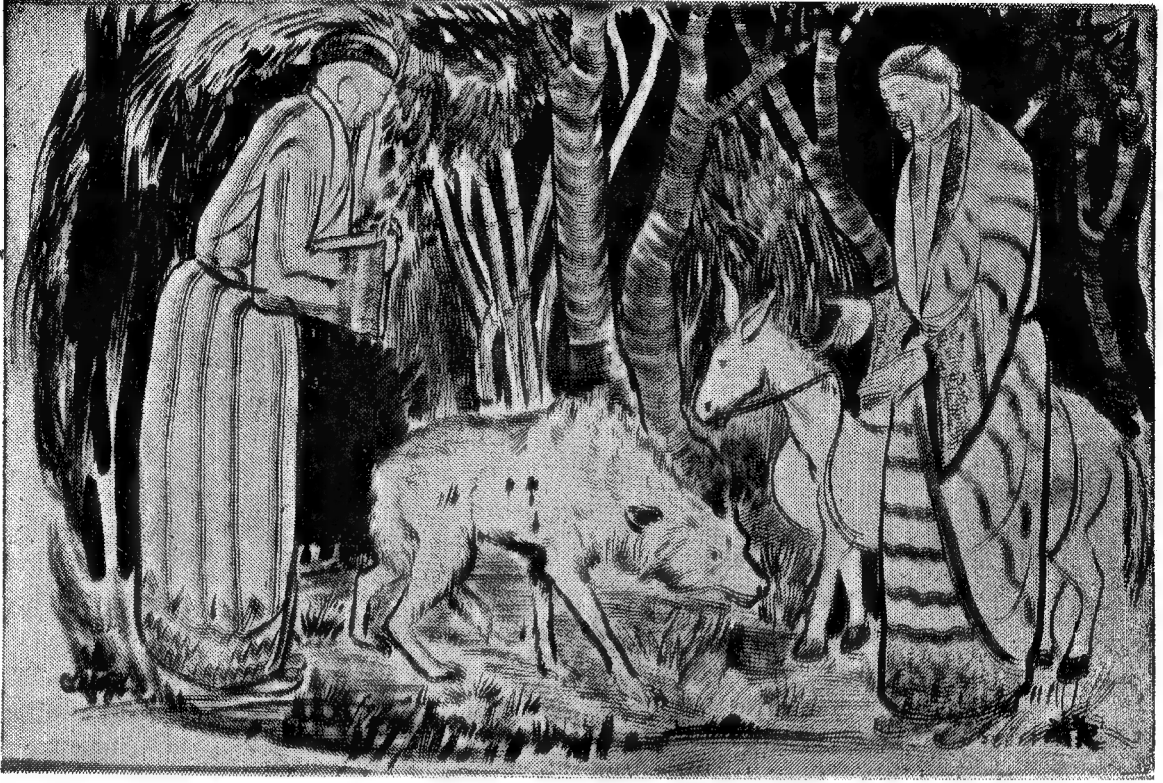
“దురదృష్ట వంతురాలా! నీ కి

ఆపడ ఎందుకువచ్చింది? నీకు కావాలింది తెలివి. కాని అదే లోపించింది. నరే త్వరగా నా సంచిలో దూరు. కృతజ్ఞతని గురించి మాట్లాడబోకు. చేయగలిగేదో చేయటానికి నాకూ సంతోషంగానే వుంది!!”

మాట్సిను తన సంచిలోని వస్తువులన్నీ తిసి దాన్ని సంచిలోకుక్కటం మొదలెట్టాడు. తోడేలు బాగా ఎదిగి వుంది. కాని సంచి చిన్నది. తల ముందుపెడితే వెనుక కాళ్లా కుచ్చు తోకా బయటవుండి పోతున్నాయి. తోకా వెనక కాళ్లా ముందుపెడితే మెడ విరగిందే తలా ముందరి కాళ్లా పట్టటం లేదు. సాధ్యమైనన్ని విధాలుగా మళ్లీమళ్లీ ప్రయత్నం చేశారు గాని లాభంలేక పోయింది.

“తొందరగా కానియ్యి, వాళ్ళు దగ్గరకు వచ్చేస్తున్నారు. కాళ్లు చేతులు కట్టిపడేయ్యి.” అని అది క్రిందకు దొర్లింది. మాట్సిను దాన్ని కట్టగా కట్టాడు. అతి కష్టం మీద అతడు నొక్కుతూ సాగదీస్తూ దాన్ని సంచిలో ఇరికించి గాడిదమీద వడేశాడు. కాని అతనికి ఆశ్చర్యంవేసింది. సంచిలోంచి రక్తపు చుక్కలు జారిపడుతున్నాయి. అదీకాకుండా అతని చేతులు, ఆ కాస్త ప్రదేశం రక్తపు చారలతో కనిపిస్తున్నాయి. అతడు త్వరగా ఆ చారలు శుభ్రంగా కప్పేట్టేసి ఆ గాడిదని అక్కడ

చుట్టూతా త్రిప్పి నంచి కనబడ కుండా చాటున నించోపెట్టాడు. బారన్ తన అనుచరులతో వచ్చాడు. తోడేలేదైనా కనబడిందా అని మాట్టినుని అడిగాడు.

“లేదు, అది వట్టి జత్తులమారి జంతువు. ఇక్కడకురాదు. అడవిలో ఎక్కడన్నా దాక్కునివుంటుంది.” అని రోడ్డుప్రక్కగా నుంచుని ఏమీ ఎరిగనట్టు జవాబిచ్చేడు. బారన్ మాట్టినువంక కోపంగాచూచాడు. “ఎవరైనా నరే అది తప్పించుకు పోవటానికి సహాయంచేస్తే దానికి తగ్గఫలం వాడు అనుభవించాల్సి వుంటుం”దంటూ బారన్ చేతిలో కత్తి రుళిపిస్తూ అన్నాడు.

వేటగాళ్ళ గుర్రాల పడధ్వని దూరాన గాలిలో కలసిపోవటం విన్న తోడేలు “మాట్టిక్క, త్వర రగా నన్ను బయటికితియ్యి. నాకేం

ఊపిరాడటంలేదు.” అని నంచిలోంచి అరిచింది. వెంటనే టంగ్ క్యూ గాడిదమీదనుంచి దిగి నంచిలోంచి తోడేలును తీసి దాని కట్లువిప్ప దీశాడు. దాని గాయాన్ని సాద రంగా నిమిరుతూ” ఇంకా బాధగా వుందా.” అని అడిగాడు.

“అబ్బే, లేదు కొద్దిగా చీరుక పోయింది. నా ప్రాణాన్ని రక్షించావు. ఇంకోసహాయంకూడా చేసి పెడతావా?

“నా శక్తికిమించనిది— ఏదైనా చేయడానికి నాకు సంతోషమే. నీకు తెలుసుగా, మేము మాట్టినులము. ఈ ప్రపంచాన్ని రక్షించగలిగేది ప్రేమసూత్ర మొక్కటే. నీకు నేనేం సహాయం చెయ్యాలో చెప్పి చేస్తాను.

“మంచిది, నాకు ఆకలి మండి పోతోంది” అంది అతనివంక ప్రక్క

చూపులు చూస్తూ.

“అవును?”

“మూడురోజుల్నించీ తింటానికి ఏమీ దొరకలేదు. నీవు తలచు కుంటే నిజంగా నన్ను రక్షించ గలవు. నేను గనక ఇప్పుడు చచ్చి పోతే నా ప్రాణాన్ని వృధాగా రక్షించిన వాడవవుతావ్. నిన్నేం దుకు తినినియ్యవ్? కొద్దిగా స్వార్థ త్యాగం చెయ్యి. నీకు తెలుసుగా అంతకన్నా ఎక్కువ ఏమీ అడ గటంలేదు”

టంగ్ క్యూకు ఎక్కడలేని భయంవచ్చింది. గజగజ వణికి పోతున్నాడు. తోడేలు కోరలు చాచి అతని మీదికి దూకింది. వెంటనే అతడు ప్రాణభీతితో గాడిద రెండో ప్రక్కకు పరు గెత్తాడు.

“వద్దు, చంపవద్దు, నన్ను చంప

★ కృతఘ్నతకు శాస్తి ★

తీవు." అని అతడు అరిచాడు.

"ఎందుకని?"

"వద్దు, చంపవద్దు—నేను ప్రాణాన్ని రక్షించాను."

ఒకరి నొకరు తరుముకుంటూ గాడిదకుట్టూ తిరగటం మొదలెట్టారు. గాడిదకిదంతా అగమ్యగోచరంగా వుంది.

"ఇదిగో నువ్వు సరిగ్గా ప్రవర్తించు. మనం ఇట్లా వాదాలుపడి ఆఖరుకు ఏదో ఒకటి బలవంతంగా చెయ్యటానికి ప్రయత్నించడం బాగాలేదు. ఆఖరుకు నువ్వు నన్ను చీల్చుకులిన్నావే. నువ్వుచేసేపని మంచిదని తోచడంలా నీకు. తర్వాత నీ అంతరాత్మ నిన్ను బాధిస్తుంది. అవునా? నన్ను తినేటపుడు నువ్వు మంచిపని చేస్తున్నావో చెడ్డపని చేస్తున్నావో తెలుసుకోవాలని లేదా?" అంటూ మాట్లాడుతూ గాడిద భుజాలమీదనుంచి తోడేలు నుద్దే శించి అన్నాడు.

"అయితే, నా కిప్పుడు ఆకలిగా వుంది. నీ వాదనతో నా తల దిమ్మెక్కిపోతోంది" అందితోడేలు రుసరుసలాడుతూ.

అయితే మరి మన వివాదం న్యాయ సమ్మతంగా పరిష్కారం చేసుకుందాం. ఆచారం ప్రకారం ముగ్గురి పెద్దల సదుగుదాం. నేను ప్రాణాన్ని రక్షించాను. అందుకని నన్ను తినే హక్కు నీ కుందోలేదో. చెప్పమని అడుగుదాం.

"సరి సరి అట్లానే కానియ్యి, తలకాయనొప్పిగా అంత పొడుగున

చెప్పకు. దేవుడు మనుషుల్ని తోడేల్లు తింటానికే సృష్టించాడని నా సమ్మతం. మీ జాతి కన్నా మా జాతి చాలా వృత్తమైంది. నీవు పతితుడవు. నీ ప్రాణాల్ని రక్షించుకోలేవు" అంది తోడేలు.

వారు రోడ్డువెంబడే బయలుదేరారు. చీకటిపడుతోంది కాని ఎవరూ కనబడలేదు.

"ఇదిగో నాకు చాలా ఆకలిగా వుంది. నే నేమాత్రం ఆగలేను. అంది తోడేలు. ప్రక్కనున్న ఒక జీర్ణవృక్షాన్ని చూపుతూ,

"పద వాణ్ణి అడుగుదాం" అంది.

"ఏమిటి ఈ చెట్టునా? వాడికేం తెలుసు?

"అడుగు, వాడే చెపుతాడు."

మాట్లాడు విషయంగా చెట్టుకు వంగి నమస్కరించి, తన ప్రాణాన్ని కూడా లెక్కచెయ్యకుండా తను ఆ జంతువును ఎట్లా రక్షించిందని వేదించాడు. రక్షించిన నన్ను భక్షించటం న్యాయసమ్మతమో లేక కృతజ్ఞత తెలుపవలసిన విధమో విచారించండి" అన్నాడు.

అతడు నేర్వనితో పెద్దగా చెట్లోంచి ఒక స్వరం విసవచ్చింది. "విన్నాను స్వామీ, విన్నాను. మీరు చెప్పిందంతా అర్థమయ్యింది. మీరు కృతజ్ఞతనిగూర్చి మాట్లాడుతున్నారు. ముందు నా కథవిగ్గండి. నేనో ఏప్రికాట్ వృక్షాన్ని తోటమాలి నాకు జీవంపోసినపుడు నేనో విత్తును మాత్రమే. సంవత్సరంలో

పుష్పించాను. మరి మూడేళ్ళలో కాయలు కాకాను. అయిదేళ్ళలో నా మూను చేతి లావయ్యింది. పదేళ్ళలో చిన్న పిల్లవాడి పొట్టంత అయ్యింది. ఇప్పుడు నా వయస్సు రెండుదశాబ్దాలు. నా జీవితమంతా నా పళ్లతో తోటమాలిని అతని కుటుంబాన్ని పోషించాను. అతని న్నేహితుల్ని కూడా మేపాను. ఆఖరుకు నా పళ్లను మార్కెట్ కు తీసుకు వెళ్ళి అమ్మి లాభంగడించాడు. నే నిప్పుడు వృద్ధుడనయ్యాను. ఇంక ఫలాలు ఇవ్వలేనని తెల్పుకున్నాడు. ఆకులన్నీ దులిచేశాడు. నా కొమ్మలు విరిచాడు. రంపంతో కోసి పొయ్యిలోకి వువయోగించుకున్నాడు. అంతటితో సంతృప్తి పడలేదు. ముక్కలుగా కొట్టి చిత్రీకపడటానికి నన్ను కలపగా అమ్ముతాడని విన్నాను. మానవులు మా కొరకు సృజించిన జీవితమంటే ఇది. అటువంటపుడు నిన్నీ తోడేలు ఎందుకు తినకూడదు." అని చెట్టు తీర్పుఇచ్చింది.

"న్యాయదేవత మా క్షణాడు తోంది" అని మహదానందంతో తోడేలు టాంగ్ కూర్చి మీద కురకబోయింది.

"ఒక్క నిమిషం ఆగు. ఇంకా మనం ఇద్దరితీర్పు వినాలి" అన్నాడు టాంగ్ కూర్చి.

"నువ్వు చెప్పినట్లే కానియ్యి. ఇవివరకటికంటే ఎంతమంచి వాననవేస్తున్నావని చెప్పను" అని తోడేలు గుటకలు మింగుతూఅంది.

వారల్లా కొంతదూరం పోగానే జీవితమంటే విరక్తిచెందినట్టు కన

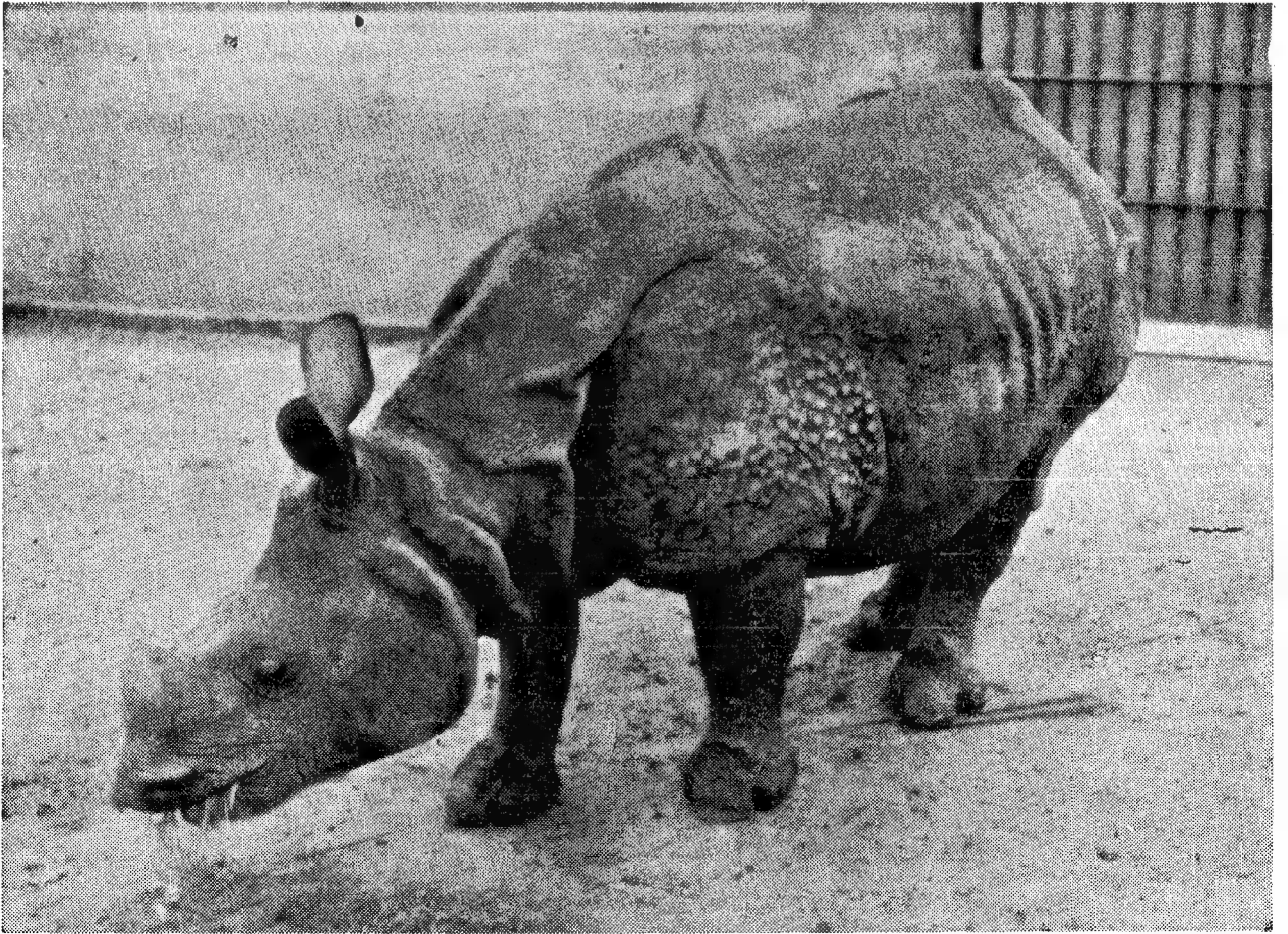
బడుతున్న ఒక దున్నపోతు కంచె కదురుగా నిలబడి కనిపించింది.

“వీడిని అడుగు-చూస్తూంటే జీవితంలో చాలా ధక్కా మొక్కిలు తిన్న ఖుటంలా కనుపిస్తోంది” అంది తోడేలు.

మళ్ళీ మాట్లిను జరిగినదంతా నివేదించి న్యాయమైన తీర్పు చెప్పమన్నాడు. దున్నపోతు అతని వంక నీరసంగా చూచింది. అతనికి మనసులో నిరాశాభావం జనించింది. కానీపు ఆలోచించి చెప్పటం మొదలెట్టింది “మంచిది. వృద్ధుడైన ఆ ఏప్రికాట్

వృక్షం చెప్పిందేదో అది నబలైనదే. చూడు నా వంక—వృద్ధాప్యం వచ్చింది, ఒక్క చిక్కి చావుకు సిద్ధంగావున్నాను. నన్ను నీవు నాయవ్వనంలో చూచివుండవలసింది. నంతలో నన్నొక రైతు తన పొలం పని చెయ్యటానికి కొన్నాడు. మిగిలినవన్నీ ముసలివై పోతున్నాయి. నేనే ఎక్కువగా కష్టపడి పనిచేసేవాడిని. నేనంటే తన కెంతో ఇష్టమని చెప్పేవాడు మా యజమాని. బీడు వారి న తనభూమినిదున్ని నాగురు పనికివచ్చేటట్లు చేసేవాడిని. ఊడ్చులపుడు బురదలో తెగతిరిగే

వాడిని. కోతలపుడు మిల్లులో పని చేసేవాడిని. ఎపుడూ ఖాళీగాకూ చోలేదు. ఒక్కడినే ఇద్దర ముగ్గురి పని చేసేవాడిని. నాశ్రమ ఫలితంగా రైతు సుఖజీవనంగడిపేవాడు. అతని తిండి, గుడ్డా—అతను సంపాదించిన ప్రతిదైనా నానుండి వచ్చినవే. పెద్ద కొట్టుకు క్రొత్తగాచేర్చి ఇంకొక ఇల్లేశాడు. కొడుక్కి పెళ్ళిచేశాడు. ఇప్పుడు పెద్ద భూస్వామిలా చుట్టూ పిల్లాజెల్లతో హాయిగా కాలక్షేపం చేస్తున్నాడు. నేను ఇక్కడకు వచ్చినపుడు చూడవలసింది అతని స్థితి. మట్టిపాత్రలు, మూకుళ్ల

రి నా సి రన్

ఫోటో: డి. రామలింగేశ్వరరావు, —మద్రాసు.

★ కృతఘ్నతకు శాస్తి ★

లోను తినేవాళ్లు తిండి. ఇప్పుడు శుభ్రమైన బాడీలలో సారా ఎపుడూ అతని నేలమాలిగలో బాగ్రత చేయబడి వుంటుంది. నేను రైతుకుటుంబానికి చెయ్యింది మాత్రం నువ్వేం చేశావు ఈ తోడేలుకి? రైతుభార్య నిరుపయోగమని తలుస్తోందినన్ను. ముసలితనం కారణం చేత, చలికి గాలికి బాధపడుతూ నేను బయటవుండ వలసిందే. చూస్తున్నావుగా, ఇక్కడ ఎండలో పెచ్చదనానికి నించున్నాను. చీకటి పడితే ఏ కాకిని. నా కేమి విచారంలేదు. ప్రతివారు ఎప్పుడో ఒకప్పుడు ముసలివారవక తప్పదు. కాని నన్ను మా యజమానురాలు కసాయి వాడికి అమ్మవలచినదని విన్నాను. జీవితమంటే ఇదే! కృతఘ్నతని గూర్చి మాట్లాడబోకు. ఈ తోడేలు నిన్నందుకు భక్షించ కూడదో చూద్దామంటే ఒక చిన్న కారణంకూడా కనబడటం లేదు. ఇదీ ఆ దున్నపోతు తీర్పు.

తోడేలు మళ్ళీ మొదట్లాగే చెయ్యబోయింది. కాని టంగ్ క్యూ "అవుడే కాదు. ఆగినదానివి ఇంత సేపు ఎట్లానూ ఆగావు. మనవరతు ప్రకారం మూడో వాడుకూడా ఏం చెబుతాడో విందాం" అన్నాడు.

అంతలో వారు కర్ర ఊతగా నడచి వస్తున్న ఒక వృద్ధుడిని చూచారు. అతని పొడుగాటి గడ్డం చూస్తే అతని నెవరో సన్యాసిలా గున్నాడు. ఆఖరుకు ఒక మానవుణ్ణి చూడ గలిగినందుకు టంగ్ క్యూ హృదయం ఆనందంతో నిండి

పోయింది. ఆముసలి వాని దగ్గరకు వరుగైతూ కొనిపోయి వారి వివాదాన్ని పరిష్కరించ వలసిందిగా కోరాడు. "సీ నో వెంబడి ఒక్క మాట నన్ను రక్షిస్తుంది, బాబాయి" అని దీనంగా ప్రార్థించాడు.

ఆ వృద్ధుడు వారి కథనం తా విన్నాడు.

"ఏమిటి, ప్రతిఫలం కృతఘ్నతా! ఈ మాట్సినుకు నువ్వు చేసినదానికి ప్రతిఫలం పొందక పోవు. అమానుషంగా నిర్దయగా నీ పట్ల ప్రవర్తించే కుమారుడొకడు నీ కోరికను కలుగుతాడు. కృతఘ్నుడికి వృద్ధాప్యంలో కృతఘ్నుడైన కొడుకే తగిన హుమానం ఫో ఇక్కడించి. లేకపోతే చంపుతా" అంటూ ఆ వృద్ధుడు తీక్షణంగా దాని వంక చూస్తూ అన్నాడు.

"కాని తమరు నా కథను విసలేదు." అని వాదించిందా జంతువు. "విసండి, ఈ మాట్సిను నన్ను కాళ్లు చేతులు కట్టి ఉపిరాడకుండా సంచిలో కుక్కాడు. చస్తానేమో అనుకున్నాను. ఆ సంచిలో ఎంత యాతన అనుభవించినానో ఆలోచించారా?" అంది.

"అట్లాగా, అయితే ఇతడు కూడా నిందాపాత్రుడే" అన్నాడ సన్యాసి. సమస్య మళ్ళీ తిరిగి మొదట కొచ్చింది.

"ఎవరిని సమ్మంలో వినాలో కూడా తెలియటంలేదు నాకు. నువ్వేమో తోడేల్ని రక్షించావని చెబుతున్నావు. తోడేలేమో తన్ను బాధించావని చెబుతోంది. ఎవరిది

తప్పు? ఎవరిది రైటో నిర్ణయించాలంటే ఒకటే మార్గం కనబడుతోంది. ప్రత్యక్షంగా జరిగింది చూడటమే! నిన్నతడు సంచిలో ఎంత బాధపెట్టాడో చూడాలి నేను!" అన్నాడు. "చూడు" అంటూ తోడేలు తన కాళ్లు శరీరంకట్టబడటానికి వచ్చుకొంది. మాట్సిను దానిని సంచిలో కుక్కాడు.

"నీదగ్గర పడునైన బాకుందా" అని నెమ్మదిగా అడిగాడు సన్యాసి.

"ఆ" అన్నాడు టంగ్ క్యూ విభ్రాంతుడై.

"మంచిది?"

"నన్ను తోడేలుని చంపమని అంటు లేదుగదా! అవునా!

"నీయిష్టం, చంపినానరే, చచ్చినానరే— ఏమి నీతిపరుడివిరా నా తిండి!" అని సన్యాసి నవ్వుతూ అన్నాడు. అట్లా అంటూనే సంచిలోని తోడేలులోకి కత్తిని దింపటానికై టంగ్ క్యూకు సహాయం చేశాడు. అంతే దాంతో పేచీ తీరిపోయింది.

(లిక్యూటాంగ్ ఇంగ్లీషులోకి అనువదించిన చెనీస్ కథకు మొ. యుగంధర చౌదరి అనువాదం) ★

పంచతంత్రం
బొమ్మల కథల వుస్తకం
మొదటి భాగం
(మిత్రభేదం, మిత్రలాభం)
కర్త: విశ్వాత్మల సరసింహమూర్తి
మీ కాపీ రిజర్వు చేసుకోండి.
ఆంధ్రగ్రంథమాల,
మద్రాసు-1.

మూలం: ఆల్ఫాన్స్ డాడే

జరిగిన కథ

[మా నాన్నగారు—మహ్య వివేక్—లాస్ న్యూ డాక్ లో పెద్ద సిల్క్ బ్యాఫారి. సొంత ఫ్యాక్టరీ అని వుండేది. నేను (చిన్నా) పుట్టినరోజు లగాయతూ మా కుటుంబాన్ని ఏదో ఒక ఆపద చుట్టు చుట్టేస్తూనే వుంది. చివరికి దేశంలో వచ్చిన విప్లవం మూలంగా మా నాన్నగారిస్థితి పూర్తిగా చితికి పోయింది. కొంతకాలానికి మా నాన్నగారు దివాలా తీసి మా ఫ్యాక్టరీని అమ్మేశారు. మేము మా స్వస్థలం విడిచిపెట్టి లయన్స్ పట్టణానికి వెళ్ళిపోవలసి వచ్చింది. తరువాత కొంతకాలానికి మా నాన్నగారు వ్యాపారంలో మళ్ళా దెబ్బతిన్నారు. మా సంసారం రెండోసారి చితికి పోయింది. ఉన్న నలుగురం విడిపోవలసి వచ్చింది. మా అమ్మని పుట్టింటికి పంపేశాం. జాక నిలయ్యున్నలోనే ఒక కొల్లొ గుమాస్తాగా చేర్పారు మా నాన్న. తను సారా వుత్పత్తిదార్ల సంఘం తరపున ఒక వుద్యోగం సంపాదించు కొన్నారు. నన్ను తనదగ్గరకు పంపితే దాక్షిణాత్య విశ్వవిద్యాలయంలో 'అదర్' వుద్యోగం యిప్పిస్తానని మా నాన్నగారి స్నేహితుడైన 'రెక్టర్' జబు రాశాడు. తక్షణం బయలుదేరి ఆహార వెళ్ళాను. ఆయన సిఫార్సు మూలంగా నర్మాన్ డి కాలేజీలో 'అదర్' గా చేరాను. మొదట్లో జూనియర్ తరగతిలో పనిచేశాను. తరువాత కొంతకాలానికి నన్ను ఇంటర్మీడియట్ క్లాసుకి మార్చారు. ఆ వేసవి శైవుల్లో కూడా నేను అక్కడే వుండి డిగ్రీల కోసం చదువు తున్నాను. ఇంతలో జబ్బు చేసింది. ఆస్పత్రిలో వుండగా, నేను అంతకుముందు మనస్సులో మోపించిన 'నీలోత్పలాక్షి' నాకు పరిచయం చేయటానికి వచ్చినట్లే వచ్చి, అకస్మాత్తుగా అంతిర్ధానమైపోయింది.

నాలో అన్ని ఆశలు రేపిన నీలోత్పలాక్షి అంత ధానమైపోయింది. ఒకచెంప అందుకే ఏడుస్తుంటే, అది చాలదన్నట్లు కాలేజీ సెలవులు కూడా నిపోయాయి. ఆరువారాలతరువాత మంచం వదిలిపెట్టి బయట కాలు పెట్టాను. కాలేజీ అప్పడప్పడే బద్ధకంగా నిద్దరలేస్తున్నట్లుంది. గదులు, హాల్లు అన్నీ నీళ్లుపోసి శుభ్రంగా కడుగుతున్నారు. వియట్ గారు తాళం చెవులు ఆడించుకొంటూ హడావుడిగా తిరుగుతున్నారు.

ప్రతిరోజూ బగ్గీలోనూ బళ్ళలోనూ కాలేజీ విద్యార్థులు పెట్టే బేడతో వస్తున్నారు. పాత మొఖాలు కొన్ని పోయి, కొత్త మొఖాలు ముతీకొన్ని వచ్చాయి. క్లాసుల విభజన జరిగింది. నిరుడులాగే యీ ఏడాది కూడా నాకు ఇంటర్మీడియట్ క్లాస్ అప్పగించారు.

ఆవార్త తెలియగానే, నిరుటి అనుభవాలు తలుచుకొని హాడిలిపోయాను. ఐనా ఈ ఏడాదివచ్చే సిల్లు నిరుటిసిల్లు అంత దుష్టులు కాకపోవచ్చు. ఏమో—ఎవరు చెప్పగలరు?

కాలేజీ ప్రారంభదినాన చర్చిలో పాటలూ, ప్రార్థనలూ జరిగాయి. ట్రినిపాలూ, ప్రొఫెసర్లు అందరూ వచ్చారు. నేనుమాత్రం పాల్లకి దూరంగా విద్యార్థుల గుంపులతో కలిసి నిలబడ్డాను. అక్కడ వున్నంతసేపు ప్రొఫెసర్ల హోదాలు, వాళ్ళకొస్తు చూసి చాలా ఈర్ష్యపడ్డాను. నేను ఏనాటికి ప్రొఫెసర్ నౌతాను? ఏనాటికి నావారందరికీ తగిన ఆశ్రయం కల్పించగలుగుతాను?...ఆరోజు వచ్చేలోగా యికా ఎన్ని బాధలు ఏడాలోకదా?

అనువాదం: విశ్వోత్పల నరసింహమూర్తి

అన్నా-చిన్నా

నా మనస్సులో మునుగుకొంటున్న విచార భావాలను విపులీకరిస్తోంది అన్నట్లు అవతల వాయిస్తున్న 'ఆర్గన్'లోనుంచి వివాదసంగీతం వినిపిస్తోంది. అది వింటుంటే నాకు ఆవురు మని వీడవాలనిపించింది. అంతలో ఎదురుగుండా దూరాన వున్న వ్యక్తి ఎవరో నావంకచూస్తూ నేనాహితమైన చిరునవ్వు నవ్వుతున్నట్లు తోచింది. చీకటిగా చూశాను. మరెవరో కాదు—ఫాదర్ జెర్మేన్! ■ తనంలో ఆయనచేసిన మందహాసం నా మనస్సు నెంతో ఉత్తేజ పరిచింది.

దాంతరువాత రెండు రోజులకి 'ప్రిన్సిపాల్ డే.' ఆరోజున ప్రిన్సిపాల్ గారి అధ్వర్యాన కాలేజీ ప్రొఫెసర్లు విద్యార్థులు అంతా కలిసి వూరికి దూరంగా వున్న మైదానంమీదకి పోయి, ఆరుబయట విందు ఆరగిస్తారు. ఇది అనాదిగా వస్తున్న ఆచారం.

తెల్ల వారుగూముసే ఉపాధ్యాయులూ విద్యార్థులూ అంతా బళ్లలో బయలుదేరారు. తినుబండారాలు, పానీయాలు వెనక రెండు బళ్ళనిండా వస్తున్నాయి. ముందున్న బండిలో కాలేజీ పెద్దలు, బ్యాండ్ వాయిం చే కుర్రాళ్ళు కూర్చున్నారు. బ్యాండ్ మహాజోరుగా మోగుతోంది. ఊళ్ళో జనమంతా యీ హడావుడికి లేచి వీధుల్లోకి వచ్చి చూస్తూ నిలుచుండిపోయారు.

బళ్లన్నీ మైదానానికి చేరగానే, పచ్చగడ్డిమీద తెల్లటి దుప్పట్లూ అవీ పరిచేశారు. అంతంత పెద్ద ప్రొఫెసర్లు కటికి నేలమీద కూలబడుతూ వుండటం చూసి విద్యార్థులు పొట్టచెక్కలయ్యేట్లు నవ్వుకొన్నారు. వడ్డన ప్రారంభమైంది. నీసాల బిరడాలు పేలి పోతున్నాయి. అందరూ యిలా సంతోషంలో మునిగి తేలుతుండగా నేనొక్కణ్ణే దిగాలుపడి ఒకమూలను కూర్చుని వున్నాను ఇంతలో ప్రిన్సిపాలుగారు చేతిలో ఏదో కాగితం పట్టుకొని కూర్చున్నచోట నుంచి లేచారు.

"సోదరులారా! అజ్ఞాత కవి ఒకరు నా కిప్పుడే కొన్ని పద్యాలు పంపించారు. గడచిన సంవత్సరాల్లో ఏకచ్ఛత్రాధిపత్యంగా పద్యాలు అల్లి మిమ్ములను ప్రబోధించిన ఎం. వియట్ గారి కీ సంవత్సరం ఒక

ప్రత్యగ్ధి తయారైనాడన్నమాట. ఇప్పుడువచ్చిన యీ పద్యాలు నన్ను మరీ స్లాఫిం చేసిగా వున్నప్పటికీ, మీరందరూ అనుమతిస్తే బిగ్గరగా చదువుతాను."

"చదవండి...చదవండి...చదవండి."

బహుమతి ప్రదానోత్సవాలకి పనికివచ్చే మాంచి బాంగురుగొంతుకతో ప్రిన్సిపాలు పద్యాలు బిగ్గరగా చదివారు.

■ పద్యాల్లో కాలేజీ సంబంధించిన ప్రతి వ్యక్తికీ—ప్రిన్సిపాలు మొదలుకొని కళ్లద్దాల రాకాసి వరకు, అందరికీ—తలా ఒక స్తుతివాక్యమూ అంకితం చేయబడింది.

పద్యాలు చదవటం పూర్తికాగానే సభ్యులు చాలానేపు కరతాళధ్వనులు చేశారు. కవి ఎవరైందీ సభవారికి తెలిపిడి కావాలని పట్టుపట్టారు. 'డింభ కాథముడ'నైన నేను వొణుకుతూ వొణుకుతూ పైకి లేచాను. నన్ను చూడగానే సభలో మరొకసారి హర్షధ్వనాలు చెలరేగాయి. నేను చెడ్డసిగ్గుపడి పోతున్నాను. ప్రిన్సిపాల్ నన్ను కావించుకున్నంత పనిచేశాడు. ప్రొఫెసర్లంతా నాతోగాడంగా కరస్పర్శ చేశారు. రెండోతరగతిమాస్టరు ఆపద్యాలు తనకిస్తే పేషన్లో అచ్చు వేయిస్తానన్నాడు. అంతకుముందు విందులో తాగినసారా నిషాతోపాటు యీ పొగడ్డల మైకంకూడా నా తలకెక్కింది. అంతటి ఆనంద మయఘట్టంలోనూ ఎబ్బీ జెర్మేన్ నన్ను వుద్దేశించి 'ఇడియట్!' అని తిట్టుకొని నామీద విసుకొంటున్నట్లు వినిపించింది. ఇంకోవంక వియట్ గారి తాళంబెవులు కసిగా పళ్లు పటపట కొరికిన చప్పుళ్లు చేస్తున్నాయి. ఈ రెండు సంఘటనల మూలంగా నా తలబిరుసు కొంచెం తగ్గింది.

సభలో వల్లువలా వచ్చిన వుత్సాహం కొంచెం సర్దుకొన్నచూడటం ప్రిన్సిపాల్ గారు లేచి 'పైలెట్స్' అని చప్పట్లు చరిచాడు :

"ఎం. వియట్! ఇప్పుడు మీవంతు. ఇలావచ్చి గంభీరమైన మీ కవిత వినిపించండి."

వియట్ గంభీరంగా కోటుజేబులోంచి లావు పాటి పుస్తకం ఒకటి బయటికి తీశాడు. పుస్తకం లావు

బట్టి చూస్తే ఆయన కవిత యెంత గంభీరతరంగా వుండబోతుందో ననిపించింది. ఎక్కడో మూలబడిగి కూర్చున్న నావంక ఓరచూపులు చూస్తూ, తను రాసిన పద్యాలు చదవటం ఆరంభించాడు.

కాలేజీలలో కట్టుబాట్లు ఎంత ఘనమైనవో వినుతించటమే ఆయనగారి మహాకావ్యంయొక్క పరమాశయం. దాన్ని ఆయన సేంభాషణాపరమైన పద్య కావ్యంగా రాశాడు. కట్టుబాట్లు అవీ జోరుగా అమలులో వున్న ఒకానొక కాలేజీ విద్యార్థి 'మెనల్ కన్' అనేవాడూ, ఏ కట్టుబాట్లూ చట్టుబండలూ లేని మరొక కాలేజీలోని విద్యార్థి 'డోరిలాస్' ఒకచోట నమావేశమై 'కట్టుబాట్లు వుండటం మంచిదా, కాదా' అనే విషయమై సుదీర్ఘంగా చర్చించుకొంటారు. చివరికి కట్టుబాట్లు వుండటమే ఘనమని యిద్దరూ తీర్మానిస్తారు. ఇదీ—ఆయన కావ్యానికిగల యితీవృత్తం.

కావ్యం చదవటం ఐపోయింది... కాని సభలో ఎక్కడా సంచలనం లేదు. ఆయన పద్యాలు చదువుతున్న సమయంలోనే విద్యార్థులంతా ఫలహారపు పళ్ళెలు దూరంగా పట్టుకుపోయి మైదానానికి ఆచివర కొందరు, యీచివర కొందరు కూర్చుని కడుపునిండా తింటున్నారు. అలా దూరంగాపోయిన పాళ్ళవంక చేదుగా చూసి చిరునవ్వు నవ్వుతున్నాడు వియట్. ప్రాఫెసర్లు మొదట కూర్చున్నచోటనే చివరిదాకా కూర్చున్నారు కాని, యాయన పద్యాలను మెచ్చుకోవటానికి ఎవరికీ దమ్ములు లేకపోయినాయి. పాపం—వియట్ గారిది ఆ రోజు ఫూర పరాజయం. అక్కడికీ ఆయన్ని బుజ్జగించాలని "ఇతివృత్తం చాలా ముమ్మాలైంది. అయినా, వియట్ గారు కాబట్టి అంత మామూలు విషయంమీద అంత మంచి పద్యాలు రాశారు!" అని ప్రిన్సిపాల్ మెచ్చుకొన్నారు.

"అవును. నాకూ అలాగే అనిపిస్తోంది. పద్యాలు కమ్మగా వున్నాయి." అన్నాను నేను. అప్పటికే నాకు వియట్ గారిమీద అప్రయత్నంగా వచ్చిన విజయానికి విచారంగావుంది.

ఒట్టిమాటలతో వియట్ గారు పూరుకోలేడు. దానికి ఆయన ఏమీ సమాధానం చెప్పలేదు. తల నేలకివంచి, విషపునవ్వు ఒకటి నవ్వాడు. ఆరోజు రోజంతా ఆయన మొఖంమీద అదేనవ్వు తాండవ

మాడుతోంది. విందూ వగైరా యుగిసి ప్రాద్దు గ్రుంకాక, అందరమూ బళ్లలో తిరిగి వస్తున్నప్పుడు కూడా బండి చక్రాలుచేసే చప్పుళ్లతోపాటు వియట్ గారి తాళం చెవులు నన్నే వుద్దేశించి "ఈవేళ కాక పోయినా ఏనాటికైనా నీమీద పగ తీర్చుకోలేక పోతావా?" అనిసామీద నవాలు చేస్తున్నట్లే అని పించింది.

10. 'బౌక్యారస్' గొడవ

చాలాకాలంగా పనిచేయని గడియారానికి 'కి'యిస్తే, అందులోని చక్రాలూ మరలూ అవి చాలా అయిష్టంగా తిరుగుతున్నట్లు పనిచేస్తాయి. రెండుసెలల సెలవులు తరువాత కాలేజీకూడా అలాగే మంద కొడిగా పనిచేస్తోంది. అయితే ఏం? — అందరిమీదూ వదలగొట్టటానికి వియట్ గారున్నాడు. ఆయనగారి ప్రత్యక్షపర్యవేక్షణలో కాలేజీలో క్రమేపి కట్టుబాట్లూ నియమనిబంధనలు పూర్తిగా అమలులోకి వచ్చేకాయి.

నా కూ, నా క్లాసు విద్యార్థులకీ యీవీడుకూడా బాత్రిగా పడటంలేదు. ఈ వీడు యింటర్ మిడియెట్ క్లాసుకొచ్చిన కుర్రాల్లు నిరుటి కుర్రాళ్లకంటే మరింతకరుకుగానూ బండతనంగానూ అవుపిస్తున్నారు, నా కంటికి. ఇటీవలనే జబ్బుపడి లేకటంతో నాకూ బక్కకోపం ఎక్కువైంది; వీడి సహించలేకపోతున్నాను. నిరుడు అంత గోవులా వున్నవాణ్ణి, యీ వీడు చీటికిమాటికి చిటవటలాడుతూ సింహంలా వుంటున్నాను. క్లాసులో ఏ కాస్త తప్పు చేసినా అందరికీ కఠినమైన శిక్షలు వేయటం మొదలు పెట్టాను. ఆ పద్ధతినైతే వీళ్లను బాగా అణచిపెట్టి వుంచగల ననుకొన్నాను.

కాని అదేం పనిచేయలేదు. నేను వేసిన శిక్షలు పాళ్లకి రోజురోజుకీ అలవాటై, అవి అంటే పాళ్ల కేమీ శయమే లేకుండా పోయింది. చివరి కొక రోజున నా పరాజయం పబ్లిక్ క్లాసులోనే బయట పడింది. క్లాసు క్లాసు అంతా సామీద తిరుగుబాటు చేసే ధోరణిలోకి వచ్చింది. ఆ తిరుగుబాటుకు తట్టుకు నిలబడటానికి నాకు సాధనసంపత్తి వీడి లేకుండా పోయింది.

అన్నా - చిన్నా

ఆ దృశ్యం నాకు యిప్పటికీ కళ్లకి కట్టినట్లు కనిపిస్తోంది. అన్నివైపులనుంచి 'గెట్ అవుట్!'... కిచ్ కిచ్... 'బాబా'... 'మ్యాన్...మ్యాన్' అని ఒకటే అరుపులు.

సిరాబుడ్లూ, కాగితపుబంతులూ కుప్ప తెప్పలుగా వచ్చి నాబల్లమీద పడుతున్నాయి. నాకేదో ఫిర్యాదు చేయవస్తున్నామనే నెపంతో తడవతడవకీ బిదారుగురు కోతివెధవలు ఒక్కసారిగా నా డెస్క్ మీదికి గంతుతున్నారు.

ఏం చెయ్యటానికి పాలుపోక, చిట్టచివరికి వియట్ గారినహాయాన్ని అర్థించాను. అదెంత అవమానమో మీరే వ్రాహించుకోవచ్చు!

మైత్తానంమీద విందు జరిగిననాటినుంచి వియట్ నామీద మరి కక్షకట్టాడు. ఇప్పుడు నే నిటువంటి నిస్సహాయస్థితికి దిగజారిపోయి, రక్షించమని తననే వేడేసరికి ఆయన కది చాలా ఘనంగా తోచి వుండవచ్చు. తాళంచెవుల గుత్తులతో చప్పుడు చెయ్యకుండా ఆయనవచ్చి క్లాసురూములో నిల్చునే వరికల్లా, — బెక బెకమని అరిచే కప్పలమధ్యకి మట్టిబెడ్డ విసిరినట్లు, — అంతా కన్నుమూసి తెరిచేలోగా ఎవడి నీటులో వాడు మొఖానికి పుస్తకం అడ్డం పెట్టుకొని గుట్టు చప్పుడు కాకుండా కూర్చుండిపోయారు. కొద్దిక్షణాలసేపు వియట్ గారు విజయగర్వంతో తాళం చెవులు చప్పుడుచేసుకొంటూ గదిలో అటూ యిటూ పచారుచేసి, వ్యంగ్యార్థాలు స్ఫురించే చూపు ఒకటి నావంకకుచూసి, ఒక్కమాట అయినా మాట్లాడకుండా బయటకు వెళ్లిపోయాడు.

నాకు తల తీసేసినట్లు అయింది. నా శత్రుద్యోగులంతా నన్ను చూసి నవ్వటం మొదలుపెట్టారు. ప్రిన్సిపాల్ గారిని కలుసుకొన్నప్పుడు ఆయన నన్ను చాలా న్యూనపరిచాడు. ఇదికూడా వియట్ గారి చలవే అయివుంటుంది: సందేహం లేదు. అదేమి యిదేమని — అన్నిటికంటే మిన్నగా జరిగింది ఆ 'బాక్యారన్' గొడవ.

ఆ సంఘటననుగురించి వివరణ యీనాటికీ 'నర్లాన్ డీ' కాలేజి రికార్డుల్లో బహుశః భద్రంగా

దాచివుంటారు. ఆపూరివాళ్లు యిప్పటికీ ఆవిషయాన్ని గురించి మాట్లాడుతున్నా మాట్లాడుతూ వుండవచ్చు. నేనూ దాన్ని గురించే మాట్లాడుతాను... ఇప్పటికైనా అందులోని నిజానిజాలు నలుగురికీ తెలియటం మంచిది.

సెడెన్సిన్ ప్రాంతంలోని జమిందారీ కుటుంబాల వక్రైకప్రతినిధిగా మా కాలేజి ఇంటర్ మిడియట్ క్లాసులో 'మార్క్స్ వాక్యారన్' ఒకడుండేవాడు. వాడంటే కాలేజీలో అందరికీ హడల్. వయస్సు పదిహేనునవత్సరాలకు మించి వుండదు. పెద్దపెద్ద పాదాలూ, చేతులూ, పత్తికాయల్లాంటి కళ్ళూ — అదీ వాడి అవతారం. దానికి తగ్గట్టు వాడి కనలు నుదురంటూ ఏమీలేదు. అటువంటి గొప్ప కుటుంబంలో పుట్టిన కుర్రాడొకడు తన కాలేజీలో వుంటే కాలేజి కేదో మనత వస్తుందన్న భ్రమలోపడి ప్రిన్సిపాల్ వాణ్ణి చాలా ఘనంగా చూసేవాడు. మిగిలినవాళ్ల సంగతి చెప్పనే అక్కర లేదు. అందరూ వాడిపేరు వింటేనే హాదిలిపోతున్నట్లు నటించేవాళ్లు. వాణ్ణి గురించి మాట్లాడవలసివస్తే మహాగౌరవంగా 'మార్క్స్ వాక్యారన్' గారు అని మాత్రం అంటుండేవాళ్లు. నేనూ మొదట్లో అందరిలాగే వాడంటే లేనిపోని గౌరవం కనపరిచేవాణ్ణి.

ఆవిధంగా కొద్దిరోజులు గడిచాయి.

అప్పుడుకూడా ఆ జమిందారు బిడ్డ నావంక అసహ్యంగా చూడటమూ, అడిగినదానికి తలబిరుసు సమాధానాలు చెప్పతూ వుండటమూ చేస్తుండేవాడు. ఏంచేసినానరే మనకెందుకులే అన్నట్లు పూరుకొనేవాణ్ణి.

కాని ఒకరోజు క్లాసు పిల్లలందరిముందూ నన్ను పట్టుకొని కిందవరచాలని అతి తలబిరుసుగా మాట్లాడాడు — ఇంక భరించలేకపోయాను.

అక్కడికీ వచ్చిన ఆవేశాన్నంతటినీ అణిచేసుకొని, మర్యాద చెడకుండా "జమిందారుగారూ! తమరు పుస్తకాలూ అవీ నర్దుకొని తక్షణం బయటకు నడుస్తారా?" అని అడిగాను.

అతఃపూర్వం వాణ్ణి క్లాసులోనుంచి బయటకు పొమ్మన్నవాళ్లు ఎవరూ లేరు. లోపల ఆశ్చర్యపడు

తున్నా వాడుపైకిమాత్రం అదేమీ కనపడనీయకుండా కూర్చున్నచోటనుంచి కదలకుండా పత్రికాయల్లా ముందుకు పోతుచుకొచ్చినకళ్లతో నావంక కొరకొరా చూస్తూ వుండిపోయాడు.

అప్పటికే నాకు అర్థమైంది; వ్యవహారం చాలా దాకా పోయేలా వుండని. అయినా అప్పుడు వెనక్కి తగ్గటం కుదరనివిషయం.

“తక్షణం బయటికి నడుస్తారా, లేదా?” అని మళ్ళీ గద్దించి అడిగాను.

మిగిలిన పిల్లలంతా కొయ్యబారిపోయి ఏం జరుగుతుందో నని చూస్తూ వుండిపోయారు. నాక్లాసు ఇంతనిశ్శబ్దంగా వుండటం అద్భుతమం...

అప్పటికి జమీందారిగారబ్బాయి కొంచెం తమాయించుకొన్నాడు కాబోలు—“నేను వెళ్లబోయేదిలేద”ని మహా మొండితనంగా సమాధానం చెప్పాడు.

వాడి ధైర్యసాహసాలను క్లాసులో పిల్లలంతా రహస్యంగా స్తుతించారు.

నేను వొళ్లు తెలియని కోపంలో కుర్చీలోనుంచి ఒక్క వుదుటున లేచాను.

“వెళ్లవా? సరే; చూద్దాం!” అంటూ మెట్లు దిగాను.

నిజంగా నా కాక్షణంలో ఆ కుర్రవాడిమీద చెయ్యిచేసుకోవాలన్న ప్రదేశం ఎంతమాత్రం లేదు. ఇందుకు ఆ పరమేశ్వరు డొక్కడే సాక్షి. వాణ్ణి ఎలాగైనా పాదలగొట్టి పూరుకోబెట్టుదా మనుకొన్నాను; అంతవరకే. కాని నేను మెట్లుదిగి వస్తూవుండటంచూసి వాడు మహా వెటకారంగా నవ్వుటం మొదలుపెట్టాడు. దాంతో నాకు మతిపోయింది. సరాసరి పోయి వాడి కాలర్ పట్టుకొని బెంచిమీదనుంచి కిందకు లాగి పారేద్దామని చెయ్యి ముందుకు చాచాను.

వాడు కోటు అడుగున ఎవరికీ కనిపించకుండా పెద్దసైజు ఇనవరూళ్లకర్ర దాచివుంచాడు. నా కావిషయం తెలియదు. నేను చెయ్యిపైకి ఎత్తి ఎత్తగానే వాడూ, కోటుఅడుగునుంచి ఆ రూళ్లకర్రతీసి నాచేతిమీద గట్టిగా కొట్టాడు. బాధ భరించలేక నేను బిగ్గరగా అరిచేశాను.

ఇదంతా ఘర్షణలావుంది కాబోలు; క్లాసులో పిల్లలంతా గల్లంతుగా నవ్వుతూ బిగ్గరగా చూడు

“హల్లో! ఎవరండి మాట్లాడేది?”

“ఆ! నేను హెడ్మాస్టర్ని

“నమస్కారమండీ!” మన అబ్బాయికి యీ వేళ కాస్త తలనొప్పిగా ఉంది అందుకు గాను ఈదినముమాత్రం ‘లీప్రు’ వేయించండి.”

“అది సరే కానీండి—మీ రెవరండి మాట్లాడేది?”

“నే నాండి? మా నాయన జెంకట్రావ్ గార్ని!”

ఆర్. పి. సరళింగారావు, ఆహ్.పి.

చరచటం మొదలుపెట్టారు.

“బలేపని చేశారు; మార్క్స్వో; బలేపని!” అని కొందరు అంటున్నారు.

నాకు యింక వొళ్లు తెలియలేదు. ఒక్కసారిగా ఆ డెస్క్మీదికి గంతేశాను. అక్కణ్ణుంచి మార్క్స్వో మీదికి లంఘించాను. ఒకచేస్తో వాడి కంఠం గట్టిగా వాటేసుకొని, రెండోచేత్తో అందినచోటనల్లా గుద్దాను. పళ్ళతోపట్టి పీకేశాను. బెంచీకి అంటుకుపోయి కూర్చున్నవాణ్ణి బలవంతాన పూడబెరికి వుండచుట్టి క్లాసు బయటి ఖాళీ జాగాలోకి విసిరేశాను. ఇదంతా జరగటానికి రెండుమూడు సెకండ్లు అయినా పట్టించోలేదో! నిజంగా నాకు అంతబలం వుండని నే నెన్నడూ అనుకోలేదు.

క్లాసులో పిల్లలు నిర్విణ్ణులైనారు. ఇందాక మార్క్స్వోని మెచ్చుకొన్నప్పటిలాగా యిప్పుడు కోతి గంతులు వేసే కలేజాపవడికి లేకపోయింది. ప్రతి వెధవా బిక్కిచచ్చిపోయాడు.

కోపంతో ఆ పాదమస్తకం వణికిపోతునే వచ్చి నా స్థానంలో కూర్చున్నాను. నేను లోపలికి రావటం చూడగానే ప్రతివెధవా పుస్తకంచాటున ముఖం దాచేసుకొని కుక్కినపేనుల్లా పడివున్నారు. కొరకరాని కొయ్యలాంటి యీ కుర్రాళ్లవైతే యీ దెబ్బతో అణిచేశాను కాని, ప్రిన్సిపాల్, వియట్ గార్లు ఏమంటారో? కాలేజి వ్యవస్థకే గర్వకారణమైన జమీందారుబిడ్డడివై చెయ్యిచేసుకోవటమంటే, వాళ్ళ దృష్టిలో ఐదెంత ఘోరమైన నేరమో? ఇలాంటి సాహసానికి నేను ఒడిగట్టానంటే వాళ్లు వన్నీ వుద్యోగంలోయిక ఒక్కక్షణమైనా వుండనిస్తారా?

గొడుగు వెల ఎంత?

ఇహ వచ్చేది వర్షాకాలం. చేత గొడుగులేకుండా ఇల్లు వోదలడానికి లేదు. ఉన్న వొక్క గొడుగు పాడయిపోయింది. ఎలా గయినా ఒక గొడుగు కొనుక్కోక పోతే ముందు ముందు చాలా ఇబ్బంది పడాలిసివుంటుంది— అని అనుకుంటూనే రోజులు గడుపుతున్నాడే కాని, పర్సు లోంచి డబ్బు పైకి తీయాలంటే మన సొప్పిందికాదు రంగయ్యగారికి.

తొలకరి చినుకులు పడ్డం ప్రారంభించినై. వాహటి రెండు దఫాలు చాలా యిబ్బందిపెట్టిం తరువాతగాని, రంగయ్యగారికి తెలింపు కలిగిందికాదు. పర్సు జేబులోవేసుకుని, గబగబా బజారుకు వెళ్లాడు. బజారంతా గాలించి, ఓదుకాణంలో, ఓ జంకమార్కు బోలు కమ్మీల గొడుగు పదిరూపాయలకి బేరంచేశాడు. ఇంతలో తనతో బాటు బేరంచెయ్యడానికి వచ్చిన ఓ పెద్దమనిషి—‘మద్రాసులో అయితే దీని ఖరీదు ఏ ఏడో—ఎని మిదో వుంటుంది’ అని చెప్పడంతో, వృధాగా రెండోమూడో అంగడి వాడికి వాడులుకునేందుకు మన సొప్పలేదు రంగయ్యగారికి.

‘ఎలాగూ వచ్చే ఆదివారం నాడు మద్రాసు విల్లాళిసినపనుంది.

అమ్మాయికి పెళ్లి. పువ్వులూ, పళ్ళూ మొదలయిన సామాన్లు పట్టుకురావాలి. ఈ వారంరోజులూ యెలాగో కట్టుమూసుకు గడిపేస్తే, మద్రాసులోనే కొనుక్కోవచ్చు.’ అనుకున్నాడు.

అనుకున్నట్టే వారంరోజులూ గడిచిపోయినై. ఆదివారం ఉదయం బండికి మద్రాసు ప్రయాణ మయ్యాడు.

రంగయ్యగారు మద్రాసులో పెళ్లికి కావలసిన సామానంతా

వి. యస్. చెన్నూరి

కొనుక్కున్న తరువాత, మరిచి పోకుండా, గొడుగులకం పెనీకి బయలుదేరాడు. చైనాబజారు, దేవరాజ మొదలవీధీ, రతనబజారు అన్నీ గాలించి, చివరికి, ఓదుకాణంలో జంకమార్కు బోలుకమ్మీల గొడుగుని బేరంచేసి, ఎనిమిదిరూపాయలకి ఇహ సెటిల్ చేసుకోబోతాడనగా, పక్కన బేరంచేస్తున్న ఆసామితో, అతని స్నేహితుడు—‘మాంటురోడ్డులో ‘ఫలానా’ షాపులో క్రిందటివారం తాను అదే గొడుగు ఏడురూపాయలకే ఖరీదు చేసినట్టు’ చెబుతోండగా రంగయ్యగారి చెవిబడింది. వెంటనే, చేతిలోనిగొడుగుక్కడ పడేసి, చరచరా

బస్సుస్టాపింగ్ కు దారి తీశాడు. ఇంతలో బస్సుకయితే రెండణా లిచ్చుకోవాలనీ, ట్రాముకయితే అణన్నరతోనే పోవొచ్చుననీ, జ్ఞాపకంరాగా, గిరుక్కున వెనక్కి తిరిగి ట్రాంస్టాపింగ్ లో నుంచున్నాడు.

ట్రాము క్రిక్కిరిసిన జనంతో—స్థూలకాయుని మల్లే రోజు కుంటూ వచ్చి ఆగడం; దాని చుట్టూ జనం ఈగలకు మల్లే ముసురుకోడం; రంగయ్యగారు ఫైల్ మాన్ కు మల్లే గోచీవిగదీసి, జనం లోదూరి, కనరత్తుచేసి ఎలాగో ఎక్కి నుంచోడం జరిగింది. ట్రాము కదిలింది. జనం తొక్కిడిలో జేబు దొంగలుంటారన్న సంగతి ఆయనకి బాగా తెలుసు. అంచేతనే తనకి కావలసిన చిల్లరడబ్బులు తప్ప జేబులో మరేమీ వుంచుకోలేదు. మిగతా డబ్బుంతా సరమానవుడి కంటబడకుండా దాచివుంచాడు. పోతూపోతూన్న ట్రాముకి, సహం దూరం వెళ్లేసరికి కిరుమని ప్రేకు పడిపోయింది. “ఏవెంటి సంగతి”— అని విచారించగా ముందు, లైను మీద ఒక ట్రాము యేవో చిన్న రిపేర్స్ వల్ల ఆగిపోయిందనీ,— త్వరలోనే అది కదలవొచ్చనీ— లైను క్లియర్ కాగానే తమ ట్రామా కదులుందనీ తెలిసింది.

ఇదిగోపోతుంది - అదిగోపోతుంది, అంటూనే అరగంట దాటిపోయింది. ట్రాములోంచి జనం వొక్కొక్కరుగా దిగిపోతున్నారు. అణన్నర డబ్బులు పెట్టి టికెట్టు కొనుక్కున్న తరువాత ట్రాముని వదిలివెళ్లా లంటే మొదట రంగయ్యగారికి మనసొప్పింది కాదు.

రంగయ్యగారు రిస్టు వాచీ చూచుకున్నారు. ఏడయిపోయింది. ఇహ మెయిలుకి గంటన్నరమాత్రమేవుంది. లగ్జి ఆఫీసులో ఎవరో ఎరిగిన వాళ్లుంటే సామాను ముందుగానే స్టేషన్లోకి చేర్చేశాడు కాబట్టి, త్వరగా వెళ్లితే మాంటురోడ్డెల్లి గొడుగు కొనుక్కుని వచ్చేందుకు వ్యవధిలేకపోలేదు. కాని, ట్రాము కదిలేట్టులేదు. చివరికి రంగయ్యగారు ట్రాం ఆఫ్ వాడలుకుని క్రిందిగి దిగారు.

ఆ లైన్లో అన్ని ట్రాములూ ఆగి పోవడం మూలాన బస్సుల్లో స్థలం దొరకడం కష్టంగావుంది. రిక్సాలూ జట్కాలూ కూడా చాలా రద్దీగా వున్నాయ్. పాపం, ఎంత ప్రయత్నించినా రిక్సాగానీ, జట్కాగానీ చిక్కనేలేదు. ఇలా మరో అరగంట దాటి పోయింది. ఇహ వుండేదే గంట వ్యవధి. ఈ గంటవ్యవధిలో మాంటురోడ్డు వెళ్లిరావడం వీలు పడదు. అందుచేత రంగయ్యగారు మాంటురోడ్డు ఆఫ్ వాడలుకోవలసి వచ్చింది. పెంట్రిలుకయినా బస్సు చిక్కుతుందేమోనని ప్రయత్నించాడు. కాని, అదీ వృథా ప్రయాస కాగా, పాపం, కాలినడకనే వెళ్లడానికి నిశ్చయించుకున్నాడు. ఆపాటికి మరో అరగంట దాటి

పోయింది. ఇహ వున్నవ్యవధిల్లా అరగంటమాత్రమే! పాపం రంగయ్యగారికి అసలే నడవడం అలవాటులేదు. పైగా భారీశరీరం. అందులో తొందరగా వెళ్ళాలి. ఏం చేస్తాడు? పాపం, రొప్పకొంటూ, రోజు కొంటూ, చెమటలు కారుకొంటూ రోడ్డు రోలర్ కి మల్లె తారురోడ్డు మీద దొర్లడం ప్రారంభించాడు. ఏం దొర్లినా ఏం ప్రయోజనం? నడక సాగితేనా? తీరా ఆయనగారు స్టేషన్ చేరుకునేసరికి, అప్పుడే మెయిలు పొగలు కక్కుతూ ప్లాట్ ఫారం వాడులు తొంది. ఆ దృశ్యం చూచేసరికి రంగయ్యగారి గుండెలు గబుక్కున ఆగిపోయినై.

రంగయ్యగారు మెయిల్లో వెళ్లకపోతే ఇంటిదగ్గర ఎక్కడపక్కడే ఆగిపోతాయి. తెల్ల వారు ధూమున జరగాల్సిన ముహూర్తం ఆగిపోవచ్చు. అక్కడివాళ్లు ఆందోళన పడిపోతారు. నలుగుల్లో నామూసీ కూడాను. అదీకాకుండా, పెళ్లి పెందిరిగ్గాను కొన్న వందరూపాయల పువ్వులూ వృథా అయి పోతాయి. పాపం, ఆయనగారికి యేంచెయ్యడానికి తోచలేదు. ముచ్చటమటలు పోశాయి. పార్కింగ్ మెట్టులోకి రంగయ్యగారి నెరిగిన మనిషి వున్నాడని చెప్పానుగా, అతగాడు - యేదేనా టాక్సీ ఎంగేజ్ చేసుకోమని సలహా ఇచ్చాడు.

పాపం, ఉన్న ఒక్క ట్రెయినూ దాటిపోయింది. బస్సులూ లేవు. ఇహనేంచేస్తాడు? టాక్సీని ఎంగేజ్ చేసుకోవడంకంటే గత్యంతరం లేకపోయింది.

అవసరానికి అందరూ గిరాకీ చేస్తారు. అందులో అపరాధివేళ. ఏపాలికో ముప్పయ్యో అడిగేవాడల్లా యాభై రూపాయలు డిమాండు చేశాడు టాక్సీవాడు. ఏంచేస్తాడు పాపం? ఎలాగో బేరం చేసి, నలభైరూపాయల కొప్పించి తన సామానుతో బాటు తానూ కార్లో పడ్డాడు. పాపం, ఇట్లు చేరుకునేదాకా రంగయ్యగారి మనసు మనసులో లేదు.

టయిముకి ఇట్లు చేర్చినందుకు ఓవేపు టాక్సీడ్రైవర్ని అభినందిస్తూ, వృథాగా నలభై రూపాయలు వాడికి వ్యవలసివచ్చినందుకు మరోవేపు విచారిస్తూ కుర్చీలో చిలికిలబడ్డాడు.

ఇన్నింటికీ కారణం తన పీనాసి తనమేనన్న విషయం భావనానికీ రాగానే పాపం, రంగయ్యగారికి చెడ్డనిగ్గసింది. తాను కార్లో రావలసి వచ్చినందుకు కాగణం ఎవరితోనూ చెప్పకోలేదు.

దేవుడిభుక్త్యాన ముహూర్తం నిర్దిష్టంగానే జరిగిపోయింది.

మరునటిరోజు ట్రాన్స్ మేన్ రంగయ్యగారు పర్సు నేబులో వేసుకుని బజారుకు వెళ్లి పదిరూపాయలు బెట్టి, జెంకమార్కు బోలు కమ్మిల గొడుగు కొనుక్కుని చక్కావచ్చాడు.

పోరిగింటి పుల్లయ్య రంగయ్యగారిగొడుగునిచూచి - "ఏంబావా? ఎంతకొన్నా నీగొడుగుని?" అని అడిగితే, పైకి పదిరూపాయలనే చెప్పాడు కాని, అసలు ఖరీదు యాభైరూపాయలన్న సంగతి మాత్రం బయట పెట్టలేదు. ★

తోడేలు - గొల్లపిల్లవాడు

క్రొవోజ శనివారం. నాన్నగారు కేసు నిమిత్తం రాజమండ్రి వెళ్లారు. ఇంకేం మాపనులకు పట్ట పగ్గాలుండవుగా! ఏం చేసిన అక్కయ్య తప్పించి, అన్నయ్య, అమ్మ ఏవని అడగరు. నాన్నగారుంటే అనలు ఏ సినిమాకు వెళ్ళనివ్వరు. అందులోను ఇంగ్లీషు పిక్చర్లకు అనలే వెళ్ళనివ్వరు. అక్కయ్య కూడ అంతే...నాన్నగారు లేరుగా, అక్కయ్యకు నచ్చచెప్పి పిక్చరు కెళదామనుకున్నాం. క్రానుటాకీ సులో "కొవాడీస్" వచ్చింది. బలే స్టంటుపిక్చరు. స్టంటు పిక్చరంటే మహా ప్రాణం. అందులో హీరో బలేగా యుద్ధం చేశాడుట, నిన్న వెళ్ళిన రామం చెప్పాడు. ప్రతీ విద్యార్థి చూడవలసిందన్నాడు. డబ్బులైతే ఆమాత్రం మాదగ్గర లేకపోలేదు. (అనలు మాదగ్గర ఎడ్వాన్సుగా ఒక పిక్చరుఖర్చుకు తగ్గట్టుగా ఉంటుందేమోనీ మాలోకి) పెద్దవాడు గోపాలం. గోపాలంతో ఈసంగతి చెప్పాను. సత్యాన్ని కూడ పిలచి మా గదిలో కూర్చుని, ఆలోచించాం. అక్కకు ఎలాగు నచ్చచెప్పి "కొవాడీస్"కు వెళ్లటమా అని. అనలు అక్కయ్యతో కాస్తేపు తియ్యగా మాట్లాడి "అక్కయ్యా! మేం సినిమాకు వెళతాం" అని అంటే చాలు డబ్బులిచ్చి పంపుతుంది.

అక్కయ్యతో ధరదాగామాట్లాడటం ఒక్క గోపాలానికే తెలుసు.

అంచేత అక్కయ్యతో కాస్తేపు కబుర్లుచెప్పి వెడదాం అనుకున్నాం. కాని అక్కయ్య తోకలా సూర్యం తిరుగుతుంది. ఎలాగు? మేంపిక్చరుకు వెళ్లుతున్నట్లు తెలిసిందో, వెంట వస్తానని మారాంచేసి ఏడుస్తుంది. పోనీ తీసుక వెళ్ళామా, నాన్నగారు రాగానే "నాన్నగారూ! మేమంతా మీరు లేనప్పుడు కొవాడిసుకెళ్లామండి. చాలబావుంది. అని ఏవేవో చెబుతుంది. తీసుకు వెళ్లకపోతేనాన్నగారు రాజమండ్రినుంచి గుమ్మం

పక్కింటి బొలకృష్ణారావు

లోనికి అడుగు పెట్టగానే ఫిర్యాదు సూర్యం ఫిర్యాదు చేసిందంటే మా పనితాం. సత్యానికి బలేడపాయం తట్టింది. ప్రయివేటు క్లాసుందని చెప్పి పిక్చరుకు వెడదామన్నాడు. భేష్! అనుకున్నాం. మేం ఏపిక్చరుకు వెళ్ళినా మా పక్కింటి హరి వస్తుంటాడు మాతో. హరిని పిలచాం. ఎగిరి వచ్చాడు. మాప్లాసంతా చెప్పేం. బావుందన్నాడు. హరిని ఒంటి గంటకే రమ్మని చెప్పాం. వాళ్ళింటి దగ్గర ప్రయివేటు కెళుతున్నానని వచ్చేశాడు. ప్రయివేటుకు రమ్మని మమ్మల్ని పిలిచాడు. అక్కయ్య అడిగింది ఏంప్రయివేటుని. "ఇంగ్లీషు మాస్టరు గారు ప్రయివేటుక్లాసు పెట్టారు, రెండుగంటలకే రమ్మన్నాడు." అనిచెప్పాడు హరి. అక్కయ్య

ఏమంటుందో అని గుండెబితుక్కు బితుక్కుమని కొట్టుకుంది. అక్కయ్య మారుమాట్లాడలేదు. అక్కయ్య దగ్గరగానేఉంది. "మేంఅప్పుడేరాము ఇంకా ఒంటిగంటన్నారే కాలేదు. ముందెందుకు వెళ్లడం దండగ. పైమువేస్తు. అప్పుడేరాము. యిష్టం ఉంటే 1½ వరకు ఉండు వస్తాం" అన్నాను నిక్కచ్చిగా.

"అయితే నేముందుగా వెళతా" నని పోయాడు హరి. (ఇదంతా మా నాటకంలేండి). హరి ఎక్కడి కెళతాడో మాకు తెలియకపోదు. సినిమాకు వెళ్లేదారిలో మా వేణు ఇల్లుంది. ఎన్ని పిక్చర్లకు ఎన్నిసార్లు వెళ్ళినా, వాళ్లనాన్న ఏమీఅనరుట. ఎంతో మంచివారు. వాళ్ళింటో పుట్టవలసిందని ఎన్నోసార్లు అనుకున్నాం. దేముడికిబుద్ధిలేదు. అనలు ఒకసారి పిక్చరుకు వెళ్లక పోతే, ఎందుకు వెళ్లలేదు, వెళ్లు అని పురమాయించి పంపుతారుట. అంత మంచివారు. (ఆయనకి సినిమా అంటే పిచ్చిలేండి) సరిగ్గా 50గ్ మని ఒంటిగంటన్నరయింది. బయలు దేరాం మేం ముగ్గురం. తిన్నగా పుస్తకాలు పట్టుకొని చుట్టు తిరిగి, అంటే స్కూలుకు వెళ్లే దారిగుండా వేణు దగ్గర కెళ్ళి పుస్తకాలు వాళ్ళింట్లో పెట్టి "కొవాడీస్"కు పోయాం. హాల్లో కూర్చున్నంత సేపు హీరో వెనకాలే నేనున్నట్లు వాడికి చెబ్బతగిలితే, నాకే తగిలి నట్లు వాడు ఓడిపోయాంటే, నాకే

పరాజయం కలిగినట్లయింది. సరి! పిక్కరు వదిలేశారు. తిన్నగా పుస్తకాలు తీసుకొని చుట్టు తిరిగి ఇంటికి పోయాం. ఇంత ఆలస్యం అయిందేం అని గుమ్మం ఎక్కుతూంటేనే అక్కయ్య ప్రశ్న వేసింది. అబ్బే! పంలేదక్కయ్యా! దారిలో రామారావుయింట్లో కాస్తేపు కూర్చుని చచ్చాం అని బుకాయించాను. మేం కోవాడినుకు వెళ్ళినట్లు ఎవ్వరికి తెలియనీయలేదు. ఆదివారం సాయంకాలం నాన్నగారువచ్చారు. కోర్టులో ఎవరోస్టిడర్లు చెప్పారుట. కోవాడిను చాల బావుందని. సోమ వారంరాత్రి ఫస్టుపోకు సూర్యుని తీసుక వెళ్లారు. ఆమర్నాడు సూర్యుం చాల గొప్పగా కోవాడినుగురించి చెప్పింది.

మరిమనమూమాళాంగా, నేనూ చెప్పాను, హీరో యిలా ఏళ్లు చేశాడంటూ. ఎప్పుడు చూశావని అడిగింది. మొన్న శనివారం ప్రయివేటుక్లాసుకు వెళ్ళామని బుకాయించి సినిమాకి వెళ్లేం అనిగొప్పగా చెప్పేను. అప్పుడే అక్కయ్య కంప్లైయింటు, అబద్ధాలాడి ఎందుకెళ్లారని. అంతా బిక్కముఖం వేసుకూర్చున్నారు. సరి ఆ గొడవయిపోయింది. పరీక్షలు దగ్గరకొచ్చాయి. క్లాసులో కోర్సు పూర్తికాలేదు. మూయింగ్లీ ముమాస్తరుగారు ప్రయివేటుక్లాసులు పెట్టి కంప్లీటు చేస్తానన్నారు. శేపు శనివారం మధ్యాహ్నం ప్రయివేటుకురండి అని చెప్పారు. శనివారం మధ్యాహ్నం ఒంటిగంట న్నరకు నిజంగా పుస్తకాలు పట్టుకొని పక్కింటి హరి వచ్చాడు. రండి టయిమయిందన్నాడు. అక్కయ్య వేసింది అప్పుడే ప్రశ్న.

ఎక్కడికని? “చేతులో పుస్తకాలు కనబట్టంలేదూ ప్రయివేటుక్లాసుకు” అన్నాను. “మీ డబులు, వేషాలు కట్టిపెట్టండి. మా బావుంది ప్రయివేటుక్లాసుని పిక్చర్ల కెళ్లటం? ఎంత మాత్రం వెళ్లటానికి వీలులే”దంది. “మాడక్కా! మాజేబుల్లో డబ్బులేందే, ఎలాగు పెళతాం?” అన్నాను. “మీ వాడప్పుడే రడిగా మీగురించి ఉంటాడని తెలియదనుకోకు. ఎంతమాత్రం వెళ్లవ”ద్దంది. అమ్మతో రిపోర్టు చేశాం.

అమ్మకూడఅక్కమాటే. “కొత్త పిక్చరు “పరివర్తన” కామీ తయారు? నాన్నగారితోచెబుతా” నంది. ఇంకేం చేస్తాం! “లేదమ్మా మా మాస్తరుగారు ప్రయివేటుక్లాసు పెట్టారు. పిక్చరుకు కాదు.” అన్నాను. అమ్మ, అక్కయ్య ఎలాగు నమ్ముతారు? “తోడేలు - గొల్లపిల్లవాడు” కథలోనీతి మాకు బాగా తెలిసాచ్చింది. ఆరోజు ప్రయివేటుకు ఆబ్సెంటు. ఇప్పటికీ ప్రయివేటుంటే అక్కయ్యకు, అమ్మకు పిక్చరనే భావం. ★

గొల్ల భామ పాలు

నిండు మీ గడ పాలు

తీ పి పాలు
గ డ్డ పాలు

ఇప్పుడు 4 బెన్సుల టిన్నులలోకూడా లభించును.

నెజ్జల్సు, పి. ఓ. బాక్సు. 180, మదరాసు-1.

కడవభూమిలో శతగాత్రుడై స్పృతి తప్పి పడిపోయిన యువరాజు ఫలించి.
 “అనార్కలీ”లో నాగేశ్వరరావు, నాగయ్య, పేకేటి.

రేడియోలో ఫలించి సంగీతం

ఫలించి రేడియో కార్యక్రమంలో ఫలించి సంగీతాన్ని ఇప్పటికంటే ఎక్కువ చేయడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వపు రేడియో కాలనరు ఆలోచిస్తున్నట్లు, ఈ విషయమై వారు ఫలించి పెడిరేషన్ వారితో సంప్రదింపులు జరిపినట్లు వచ్చిన వార్తలు, దేశంలోని ఫలించి సంగీతాభిమానులకు సంతోషకారణం కావచ్చు.

ఫలించి సంగీతం భారతీయ సంగీత సంప్రదాయాలకు విరుద్ధంగా ఉంటున్నదనీ, ప్రజల సంగీతాభిరుచులను పాడు చేస్తున్నదనీ భావించి రేడియోకాలనరు కొంత

కాలంనుండి ఫలించి సంగీతాన్ని ప్రసారం చేయడం తగ్గించివేశారు. ఫలించి సంగీతానికి బదులు శాస్త్రీయ సంగీత కార్యక్రమాలను ఎక్కువ చేయడానికి ప్రయత్నించారు. ఈ ప్రయత్నాన్ని రేడియోకాలనరు ఆశించినంతగా శ్రోతలు హర్షించినట్లు కనిపించలేదు. శాస్త్రీయ సంగీతం వివిధ విధాలైన తమ ఆభిరుచిని వ్యక్తచేసుకోవడంకంటే ఫలించి సంగీతాన్ని అధికంగా ప్రసారంచేసే సిల్వన్, గోవా, కరాచీ రేడియో కేంద్రాలకు రేడియోలను ట్యూన్ చేసుకోవడమే మంచిదని చాలామంది శ్రోతలు భావించారు.

చారు. ఈ పరిస్థితిలో మళ్ళీ ఫలించి సంగీతాన్ని కొంచెం ఎక్కువ చేయడం అవసరమని రేడియో కాలనరు తలుస్తున్నట్లు కనిపిస్తోంది.

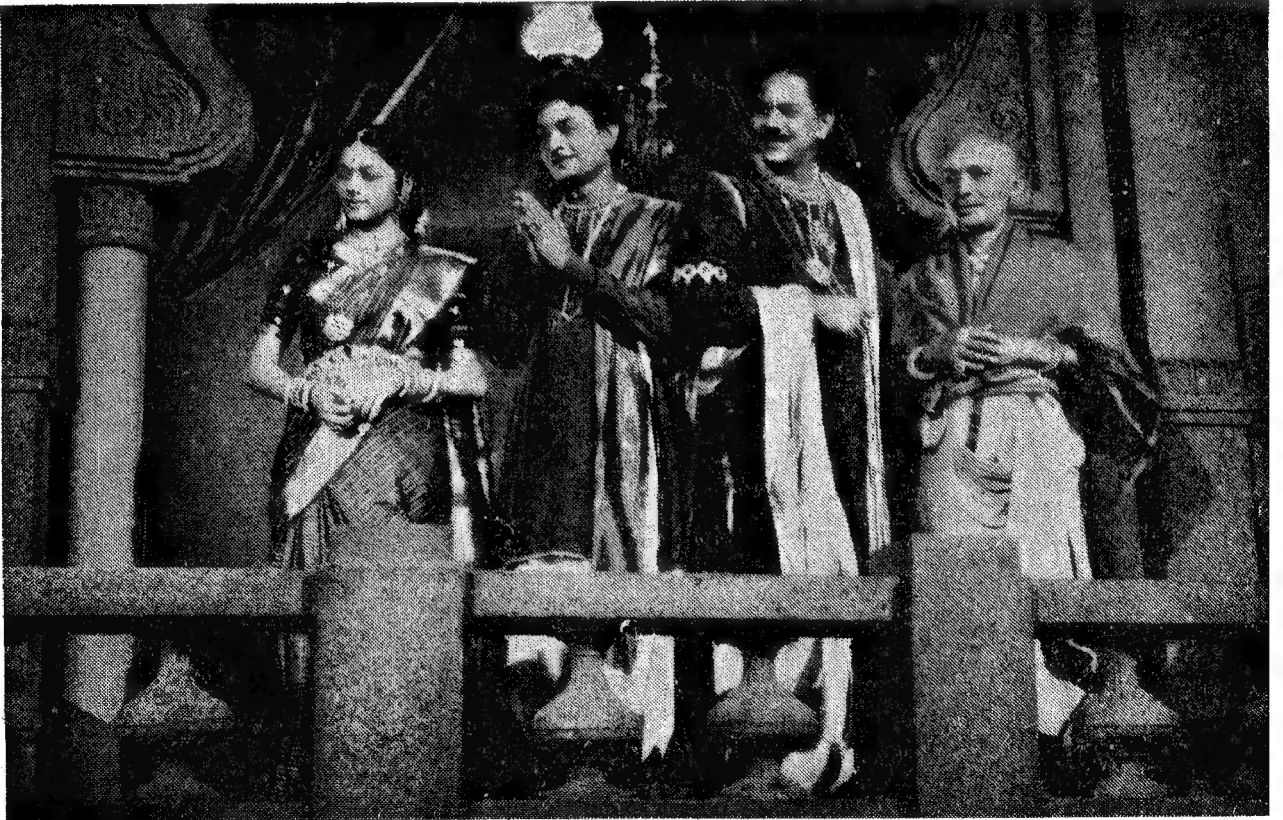
సినిమా పాటలపై ప్రజల్లో మోజు ఎక్కువగా ఉంది. అయితే ప్రతి సినిమాలోని ప్రతి పాటా ప్రజాదరణంపొందుతోందిగానీ, ప్రతిపాటా సాంప్రదాయకంగా ఉత్తమస్థాయిలో ఉండనిదనిగానీ ఎవరూ భావించడంలేదు. ఫలించి సంగీతాన్ని రేడియోలో తిరిగి ఎక్కువ చేసే ముందు, బాగా ప్రజాదరణం పొందిన పాటలనూ, సంప్రదాయానికి బాటగా విరుద్ధంగా లేనివాటిని శ్రవణసుఖం కలిగిస్తూ ఒక కనీస స్థాయికి దిగిపోకుండా వున్నవాటిని ఎన్నుకోవడం అవసరం. ఇటువంటి పాటలు సినిమాల్లో చాలా ఉన్నాయి. వీటినే రేడియోవారు

తీసుకోవచ్చు. ఈ పద్ధతి శ్రోతల ఆమోదం కూడా పొందవచ్చు.

ఫిలిం సంగీతాన్ని తగ్గించే ముందు, రేడియోకాఖివారు, ఫిలిం సంగీతం స్థానంలో తాము స్వయంగా తయారు చేయించే లలిత సంగీత కార్యక్రమాలు ప్రవేశ పెట్టడానికి కూడా పథకం వేశారు. ఈ పథకం కొంత వరకూ అమలులోకి వచ్చింది. చాలవరకూ ఫిలిం చింది కూడాను. ఈ లలిత సంగీత కార్యక్రమాలు అటు శాస్త్రీయ సంగీతానికి, ఇటు ఫిలింబాణీలకూ మధ్యంగా ఉంటూ శ్రోతల ఆమోదాన్ని, చాలవరకూ పొందినవిగాయి. ఈ కార్యక్రమాలను ఇంకా విస్తరించడానికి అవకాశం ఉంది. అయితే, ఫిలిం సంగీతం ప్రచారం పొంది సంతగా ఈ కార్యక్రమాలు పొందిలేవు సినిమాకున్న పలుకుబడి రేడియోకు లేక పోవడమే దీనికి కారణం అందుచేత రేడియోవారు సంగీతానికి వినియోగించే కాలాన్ని ఫిలిం సంగీతానికి, లలిత సంగీతానికి, శాస్త్రీయ సంగీతానికి దాదాపు సమంగా ఉండేట్లు ఏర్పాటు చేసుకోవడం మంచి పద్ధతి అనిపిస్తుంది.

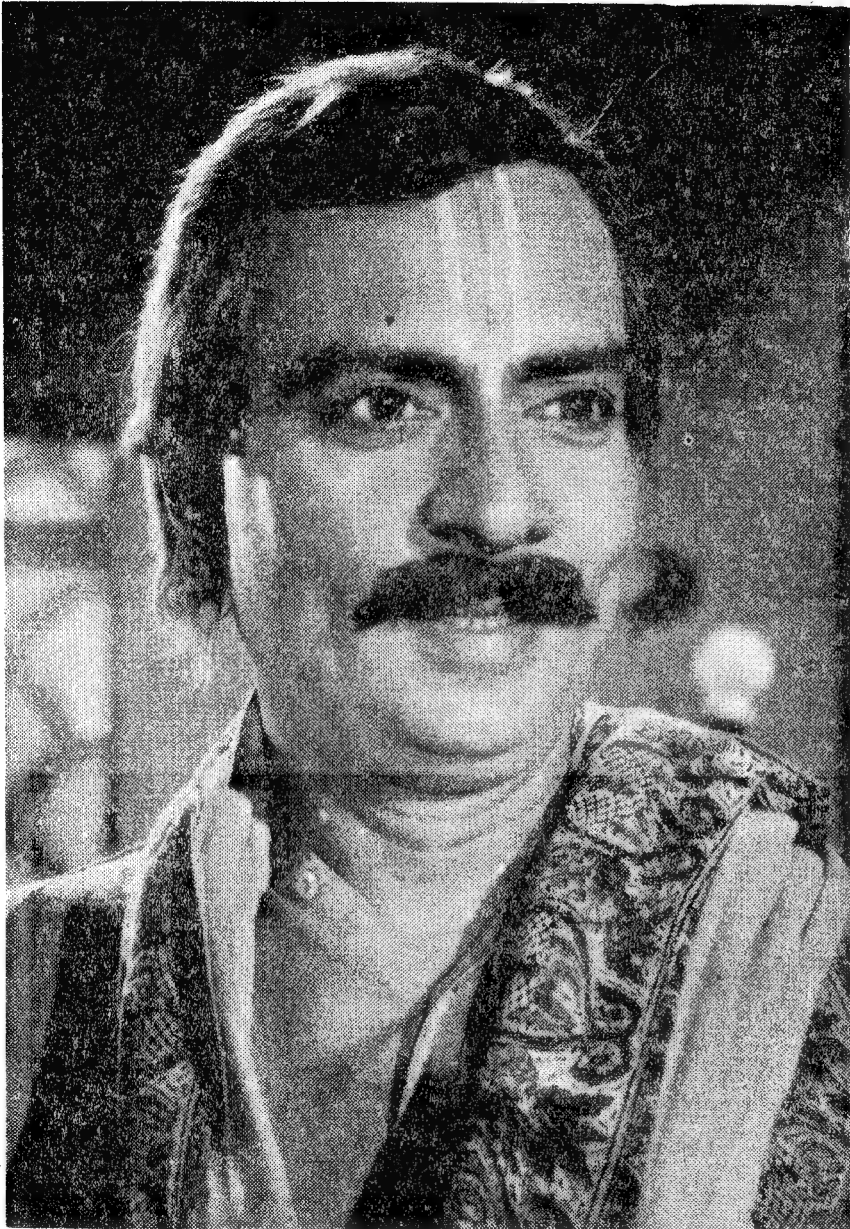

యూనియన్ పిక్చర్స్ వారి “శ్రీ జగన్నాథ మాహాత్మ్యం”లో దాగుడమూతలాడే లలిత, ఆమె చెలికత్తెలు.

“అమర నందేశం”లో పద్మిని, అమరనాథ్, మిక్కిలినేని, వంగర.

“నల్లపడుచు”లో నైతు సి. ఎస్. ఆర్.

రోమియో ఎండ్ జూలియట్

ఆంగ్లో-ఇటాలియన్ చిత్రం “రోమియో ఎండ్ జూలియట్”ను వెనిస్ లో జరిగిన చలనచిత్రోత్సవంలో ప్రథమ బహుమతి ఇవ్వబడింది. ప్రాడక్సన్ విలువలలో సాటిలేనిదని ఈ చిత్రాన్ని అంతా మెచ్చుకున్నారు. రెనాటో క్లావేలానీ అనే ఇటాలియన్ డైరెక్టరు దీన్ని డైరెక్టుచు దలకొనున్నది.

చేశాడు. లారెన్స్ హార్వే రోమియోగాను, మసాన్ మెంతాలో జూలియట్ గాను నటించారు. నటన విషయంలో కొన్ని విమర్శలు వచ్చినా ప్రథమబహుమతి దీనికి వచ్చింది. ఆర్థర్ రాంకో సంస్థా, ఒక ఇటాలియన్ సంస్థా కలిసి తీసిన ఈ చిత్రం కథాస్థలమైన వెరోనాలోనే షూట్ చేయబడింది. ఈ నెల 28 వ ఇది లండనులో మొదటిసారిగా నెల 28 వ ఇది లండనులో మొదటిసారిగా

వెనీస్ ఉత్సవంలో “నెవెన్ నెయూ రాయ్” “శాన్సోదయో” అనే రెండు జపానీస్ చిత్రాలకూ, “ఆన్ ది వాటర్ ఫ్రంట్” అనే హాలీవుడ్ చిత్రానికీ, “లా స్ట్రాడా” అనే ఇటాలియన్ చిత్రానికీ ద్వితీయ శ్రేణి బహుమతులు వచ్చాయి.

పిలిములు -

బాల నేరస్థులు

ఎక్స్టరాజ్య విద్యా, సాంఘిక, సాంస్కృతిక సంస్థకు చెందిన ఫిలిప్ బాచార్డ్ అనే నిపుణు డాక్టరయన, “బాలురు నేరాలు చేయడానికి ఫిలిములు కారణం కా”దని ఇటీవల అన్నాడు. “బాలుడిలో అదివరకే నేరం చెయ్యడానికి కొవలసిన మన ప్రత్యేకత ఉంటే తప్ప ఫిలిములు ఏ హాని చెయ్యలేవు. సంఘవాతావరణంలో సరిగా ఇముడని బాలుడు, లేక అదివరకే మనస్సు స్థిమితం గాలేని బాలుడు ఫిలిమును చూసినప్పుడు, ■ ఫిలిము అతన్ని నేరానికి పురికొల్పవచ్చును,” అని ఆయన అభిప్రాయపడుతున్నాడు.

పిల్లలకు పనికివచ్చే చిత్రాలను గూర్చి చెబుతూ, బ్రిటన్, కెనెడా వాకియా, ■ మ్యూంటి కోర్డి జే కాల్యో తప్ప పిల్లల చిత్రాలనుగూర్చి సరియైన శ్రద్ధ కనబడడం లేదని ఆయన అన్నాడు. ప్రత్యేకంగా పిల్లలకోసం చిత్రాలు తయారుచేసి, వాటి ప్రదర్శనకోసం నీనిమా క్లబ్బులను ఏర్పాటుచేస్తున్న కొర్డి జే కాల్యో నూ మంచి ఫలితాలు కనిపించాయని కూడా ఆయన అన్నాడు.

వార్లర్ లిప్పిన్ అనే అమెరికన్ పత్రికా రచయిత అమెరికాలో బాల నేరస్థులసంఖ్య విపరీతంగా పెరుగుతోందని ప్రభుత్వ అంచనాలవల్ల తెలుస్తోందని, ఈ నేరాలకు ప్రోత్సాహమిచ్చే ముఖ్య కారణాల్లో ఫిలిములు, టెలివిజన్, కామిక్ పుస్తకాలు వేర్కొనదగినవనీ ఇటీవల వ్రాశాడు. హింసాప్రవృత్తిని బహిరంగంగా ప్రదర్శించడంవల్ల, హింసావాంఛ ప్రకటిస్తుందనీ, ■ వాంఛను తీర్చుకునే విధానం కూడా బోధించినట్లవుతుందనీ ఆయన అభిప్రాయపడ్డాడు. నెస్సార్ షిప్ విధానం ప్రస్తుతం ఎంత విరుపయోగముగా ఉన్నప్పటికీ, ప్రజా వివేదనాధనాలవల్ల కలిగే చెడును అరికట్టడానికి నెస్సార్ షిప్ ఉండవలసిందేనని ఆయన వ్రాశాడు.

“వల్లెపడుచు” లో జమీందారి గుమాస్తాగా అల్లు రామలింగయ్య.

వరదబాధితులకు సినిమా నటుల ధన సేకరణ

అస్సాం, హక్కిమ బెంగాల్, బీహార్, ఈ త్తరప్రదేశ్ లలో వరదలవల్ల విపరీతంగా నష్టపడిన ప్రజలకు సహాయం చేసేందుకు బొంబాయి ఫిలిం నటీనటులు ముందుకు వచ్చి, ధనం సేకరిస్తున్నారు. ఈనెల 15 వ తేదీన బొంబాయిలోని వీధులలో సినిమా తారలందరూ ఊరేగింపు జరిపి ప్రజలకు

విజ్ఞప్తి చేసి ధన సేకరణ సాగించారు. నిరాడంబరముగా, డిస్ట్రిబ్యూటర్లకు, ఎగ్జిబిటర్లకు దేశంలోని సినిమా అభిమానులకు కూడా వీరు విజ్ఞప్తి చేసి వరదబాధితులకు సహాయపడవలసిందిగా కోరుతున్నారు.

ఈనెల 15 వ తేదీన బొంబాయి ఫిలిం తారలు జబార్లలో భిక్షు మేల్తిన దృశ్యం

చలనచిత్ర చరిత్రలో అపూర్వమైనది. ఫిలిం తారలకు ప్రజలలో గల అపారాధ రానికి నిదర్శనంగా, తారలు లారీలెక్కి ఊరేగితూ చేసిన విజ్ఞప్తి ననుసరించి డబ్బు, గుడ్డలు వర్షం కురిసినట్లు కురిశాయి. ఊరేగింపునకు అటూ ఇటూ వేలాడి ప్రజలు బాధ్యతీర్పి నుంచున్నారు. పోలీసు బందోబస్తు ఉండడంవల్ల తప్పిందిగాని లేక పోలే త్రొక్కిడి మరింత ఎక్కువయ్యేదే. ఊరేగింపు ప్రారంభం కావడానికి చాలా ముందే తారాభిమానులు వీధులలో కాదు కుని ఉన్నారు. వలంటీర్లు ధనం సేకరించడం ప్రారంభించారు. తారలందరూ ఊరేగింపులో పాల్గొనేందుకు వీలుగా బొంబాయి స్టూడియోలన్నీ ఆ రోజున మూసివేశారు.

నటులు, నటీమణులు, ప్రొడ్యూసర్లు, డిస్ట్రిబ్యూటర్లు, ఫిలిం పరిశ్రమ త్రోవంబంధమున్న ప్రతివాడూ ఊరేగింపులో చేరి జోలెలు తెరిచి, లారీలకు అనుర్పబడిన మైక్రోఫోనులద్వారా సహాయంకోసం విజ్ఞప్తులు చేశారు. ఊరేగింపు నెంబ్రల్ స్టూడియోస్ వద్ద ప్రారంభమై, దాదర్ లోని శ్రీ సౌండ్ స్టూడియోస్ వద్ద అంతమైంది.

ఫిలిం తారల ధన సేకరణోద్యమం నెల రోజులపాటు కొనసాగుతుందని తెలుస్తోంది.

సినిమా వార్తలు

“అన్నదాత”

అక్టోబర్ ప్రొడక్షన్స్ వారి “అన్నదాత” దాదాపు పూర్తి కావచ్చింది. మరొక అయిదు రోజుల షూటింగ్ తో ముగిసిపోతుందని తెలుస్తోంది. అంజలి దేవి, వాగ్దేవరరావు, రంగారావు, చలం మున్నగువారు నటించే ఈ చిత్రాన్ని వేదాంతం రాఘవయ్యగారు డైరెక్టు చేస్తున్నారు. దీన్ని అక్టోబరు మధ్యకాలంలో విడుదల చేయవచ్చునట.

* * *
నాగూర్ సినీ ప్రొడక్షన్స్ వారి “ఇద్దరు పెళ్ళాలు”, ఎ. వి. ఎమ్. వారి “జాతకం”, పరిమళావారి “ప్రజారాజ్యం” చిత్రాలు కూడా అక్టోబరులో విడుదలకావచ్చును.

* * * “మా గోవి”

విక్రమ్ ప్రొడక్షన్స్ వారి “మా గోవి” తూర్పించేయబడినది. ఈనెల 24 వ తేదీన విడుదలవుతుందని తెలుస్తోంది. నాగయ్య, జి. వరలక్ష్మి, జయన, నరసింహారావు, మాస్టర్ పెంకటేశ్వర్, కలంగి మున్నగు

గోకుల వారి "వదినెగారి గాజులు" ప్రారంభోత్సవం ఈనెల 2 న రేవెల్లో జరిగింది. అనిసెట్టి, పినికెట్టి, జైరెడ్డి రజనీకాంత్, అమరనాథ్, నిర్మాత కృష్ణమూర్తి, చలం, బి. ఎన్. రంగా, అంజలిదేవి, జమున మున్నగువారిని పై ఫోటోలో చూడవచ్చును.

వారు నటించిన ఈ చిత్రాన్ని బి. ఎన్. రంగా జైరెడ్డిచేతారు. హృదయంగమము లైన పన్ని పాత్రలతో, మంచి నటనాపైదు ప్యంతో ఈ చిత్రం ప్రేక్షకులను కదిలించ గలదని విశ్వసించబడుతోంది.

* * *

"రేచుక్క"

ప్రతిభావారి "రేచుక్క" నూటికి 80 వంతులదాకా పూర్తయింది. ఆఖరు షుట్టింగులో పడింది. కొన్ని చిన్న చిన్న ప్లెటూమీడ దృశ్యాలు షూట్ చేయడంతో చిత్రం పూర్తయింది. అంజలిదేవి, ఎన్. టి. రామారావు ప్రధానభూమికలు నిర్వహిస్తున్న ఈ చిత్రం పి. పుల్లయ్యగారి దర్శకత్వన తయారవుతోంది. నవంబరు నెలఖరుకి విడుదలకు సిద్ధమవుతుందని తెలుస్తోంది. ★

"వదినెగారి గాజులు" ప్రారంభోత్సవ సందర్భంలో ప్రసాద్ గారు కామరా 'స్క్విచ్ ఆఫ్' చేశారు.

విజయనగరము

డాక్టర్

చిట్టి ప్రశ్నలకు జవాబులు

కాటూరి వెంకటేశ్వరరావు గారు, కోల మారు.

— ఎలక్ట్రిక్ మోటారు మన మొదడులోని ముఖ్య కేంద్రములను - ఊపిరి తీయుటను సాగించువాటిని - స్తంభింపజేయును. అందు వల్ల శ్వాస దట్టుకున్న ఆగిపోవును. ఎలక్ట్రిక్ మోటారు తిన్నవారిని బోరింగు పండ్లవెట్టి నోక్కి విడిచి కృత్రిమశ్వాస కల్పించు రిందుకే. ఒక్కొక్కప్పుడు గంటకాలము కూడా పట్టుటకలదు ఆ వ్యక్తి కోలుకోవడానికి.

* * *
గుమ్మలూరి నరసింహ శాస్త్రి గారు, మద్రాసు.

అణువులో, కేంద్రకము, దానిచుట్టూ గ్రహములవలె ఎలక్ట్రానులూ ఉంటాయి. ఎలక్ట్రానులది ఋణవిద్యుదావేశము. కేంద్రకానిది దన విద్యుదావేశమును. ఇలాంటి అణువువైపు ఎలక్ట్రాను విసిరితే అణువులో ఉపరిభాగమున ఉన్న ఎలక్ట్రానులు దీనిని తిరస్కరిస్తాయి. ఎలక్ట్రానును కాక ధన విద్యుదావేశము గల ప్రోటాను కణమును విసిరితే అణువు మధ్యగల కేంద్రకము దానిని వికర్షించును. కాని న్యూట్రానును విసిరితే దీనికి ఏ ఆవేశములేదు కనుక నిరాలంకంగా వెళ్ళి కేంద్రకానికి తగిలి పరిస్థితులు అనుకూలమైతే కేంద్రకాన్ని ఛేదించగలదు. ఇక పరమాణువులోనికి న్యూట్రానులను పంపడమేలాగాక అని ప్రశ్ని. వెరిలియూము; రేడియూము కలిపితే ఆ మిశ్రమునుంచి న్యూట్రానులు వెలువడును. యూరేనియముతో ఈ మిశ్రము చేరిస్తే యూరేనియము అణువును తొరసిల్లిన న్యూట్రాను నిరాలంకముగా చొచ్చుకుపోయి కేంద్రకానికి తగిలి చిచ్చివీక్షము చేయగలదు.

* * *
పి. దిగంబరరావుగారు, సంగారెడ్డి.

— కనుగొనుమీదికి అనుకూలము కన్నీరు కొంచెముగా ప్రవించును. కంటి రప్ప మూతపడినప్పుడు ఈ నీరు, అడుగు

రప్ప కొరికి లోగల రంధ్రము ద్వారా ముక్కు లోపలి భాగానికి చేరుకొనును. రప్ప వేయకుండా చూచినప్పుడు కను గుడ్డు ఉపరిభాగము పొడిగా ఉండుటవల్ల మంట పుట్టి, ఈ బాధ తగ్గించుటకు కన్ను నీరు కార్చును. కళ్ళవెంబడి నీరు కార్చిన వారు, (ఈనీరు పైరితిగా జాన్తిగా ముక్కు లోనికి ప్రవేశించుటవల్ల చీమిడి పల్చునై) ముక్కు చీదుకుంటారు.

* * *
మండ వీరభద్రరావుగారు, కాకినాడ.
టి. పి. అన్న అక్షరాలకు పర్మిషరీ ట్యూబర్ మ్యూజిస్ట్ అని సంకేతము. “శ్వాసకోశపు ట్యూబ్” అని దాని అర్థము. క్రమం చెడల తిని వేసినట్లు ఊపిరితిత్తులను గాని, ఎముకనుగాని, త్రియోగికారక క్రిములు తిని వేయుటయే ఈ వ్యాధి.

సాయంకాలము కొద్దిగా జ్వరము తగులు తూండడము, బరువు క్రమక్రమంగా తగ్గించడము, రాత్రిత్రాట సాయంకాలపు జ్వరము దిగిపోయి చెనుటలు పట్టుటా ఈ వ్యాధిలక్షణాలుంటాయి. సాయంకాలము పొడిదగ్గు బోరుగా వస్తూండడము కూడాను. అయితే వీటిలో ఏదో ఒకటి తప్పిచారి మనలో కనబడితే కొంప ములిగినదని ఖంగారుపడడము వెర్రి. డాక్టరు పరీక్ష చేసి చికిత్స చెప్పినప్పుడు అనుసరించి ఆరోగ్య వంతులైనవారెందరో కలరు.

* * *
యస్. ముర్తాళిగారు, బంగళా.
— భూమి, తక్కిన గ్రహాలవలెనే నూర్చుడినొంచి విడిపోయిన గోళము. ఆ రీతిగా విడిపోయి పారిపోతూన్నప్పుడు భూమిమీద నూర్చుకోళ్ళు ఆకర్షణ పనిచేసి (తాడుకట్టి గిరగిర తిప్పినరాతిని తాడు లాగ) పట్టిఉంచుటవల్ల భూమి నూర్చుని చుట్టూ తిరగవలసి వచ్చింది. నూర్చుడవ కూడా తనచుట్టూ తాను తిరుగుతూన్నాడు. కనుక భూమికి ఈ రకపు తిరుగుడుకూడా అలవడింది.

— గాలిలో హైడ్రోజను ఎక్కువ గాతేదు. ఏదో ఉన్నది అనిపించేటంత తక్కువగా ఉన్నది. ఈ ఉదజని ఆక్సిజనుతో ఎందుకు కలిసిపోయా? అని ప్రశ్ని. ఉదజని ఆముజని మిశ్రమాన్ని సంయోగము చేయించి నీటి ఆవిరిగా

మార్చడానికి విద్యుత్ స్ఫులింగము అవసరము. విద్యుత్ స్ఫులింగాలు అన్నిచేళలా ఉండవుకదా? మెరుపులు పుట్టి నప్పుడు ఈ రకపు సంయోగము మాత్రమే కాక వక్రతజని ఆముజని సంయోగముకూడా జరుగుతుంది. వక్రతజని గాలిలో నాలుగుపాళ్ళు. కనుక ఇదే ఆక్సిజనుతో కలుస్తుంది. ★

గ్రంథ స్వీకారం

కథా సాగరం—8

హిత శ్రీ కథలు

దేశీ ప్రచురణలు, విజయవాడ - 2.
వెల రూ. 1.

సంపద, దార్మిద్యం యీ రెండూకూడా మానవుడిపట్ల వివేకబుట్టుల పన్నుతాయనీ, అది తెలుసుకోలేని వాడు సంపద చేసే సవాలుకీ అందుకోలేడనీ, దార్మిద్యం చేసే సవాలుకీ తట్టుకోలేడనీ ఋజువు చేయటానికి రెండు జంటల దంపతుల్ని తీసుకొని ‘హితశ్రీ’ గారు ‘ఎత్తు పల్లెలు’ అన్న పేరుతో ఒక కథ అల్లారు. ఆ కథలో పాటు ‘వరించని మేఘాలు’, ‘నిజానిజాలు’, ‘సంజవెలుగు’, ‘పొడుగునీడలు’, ‘తీరనికోరిక’ అనే కీరికలతో నీరు రచించిన మరొక ఋదు కథలతో కలిపి దేశీ ప్రచురణవారు ‘కథాసాగరం—8’ గా ఒక పుస్తకం ప్రచురించారు.

ఈ కథ లన్నింటిలోకి ‘నిజానిజాలు’ అనే కథలో హితశ్రీగారి మానవ మనస్తత్వ పరీక్షలనా ప్రయత్నం పరిణతి సందు కొన్నట్లు కనిపిస్తోంది. తనకు కోరిక లేమీ లేవనుకొంటూ, అంచేత తనలో స్వార్థం అనేది అసలే వుండటానికి అవకాశం లేదని నమ్మిన ఒకానొక వ్యక్తి ఆత్మపరీక్ష చేసుకొని తాను మొదటినుంచీ చివరదాకా తన కోసమే బ్రతుకుతున్నాననీ, తనలో స్వార్థచింత అత్యధికంగా వుందనీ చివరి నిమిషంలో తెలుసుకోవటం యీ కథలోని యిత్యుత్తం. ఆ వ్యక్తితో జదిలో ఆమామషీగా సంబంధం కల్పించుకోవటానికి యిష్టపడిన ఒక బాల వితంతువు, అంతంలో అతని సహధర్మచారిణిగా జీవితాంతం మెలగటానికి తనకు తానె సిద్ధ పడుతుంది. ఈ మెపాత్రను చిత్రించటంలో కూడా ‘హితశ్రీ’ ప్రాధిమ్య చూపించారు. మిగిలిన నాలుగుగా కొన మెరుపు కథలు.

“దాంపత్య రహస్యములు”

ఇది ప్రాచీన అసలు కోక్కొక గ్రంథం (ఫోటో లో) 254 పుటల పుస్తకం వెల రూ. 2/- హస్తాక్షరముల పత్రేకం D. S. మిత్రా & కో. 28 నీలు, మద్రాసు-1

సినిమా: “నాక్ ఆన్ వుడ్”

రాజకీయ గూఢచారులకు బ్రతుకు సంబంధించిన చిత్రాలు తీయడం యుద్ధానంతరం హాలీవుడ్ లో ఒక ఖేపన్ అయింది. తమ నశభక్తిని నిరూపించుకోవడంకోసం, హాలీవుడ్ కంపెనీలు ఈ చిత్రాల ద్వారా ‘కోల్డ్ వార్’ లో పాల్గొంటున్నాయి. దానీ కేయా నటించిన “నాక్ ఆన్ వుడ్” అనే చిత్రం ఇటువంటి చిత్రాల్లో ఒకటి. ఈ చిత్రం ప్రస్తుతం మనదేశంలో చాలా మంది ప్రేక్షకులను ఆకర్షిస్తోంది. దానీ కేయా స్వయంగా ఈమధ్య మనదేశం వచ్చి తన కొత్త చిత్రానికి ప్రచారం చేసివచ్చాడు. చారీచాప్లిన్ ను కోల్పోయిన అమెరికా, చాప్లిన్ స్థానానికి దానీ కేయాని లేవనెత్తి, ఆ స్థానాన్ని ధిరీచేసుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తున్నట్లు కనిపిస్తుంది. “నాక్ ఆన్ వుడ్” చిత్రమిద అమెరికన్ పత్రికలు మరిపించిన ప్రశంసల పరంపర దీనికి నిదర్శనం. వైగా ఈ చిత్రంలో ‘కోల్డ్ వార్’ కు తోడ్పడే అంశాలు చాలా ఉన్నాయి.

ఇందులో దానీ కేయా ఒక అమెరికన్ వెంట్రీలోక్విస్టుగా నటించాడు. అయితే కథకూ అతని వెంట్రీలోక్విజమ్ వృత్తికి సంబంధం లేదు. అతన్ని రెండు గూఢచారుల వర్గాలు తమ విద్రాహదర్శనలో

ఉపయోగించుకోవడం, అతని మానసిక జాడ్యాన్ని ఒక అడ నైకియాట్రీస్టు కుదర్చడానికి ప్రయత్నించడం, ఆ నైకియాట్రీస్టును అతను ప్రేమించడం, ఒక గూఢచారులవర్గం మరొకవర్గపు గూఢచారులను

తిరుపతి విశ్వకళాపరిషత్తు ప్రారంభోత్సవ సందర్భంలో నాట్యంచేసిన దువ్వూరి రాధ.

హత్యచేసినప్పుడు ఆ హత్యాశేరం దానీ కేయామీద పడడం, అతడు నిర్దోషి అని ఋజువు చేయడానికి ప్రేమించిన ఆమ్మాయిని పెళ్ళిచేసుకోవడం వగైరా కథతో యీ చిత్రం వడుస్తుంది. ఒక వర్గపు గూఢచారుల్లో ఒకడి పేరు ‘గ్రోవిక్’ (ఈ పేరులో ఆఖరి అక్షరాన్ని కొంచెం మార్చిస్తే ఒక దేశపు రాజకీయవ్యక్తి పేరుగా మారుతుంది.) ఈ చిత్రం ఆఫీస్ దానీ కేయా తిన్న వెంటాడుతున్న పోలీసులను తప్పించుకోవడానికి ఒక థియేటర్లో ప్రవేశించి అక్కడ ప్రదర్శించబడుతున్న రష్యన్ బాలే వృత్తంలో కలిసిపోతాడు. రష్యన్ బాలేను హాస్యాస్పదంగా చూపించడానికి ఈ నీక్విస్టు ఉపయోగించబడింది.

విన్డంకో సమే చిత్రాలు తీస్తున్నామని చెప్పే హాలీవుడ్ కంపెనీలు రాజకీయ ప్రచారం చేయడంకూడా ‘ఎంటర్టెయిన్ మెంట్’లోనే చేర్చి ఈమాదిరి చిత్రాలు తయారుచేస్తున్నాయి. ఆ విన్డమూ, ఈ ప్రచారమూకూడా వివరింపు కలిగించే స్థాయికిదిగజారిపోవడం విచారకరం.

డాన్ క్విక్ సెట్

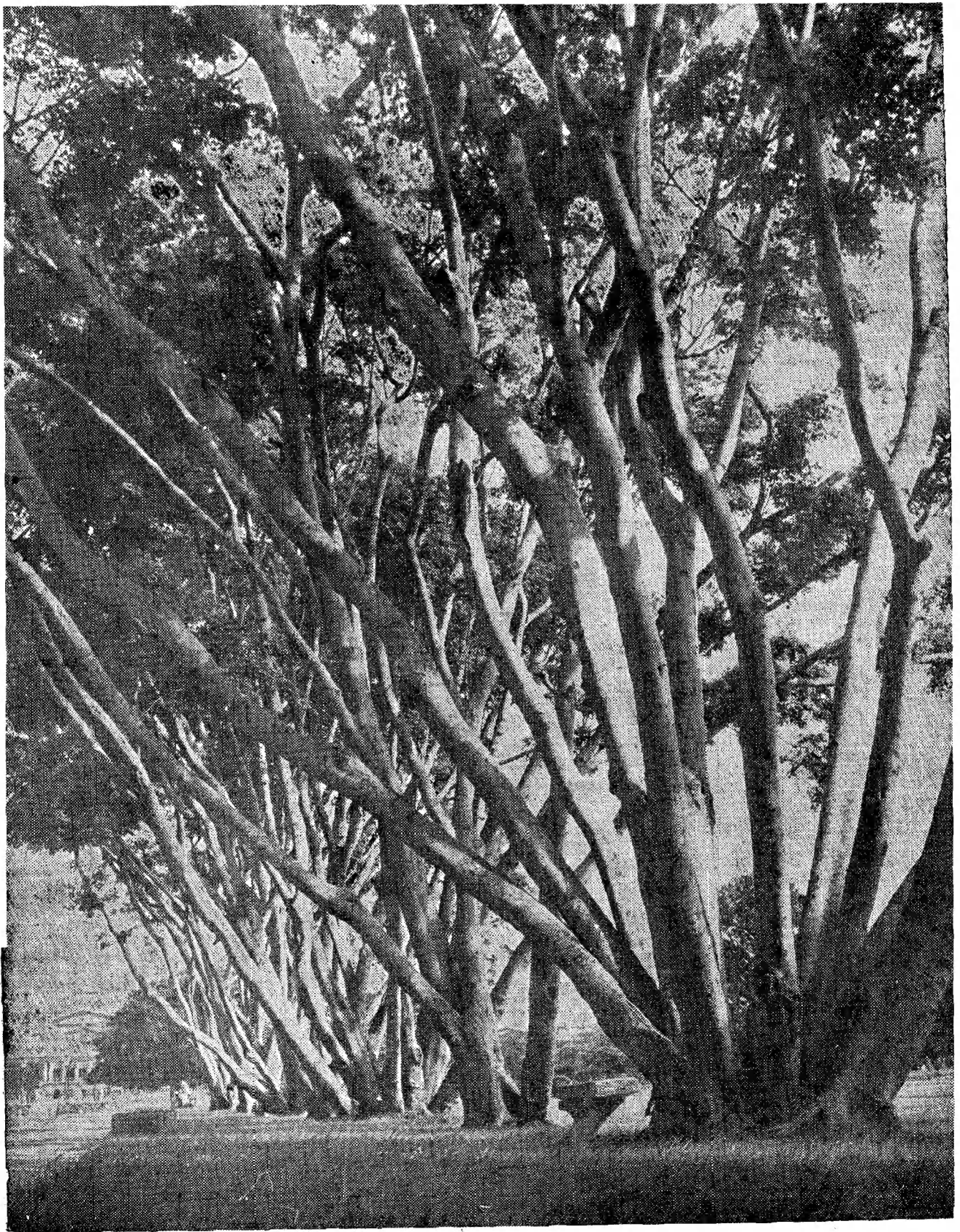
వెల రెండురూపాయలు
పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకం

ఆంధ్ర గ్రంథమాల,
మద్రాసు-1

రాజకుమారుడైన కుమార రాయలను కొండజాతివారు పెంచి పెద్దచేశారు.
ప్రతిభావారి “రేచుక్క”లో ఎన్. టి. రామారావు.

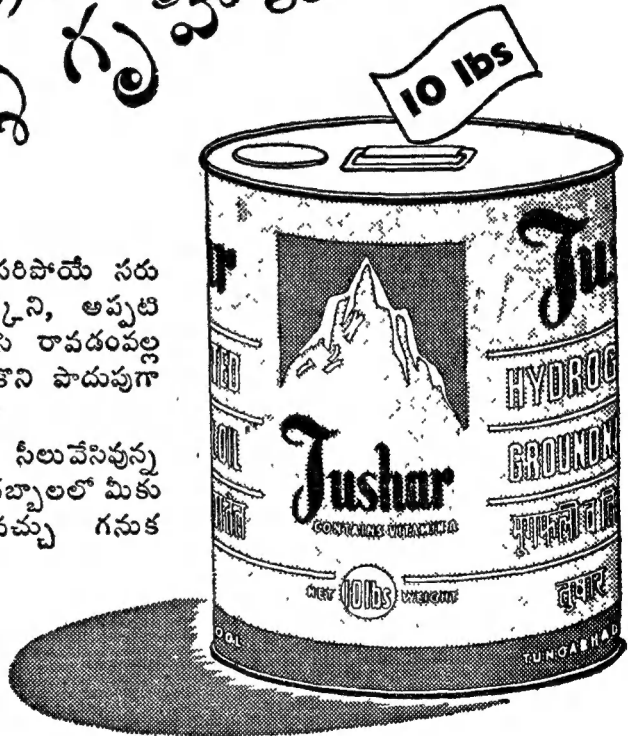
వెలుగుజొడలు

మీరు ఆదర్శ గృహిణులైనా?

అయితే, మీరు నెలకంతా సరిపోయే సరుకులను లెక్కవేసి కొనుక్కొని, అప్పటికప్పుడూ ప్రతిదీ కొనవలసి రావడంవల్ల అయ్యే దుబారా నివారించుకొని పాడుపుగా గడుపుతూ వుంటారు.

ఆరోగ్యప్రదమైన విధంగా సీలువేసివున్న 10, 5, 2 పౌండుల తుషార్ డబ్బాలలో మీకు సరిపోగలదానిని కొనుక్కోవచ్చు గనుక మీరు చాలా సంతసిస్తారు.

తుషార్ — ఆదర్శప్రాయమైన వంటసరుకు

ఉచితం

బహుమతికరమైన వివిధరకాల వంటకాలు తయారుచేసే విధానాలుగల పుస్తకం ఉచితంగా లభిస్తుంది. అడగండి

ASP. YI. 7/54

తుంగభద్ర ఇండస్ట్రీస్ లిమిటెడ్, కర్నూలు.